

GUVERNUL ROMÂNIEI

**MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE, ADMINISTRAȚIEI
PUBLICE ȘI FONDURILOR EUROPENE**

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2007-2013

RAPORTUL FINAL DE IMPLEMENTARE
2007-2013

FEBRUARIE
2017

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

CUPRINS:

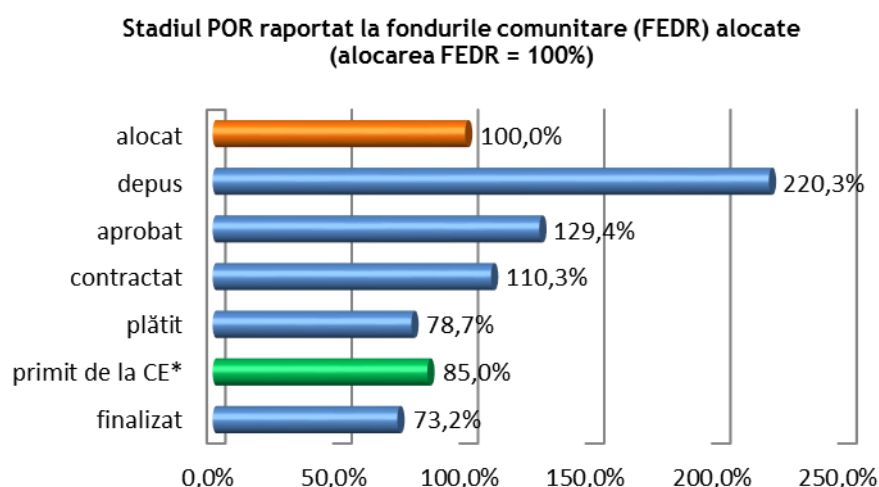
REZUMAT	4
1. IDENTIFICARE	5
2. SINTEZĂ ASUPRA STADIULUI IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL	6
2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESSELOR	6
2.1.1. Informații asupra progresului fizic al Programului Operațional	7
2.1.2. Implementarea financiară a programului	10
2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii	12
2.1.4. Finanțarea pe grupuri țintă	13
2.1.5. Finanțare recuperată sau refolosită	13
2.1.6. Analiza calitativă	14
2.2. INFORMAȚII DESPRE CONCORDANȚA CU LEGISLAȚIA COMUNITARĂ	21
Audit și Achiziții publice	21
2.3. PROBLEME SEMNIFICATIVE ÎNTÂMPINATE ȘI MĂSURILE LUATE PENTRU COMBATerea lor	27
2.4. SCHIMBĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL	29
2.5. MODIFICĂRI SUBSTANȚIALE PRIVIND ARTICOLUL 57 AL REGULAMENTULUI (CE) NR 1083/2006	30
2.6. COMPLEMENTARITATEA CU ALTE INSTRUMENTE	30
2.7. MONITORIZARE ȘI EVALUARE	33
2.7.1. Sistemul de monitorizare al POR	33
2.7.2. Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS)	34
2.7.3. Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional	37
2.7.4. Evaluarea Programului Operațional	38
2.8 REZERVA NAȚIONALĂ DE PERFORMANȚĂ.	47
3. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL PE AXE PRIORITARE	48
3.1. AXA PRIORITARĂ 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere	48
3.1.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate	48
3.1.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor	50
3.2. AXA PRIORITARĂ 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	51

3.2.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate	51
3.2.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor.....	52
3.3. AXA PRIORITARĂ 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale	52
3.3.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate	52
3.3.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor.....	57
3.4. AXA PRIORITARĂ 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	58
3.4.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate	58
3.4.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor.....	61
3.5. AXA PRIORITARĂ 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	62
3.5.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate	62
3.5.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor.....	66
3.6. AXA PRIORITARĂ 6 - Asistență tehnică.....	66
3.6.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate	67
3.6.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor.....	68
4. PROGRAME FSE: COERENȚĂ ȘI CONCENTRARE.	69
5. PROGRAME FEDR/FOND DE COEZIUNE: PROIECTE MAJORE	70
6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ.....	71
7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE	83
<i>ANEXA 1 - Lista acronimelor și abrevierilor</i>	<i>88</i>
<i>ANEXA 2 - Lista contractelor de finanțare semante până la data de 31 decembrie 2014</i>	<i>89</i>
<i>ANEXA 3 - Defalcarea fondurilor pe categorii.....</i>	<i>90</i>
<i>Anexa 4 - Tabel sinteză a proiectelor nefuncționale</i>	<i>93</i>

REZUMAT

Obiectivul general al Programului Operațional Regional 2007-2013 (POR) constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci.

Valoarea fondurilor comunitare (FEDR) alocate POR pentru perioada 2007-2013 este de 3.966.021.762 euro, iar la finalul lunii octombrie 2016 **stadiul implementării programului** se prezenta astfel:

* reprezintă gradul de absorbție al fondurilor comunitare alocate POR pentru perioada 2007-2013 (include și sumele aferente top-up-ului)

Prin implementarea celor 4.415 de proiecte finalizate până la 31 octombrie 2016, s-au creat 24.582 locuri de muncă.

1. IDENTIFICARE

PROGRAMUL OPERAȚIONAL	Obiectivul vizat : Convergență
	Aria eligibilă vizată: România - cele 8 regiuni de dezvoltare
	Perioada de programare: 2007-2013
	Numărul programului: CCI Nr: 2007RO161PO001
	Titlul programului: Programul Operațional Regional
RAPORTUL ANUAL DE IMPLEMENTARE	Anul raportării: 2007-2013
	Data aprobării Raportului Anual de Implementare de către Comitetul de Monitorizare: --/--/2017

2. SINTEZĂ ASUPRA STADIULUI IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL

Programul Operațional Regional implementează elemente importante ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Planului Național de Dezvoltare (PND), contribuind, împreună cu celelalte Programe Operaționale Sectoriale (POS), la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a PND și al Cadrului Național Strategic de Referință (CNSR), și anume diminuarea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale UE.

Programul Operațional Regional este structurat pe 5 axe prioritare și treisprezece domenii de intervenție, precum și o axă prioritară de asistență tehnică prin intermediul căreia să se asigure implementarea în bune condiții a Programului.

Axele prioritare propuse și domeniile de intervenție incluse în POR sunt în concordanță cu obiectivele Strategiei Lisabona (ce ia în considerare Strategia Gothenburg 2001), ale Politicii de Coeziune a Uniunii Europene și cu Orientările Strategice Comunitare.

2.1. REALIZĂRI ȘI ANALIZA PROGRESSELOR

După aprobarea programului de către Comisia Europeană la data de 12 iulie 2007, lansarea cererilor de proiecte în perioada 2007-2008, intensificarea procesului de semnare a contractelor de finanțare în perioada 2009-2010 și accelerarea plăților către beneficiari în perioada 2010-2013, caracteristica principală a implementării POR în perioada 2014-2016 a fost **intensificarea procesului de finalizare fizică și financiară a proiectelor** finanțate prin Programul Operațional Regional.

Ca urmare a evoluțiilor de mai sus, **stadiul implementării POR la 31 octombrie 2016**, se prezenta astfel:

- ✚ **Alocarea totală a POR este de 4,66 miliarde euro, din care valoarea FEDR este de 3,96 miliarde euro;**
- ✚ **10.056 cereri de finanțare depuse în valoare totală de 14,18 miliarde Euro, din care contribuția FEDR reprezenta 8,74 miliarde Euro (220,3% din alocarea FEDR a POR);**
- ✚ **5.180 cereri de finanțare aprobate în valoare totală de 8,30 miliarde Euro, din care contribuția FEDR reprezenta 5,13 miliarde Euro (129,4%);**
- ✚ **4.572 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 7,06 miliarde Euro, din care contribuția FEDR reprezenta 4,37 miliarde Euro (110,26%);**
- ✚ **Plăți realizate și prefinanțări acordate (FEDR și Buget de Stat) în valoare totală de 3,60 miliarde Euro, din care plățile realizate FEDR și prefinanțarea acordată reprezenta 3,12 miliarde Euro (78,7%);**
- ✚ **Plăți primite de la Comisia Europeană (prefinanțări și rambursări, inclusiv top-up) în**

valoare totală de 3,37 miliarde Euro (85,04%);

✚ 4.415 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 3,6 miliarde Euro, din care contribuția FEDR reprezenta 2,90 miliarde Euro (73,2%).

2.1.1. Informații asupra progresului fizic al Programului Operațional

Până la finalul lunii octombrie 2016, prin finalizarea celor 4.415 proiecte finanțate din POR, s-au creat 24.582 locuri de muncă, reprezentând **164% din ținta totală propusă pentru indicatorul de program crearea de noi locuri de muncă.**

De asemenea, prin implementarea tuturor celor 4.572 contracte de finanțare semnate cu beneficiarii până la 30 octombrie 2016, ***se estimează crearea unui număr total de peste 27.518 locuri de muncă, reprezentând peste 183% din ținta POR.***

Analiza raportului dintre cea mai dezvoltată și cea mai puțin dezvoltată regiune, în termeni de PIB/locuitor, evidențiază o creștere constantă de până la 1:4 în perioada de până în anul 2008, urmată de o scădere bruscă în intervalul 1:3,8 - 1:3,9 în perioada 2009-2010, pentru ca în anul 2011 să înregistreze o creștere importantă, reprezentând dublul căderii anterioare, ajungând la 1:4,26. În fine, în perioada 2012-2014 se constată o revenire în intervalul 1:3,8 - 1:3,9.

Astfel, comparativ cu tendința de creștere constantă a disparităților regionale, înregistrată în perioada de dinainte de anul 2008, perioada 2008-2014 este caracterizată de o relativă stagnare a disparităților regionale în intervalul 1:3,7 - 1:3,9.

Indicatori		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Indicatori - obiective program											
Crearea de noi locuri de muncă (nr)	Realizat	0	0	218	900	1.647	4.828	9.739	13.526	24.582	
	Ținta										15.000
	Baza										-
Prevenirea creșterii disparităților interregionale în termeni de PIB/ locuitor,	Realizat	1:3,5	1:4,0	1:3,7	1:3,8	1:4,3	1:3,82	1:3,86	1:3,79	NA*	
	Ținta										1:3
	Baza										

* până la data finalizării raportului nu erau disponibile date oficiale privind PIB/locuitor la nivel de regiune pentru anul respectiv. Datele pentru anul 2015 nu erau disponibile în octombrie 2016.

În privința celorlalți indicatori de program, rezultatele concrete obținute în urma implementării celor 4.415 de proiecte finalizate, finanțate din POR, până la data de 31 octombrie 2016, se traduc în următoarele procente de realizare a indicatorilor de program:

AP/DMI	Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6	7=5/6
Dezvoltare urbană	Dezvoltare urbană - PIDU acceptate (nr)	O	95	84	30	280%
	Dezvoltare urbană - infrastructură urbană (nr)	O	342	352	60	587%
	Dezvoltare urbană - infrastructură de afaceri (nr)	O	26	14	15	93%
	Dezvoltare urbană - infrastructură socială (nr)	O	158	132	25	528%
	Locuitori care beneficiază de impelmentarea proiectelor ¹ (nr)	R	8.603.612	10.654.675	400.000	2.664%
	Companii stabilite în polii de creștere regionali și locali (nr.)	R	329	133	400	33%
	Dezvoltare urbană - locuri de muncă create (nr)	R	3.961	2.615	1.500	174%
Eficiență energetică	Apartamente reabilite pentru creșterea eficienței energetice (nr.)	O	41.405	37.126	46.920	79%
	Economiile de energie totale pentru apartamentele reabilite (GWh/an)	R	NA	26,7	256	10%
Infrastructură rutieră	Drum județean reabilitat (km)	O	2.492	2.397	1.080	222%
	Strazi orășenești reabilite (km)	O	332	272	420	65%
	Șosele de centură construite (km)	O	66	54	219	25%
	Creșterea traficului de mărfuri transportate sau tranzitate (%)	R	NA	39	10	392%
	Creșterea traficului de pasageri (%)	R	NA	45	10	453%
Infrastructură de sănătate	Unități medicale reabilite (nr)	O	103	98	62	158%
	Persoane care beneficiază de infrastructura de sănătate reabilitată/modernizată/ echipată - nr.	R	3.191.183	2.081.078	30.000	6.937%
Infrastructura	Centre sociale reabilite (nr)	O	233	225	270	83%

¹ Valoarea indicatorului “Locuitori care beneficiază de impelmentarea proiectelor” estimată prin contractele semnate se calculează ca populația stabilă (2012) a orașelor pentru ale căror PIDU s-au semnat contracte de finanțare; Valoarea indicatorului “Locuitori care beneficiază de impelmentarea proiectelor” realizat prin proiectele finalizate se calculează ca populația stabilă (2012) a orașelor pentru ale căror PIDU s-a finalizat cel puțin un proiect.

serviciilor sociale	Persoane care beneficiază de infrastructura pentru servicii sociale reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată - nr.	R	56.024	47.805	10.000	478%
Situatii de urgență	Unități mobile de urgență dotate (nr)	O	1.109	988	510	194%
	Timpul mediu de răspuns al unităților mobile în mediul rural (comune) - infrastructura pentru situații de urgență (minute)	R	24	22	12	60%
	Timpul mediu de răspuns al unităților mobile în mediul urban (orașe) - infrastructura pentru situații de urgență (minute)	R	12	13	8	60%
Infrastructură de învățământ	Unități de învățământ reabilite (nr)	O	526	494	330	150%
	Elevi / studenți care beneficiază de infrastructura de învățământ reabilitată/modernizată/ echipată - nr.	R	257.817	232.280	45.000	516%
Infrastructură de afaceri	Structuri de sprijinire a afacerilor asistate (nr)	O	79	74	17	435%
	Rata de ocupare a structurilor de sprijinire a afacerilor (%)	R	87	58	50	116%
	Locuri de munca create - infrastructură de afaceri (nr)	R	9.741	9.746	3.000	325%
Sit-uri industriale	Situri industriale reabilite (ha)	O	92	77	75	102%
	Locuri de munca create - situri industriale (nr)	R	1.019	0	1,000	0%
Micro-întreprinderi	Microîntreprinderi asistate financiar (nr)	O	2.120	2.092	1.500	139%
	Locuri de munca create - microîntreprinderi (nr)	R	9.839	9.714	3.000	328%
Patrimoniu cultural	Proiecte în turism - patrimoniu cultural (nr)	O	94	89	100	85%
	Locuri de muncă create - patrimoniu cultural (nr)	R	680	544	200	272%
Infrastructură turistică	Proiecte în turism - agrement turistic (nr)	O	135	118	300	38%
	IMM asistate financiar - agrement turistic (nr)	R	79	241	350	69%

Promovare turistică	Turiști sosiți în structurile de cazare reabilite / modernizate / echipate (nr.)	R	355.685	1.424.247 ²	400.000	265%
	Înnoptări în infrastructura de cazare reabilitată / modernizată / echipată (nr.)	R	808.865	1.780.855 ³	800.000	223%
	Locuri de munca create - agrement turistic (nr)	R	2.278	1.963	800	245%
	Campanii promovare brand turistic (nr)	O	54	41	10	410%
Promovare turistică	Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică (nr)	O	109	109	100	109%
	Vizitatori în Centrele Naționale de Informare și Promovare Turistică (nr.)	R	2.757.364	325.058	2.500.000	13%
	Vizitatori web site (nr.)	R	5.985.477	8.781.581	1.500.000	585%

* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.

2.1.2. Implementarea financiară a programului

De la lansarea POR și până la 31 octombrie 2016 s-a primit de la CE un avans de 335 milioane Euro, reprezentând 9% din alocarea totală (inițială) din FEDR pentru POR 2007-2013 și plăți intermediare în valoare de 3,04 miliarde euro, reprezentând 76,6% din alocarea totală (actuală) din FEDR pentru POR 2007-2013.

În perioada iulie 2007 - 15 februarie 2017 prefinanțarea acordată beneficiarilor contractelor de finanțare semnate de AM POR a fost de **553 milioane Euro**.

Axa Prioritară	Plăți realizate de AMPOR către beneficiari (Euro)			
	Prefinanțare	Rambursări		Total plăți
		Contribuție UE	Buget de stat	

² Facem precizarea că indicatorul turiști sosiți în structurile de cazare modernizate/reabilite se referă atât la proiectele care au avut drept obiectiv „Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare”, pentru care au fost cuantificați turiștii sosiți exclusiv în structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare finanțată prin POR 2007-2013 (respectiv 1.105.987), cât și la proiectele care au avut drept obiectiv „Valorificarea resurselor naturale în scop turistic”, „Diversificarea serviciilor turistice”, „Crearea/extinderea structurilor de agrement turistic”, pentru care au fost cuantificați turiștii sosiți în toate structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare din localitatea de implementare a proiectului, având în vedere ca acesta a constituit un criteriu de evaluare tehnică și financiară al proiectului.

³ Facem precizarea că indicatorul înnoptări în infrastructura de cazare reabilitată / modernizată / echipată se referă atât la proiectele care au avut drept obiectiv „Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare”, pentru care au fost cuantificate înnoptările înregistrate exclusiv în structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare finanțată prin POR 2007-2013 (respectiv 683.162), cât și la proiectele care au avut drept obiectiv „Valorificarea resurselor naturale în scop turistic”, „Diversificarea serviciilor turistice”, „Crearea/extinderea structurilor de agrement turistic”, pentru care au fost cuantificate înnoptările înregistrate în toate structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare din localitatea de implementare a proiectului, având în vedere ca acesta a constituit un criteriu de evaluare tehnică și financiară al proiectului.

AP 1: Dezvoltare urbană	95.622.525	771.886.766	190.328.822	1.057.838.113
AP 2: Infrastructură rutieră	233.804.577	419.142.520	84.471.939	737.419.036
AP 3: Infrastructură socială	107.906.520	504.185.814	93.512.318	705.604.652
AP 4: Mediul de afaceri	26.888.428	401.798.943	35.436.310	464.123.680
AP 5: Dezvoltarea și promovarea turismului	72.286.492	369.551.572	39.292.483	481.130.547
AP 6: Asistență tehnică	16.649.444	68.370.944	28.339.848	113.360.236
Total Final	553.157.986	2.534.936.559	471.381.719	3.559.476.263

În același interval, valoarea FEDR a plăților efectuate către beneficiari și a prefinațurilor acordate a fost de 3.088 milioane Euro (77,86% din total FEDR alocat).

- Euro-

Axa Prioritară	Alocarea totală a programului operațional (public)	Baza de calcul a contribuției UE (public)	Totalul cheltuielilor eligibile certificate de ACP	Contribuția publică corespunzătoare	Rata de certificare (%)
AP 1: Dezvoltare urbană	1.438.989.380	public	1.079.575.379,13	1.079.575.379,13	75,02%
AP 2: Infrastructură rutieră	952.105.021	public	731.672.200,00	731.672.200,01	76,85%
AP 3: Infrastructură socială	864.474.865	public	691.215.824,44	690.719.960,25	79,96%
AP 4: Mediul de afaceri	561.685.142	public	567.044.833,73	485.184.980,29	100,95%
AP 5: Dezvoltarea și promovarea turismului	717.378.873	public	561.208.058,53	511.347.072,10	78,23%
AP 6: Asistență tehnică	131.506.650	public	115.008.353,38	115.008.353,38	87,45%
Total Final	4.666.139.931	public	3.745.724.649,21	3.613.507.945,16	80,27%

Implementarea mecanismului top-up

Evoluția economiei românești afectată de criza economică a avut un impact important asupra implementării măsurilor destinate stimulării competitivității economice, stabilite prin CSNR 2007-2013, precum și prin Programele Operaționale relevante, în contextul diminuării piețelor, produselor bancare din ce în ce mai scumpe, cifrelor de afaceri ale companiilor în scădere și, în consecință, al posibilităților reduse de a cofinanța proiecte resimțite atât la nivelul autorităților publice, cât și al beneficiarilor privați.

În cazul specific al autorităților publice locale, diminuarea subvențiilor bugetare și reducerea veniturilor proprii a determinat apariția unor probleme importante în asigurarea disponibilităților bănești pentru implementarea proiectelor cu finanțare

europăeană. Această problemă a fost dublată de volumul insuficient de resurse disponibile la nivelul bugetului național.

Ca urmare a acestei situații, începând cu luna noiembrie 2011, autoritățile române au inițiat procedura de accesare a mecanismului de top-up, inițiat prin modificarea Regulamentului 1083/2006 (art. 77) cu referire la managementul financiar al Statelor Membre ce întâmpină serioase dificultăți în asigurarea stabilității lor financiare (Regulamentul CE nr.1131/2011). Ulterior abrogării Regulamentului 1083/2006, solicitările au fost transmise Comisiei Europene în baza art. 24 privind mărirea cuantumului plăților pentru un stat membru având probleme bugetare temporare din Regulamentul 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind FESI.

Având în vedere volumul de declarații de cheltuieli transmis către Comisia Europeană până la 30 septembrie 2016, valoarea totală a sumelor top-up primite pentru POR 2017-2013 este de 301,5 milioane euro.

2.1.3. Informații privind defalcarea utilizării fondurilor pe categorii

Defalcarea fondurilor pe categorii, detaliată la nivelul celor cinci dimensiuni, poate fi consultată în Anexa 3.

Temă prioritară

Comparativ cu estimarea inițială privind defalcarea sumelor alocate POR 2007-2013 pe teme prioritare, la finalul lunii octombrie 2016 se constată o cerere peste estimări din partea beneficiarilor pentru codurile **55 - Promovarea bunurilor naturale** (specifice domeniului de intervenție 5.2 - Infrastructura de cazare și agrement turistic) și **23 - Drumuri regionale/locale** (domeniul 2.1 - Infrastructura rutieră și 1.1 - Dezvoltare urbană, activitatea de modernizare străzi orașenești), **47 - Eficiență energetică** și **75 - Infrastructură educațională**.

La polul opus, se constată o lipsă de interes pentru activitățile specifice **codurilor 6 - Asistența pentru IMM în vederea promovării produselor și proceselor de producție prietenoase mediului**, **9 - Alte măsuri care stimulează cercetarea, inovația și antreprenoriatul în IMM-uri sau 65 - Modernizarea și întărirea instituțiilor din domeniul pieții muncii**, pentru care nu s-a contractat nici un proiect, precum și interesul redus pentru activitățile specifice codurilor **78 - Infrastructura locuințelor sociale**, **10 - Infrastructura telefonică (inclusiv rețelele broadband)** sau **15 - Alte măsuri pentru îmbunătățirea accesului și eficiența folosirii de ICT prin IMM-uri**, fiecare cu ponderi sub 10% față de sumele estimate inițial.

Forma de finanțare

Cod	Descriere cod	FEDR contractat (milioane euro)
1	Asistenta nerambursabila	4.372,8

Tipul teritoriului

Comparativ cu anul 2014, se constată menținerea ponderilor celor două tipuri de teritoriu, urban - rural, la $\frac{3}{4}$ din totalul fondurilor comunitare contractate prin POR pentru mediul urban și $\frac{1}{4}$ pentru cel rural, ceea ce confirmă caracterul preponderent urban al POR 2007-2013.

Activitatea economică

Pe fondul menținerii aceluiași ponderi ale codurilor în totalul sumei contractate, în octombrie 2016, comparativ cu anul 2014, se constată o creștere a valorilor absolute contractate pentru activitățile specifice codurilor **18 - Educație** (domeniul 3.4 - Infrastructura educațională) și **12 - Construcții**, ca urmare a faptului că în anul 2015 mare parte a contractelor semnate au fost în domeniul infrastructurii educaționale și reabilitarea blocurilor de locuințe.

Pe de altă parte, reducerea în valori absolute înregistrate de codurile **11 - Transport**, **16 - Imobiliar**, **inchirieri si activitati de afaceri**, **19 - Activități de sănătate umană** și **21 - Activitati legate de mediu**, a fost cauzată de rezilierea unor contracte.

Locația

Comparativ cu anul 2014, analiza dimensiunii locației în octombrie 2016 evidențiază avansul mai mare înregistrat de valoarea fondurilor comunitare contractate în regiunea Nord-Vest, precum și reducerea valorilor absolute pentru celelalte regiuni cauzate de diferența de curs valutar, pe fondul numărului redus de contracte de finanțare semnate și a numărului de contracte de finanțare reziliate.

2.1.4. Finanțarea pe grupuri țintă

Nu se aplică.

2.1.5. Finanțare recuperată sau refolosită

Debite la 16 februarie 2017.

REGIUNE	NR	TOTAL CREANTA	RECUPERAT (FEDR+BS)	RAMAS DE RECUPERAT	% RECUPERAT	% RAMAS DE
---------	----	---------------	---------------------	--------------------	-------------	------------

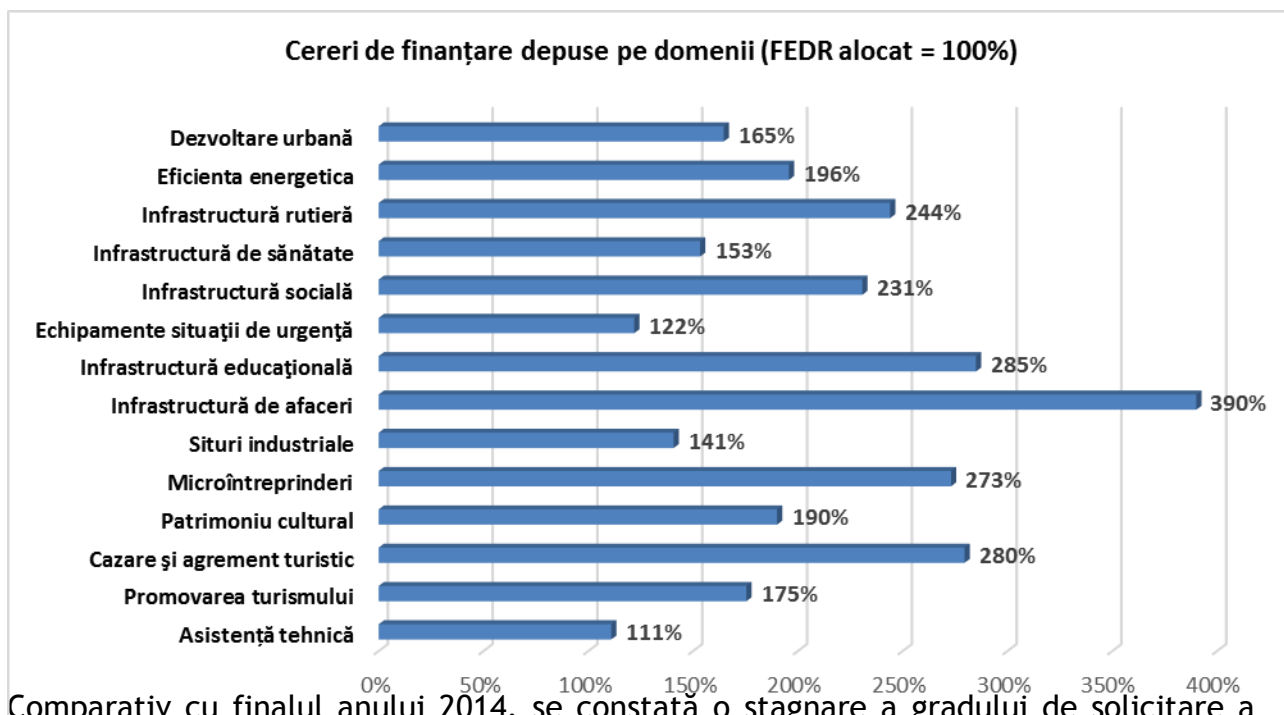
		(FEDR+BS)		(FEDR+BS)		RECUPERAT
Nord Est	190	21.202.223	14.701.966	6.500.257	69%	31%
Sud Est	122	13.078.975	11.253.313	1.825.662	86%	14%
Sud	220	32.287.128	25.967.926	6.319.201	80%	20%
Sud Vest	221	29.188.923	22.943.464	6.245.458	79%	21%
Vest	93	16.237.081	11.289.909	4.947.172	70%	30%
Nord Vest	152	18.982.773	13.899.170	5.083.603	73%	27%
Centru	154	17.387.283	15.927.635	1.459.648	92%	8%
Bucuresti Ilfov	85	16.197.561	15.023.783	1.173.778	93%	7%
OI Turism	2	2.669	2.669	0	100%	0%
AM POR	5	242.979	242.979	0	100%	0%
POR	1.244	164.807.595	131.252.815	33.554.780	80%	20%

	NR	TOTAL CREANTA	RECUPERAT	RAMAS DE RECUPERAT	% RECUPERAT	% RAMAS DE RECUPERAT
1,1	262	37.653.336	29.374.633	8.278.703	78%	22%
1,2	32	310.550	310.528	22	100%	0%
2,1	128	60.450.922	58.626.271	1.824.650	97%	3%
3,1	53	9.903.698	7.896.738	2.006.960	80%	20%
3,2	92	1.247.684	1.212.640	35.044	97%	3%
3,3	5	2.920.337	1.400.006	1.520.330	48%	52%
3,4	220	11.469.767	7.240.957	4.228.810	63%	37%
4,1	38	10.788.524	5.741.928	5.046.596	53%	47%
4,2	2	871.291	871.291	0	100%	0%
4,3	141	6.210.175	1.748.392	4.461.783	28%	72%
5,1	58	8.898.486	7.917.955	980.531	89%	11%
5,2	46	8.021.170	3.368.312	4.652.857	42%	58%
5,3	137	5.092.843	4.574.349	518.493	90%	10%
6,1	22	914.145	914.145	0	100%	0%
6,2	8	54.669	54.669	0	100%	0%
POR	1.244	164.807.595	131.252.815	33.554.780	80%	20%

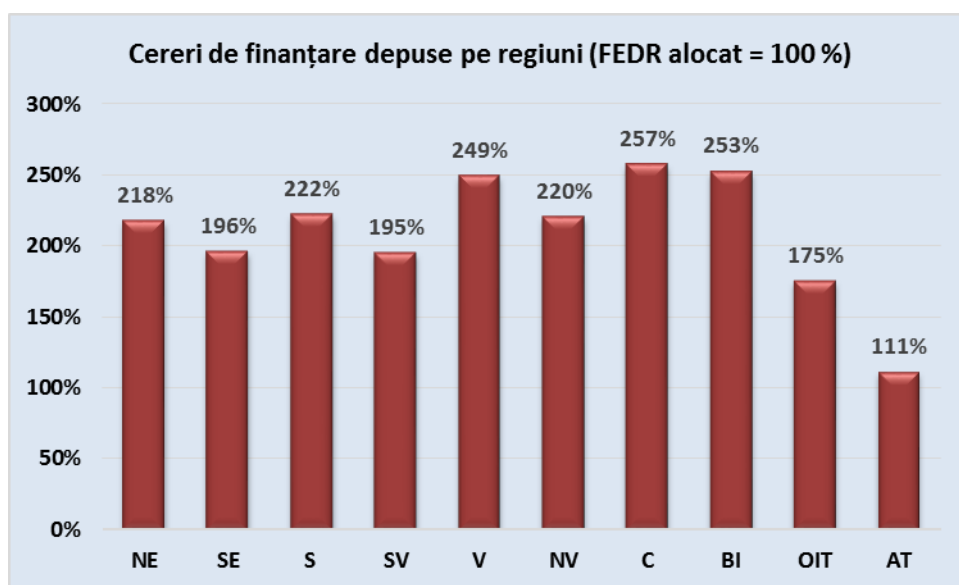
2.1.6. Analiza calitativă

2.1.6.1. Cereri de finanțare depuse

- 31 octombrie 2016: **10.056 cereri de finanțare depuse** prin care se solicitau 8,74 miliarde euro contribuție din FEDR, reprezentând 220,3% din alocarea FEDR aferentă POR.

Comparativ cu finalul anului 2014, se constată o stagnare a gradului de solicitare a fondurilor comunitare, ca urmare a închiderii majorității apelurilor de proiecte, astfel încât diferențele procentuale se datorează în principal diferențelor de curs valutar.

La nivel regional, se remarcă nivele ale gradului de solicitare a fondurilor alocate, de aproximativ sau chiar peste 200% în toate cele opt regiuni de dezvoltare, fapt care evidențiază nevoile ridicate care există în toate regiunile de dezvoltare pe domeniile finanțate prin POR, fapt ce recomandă continuarea finanțării acestora și în perioada de programare 2014-2020.

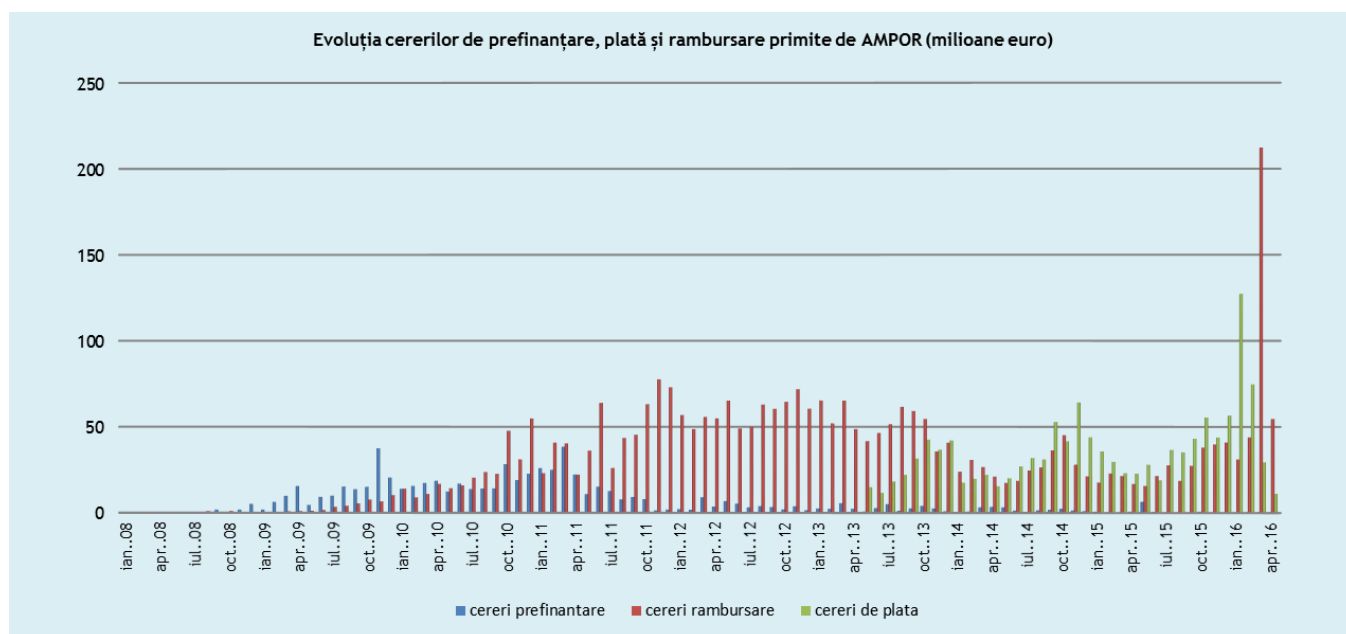
2.1.6.2. Contracte de finanțare semnate

- 31 octombrie 2016: 4.572 contracte de finanțare semnate, în valoare totală de 7,06 miliarde de euro, din care **valoarea FEDR reprezenta 4,37 miliarde euro (grad de contractare de 110,3%)**.

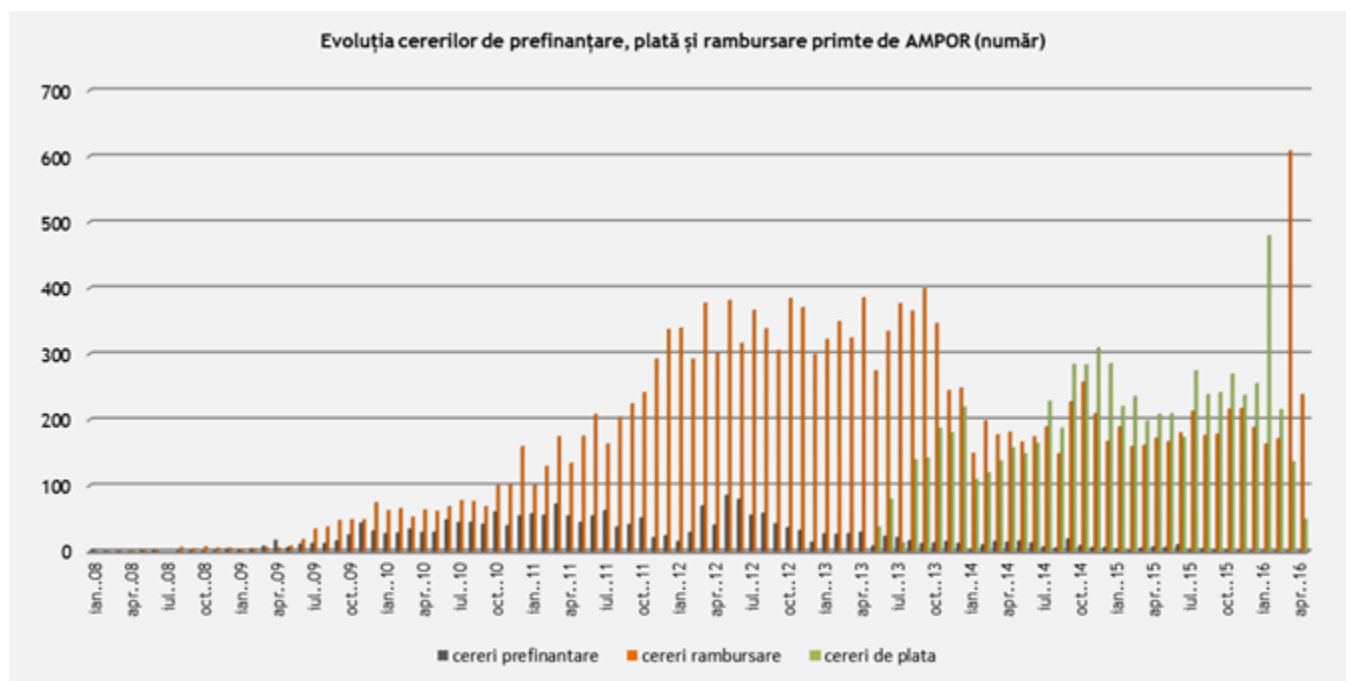
GRADUL DE CONTRACTARE A FONDURILOR COMUNITARE PE DOMENII SI REGIUNI (%)									
DOMENIU / REGIUNE	NE	SE	S	SV	V	NV	C	BI	POR
Poli de crestere	97%	95%	105%	100%	88%	106%	110%	NA	100%
Poli de dezvoltare	112%	135%	111%	113%	124%	156%	102%	NA	121%
Centre urbane	166%	112%	141%	137%	138%	101%	162%	105%	130%
Eficiență energetică	10%	17%	14%	36%	116%	169%	90%	831%	127%
Infrastructura rutieră	105%	111%	123%	126%	131%	132%	118%	112%	119%
Infrastructura de sănătate	127%	139%	102%	95%	129%	113%	114%	92%	113%
Infrastructura sociala	112%	128%	118%	115%	113%	125%	117%	107%	117%
Echipamente situații de urgență	107%	66%	114%	103%	105%	119%	117%	133%	107%
Infrastructura educațională	122%	105%	132%	107%	127%	179%	92%	69%	118%
Infrastructura de afaceri	93%	44%	84%	44%	101%	92%	73%	116%	80%
Situri industriale	NA	NA	NA	NA	80%	NA	121%	NA	88%
Microîntreprinderi	113%	108%	121%	97%	103%	99%	111%	95%	107%
Patrimoniu cultural	99%	125%	99%	106%	88%	109%	104%	93%	104%
Cazare și agrement turistic	100%	94%	79%	121%	80%	142%	111%	89%	102%
TOTAL REGIUNE	109%	105%	112%	108%	112%	124%	111%	114%	112%

2.1.6.3. Cereri de prefinanțare, rambursare și de plată

- 30 aprilie 2016: peste 26.600 cereri de prefinanțare, rambursare și de plată, prin care se solicitau aproximativ 5,12 miliarde euro.

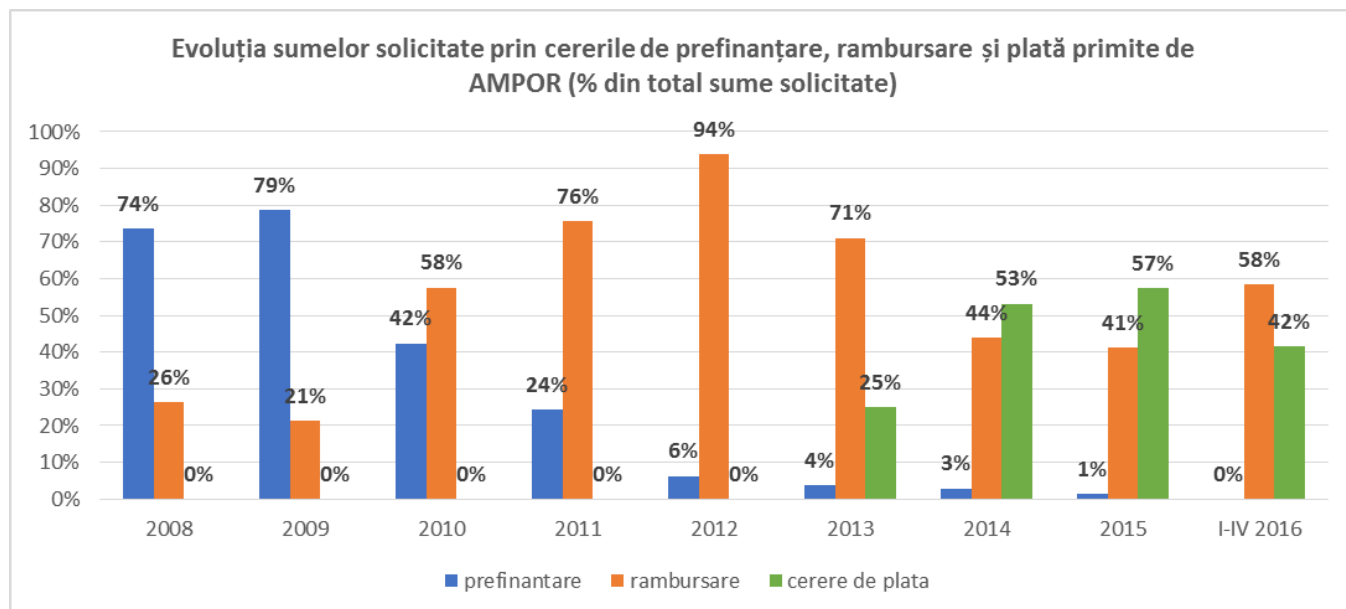

Valoarea medie lunară a cererilor de prefinanțare și rambursare primite de AMPOR a crescut de la 1 milion euro în anul 2008, la 17 milioane euro în anul 2009, 41 milioane euro în anul 2010, la peste 60 milioane euro în perioada 2011-2015. Prin urmare, se poate considera că în anii 2011-2015 s-a atins un nivel constant al cererilor de prefinanțare și rambursare solicitate, reprezentat de o valoare medie lunară de cel puțin 60 milioane euro.

Analizând **ponderea valorii cererilor de prefinanțare în totalul sumelor solicitate**, se constată că dacă în perioada 2008-2009 aceasta a fost de peste 70%, în perioada

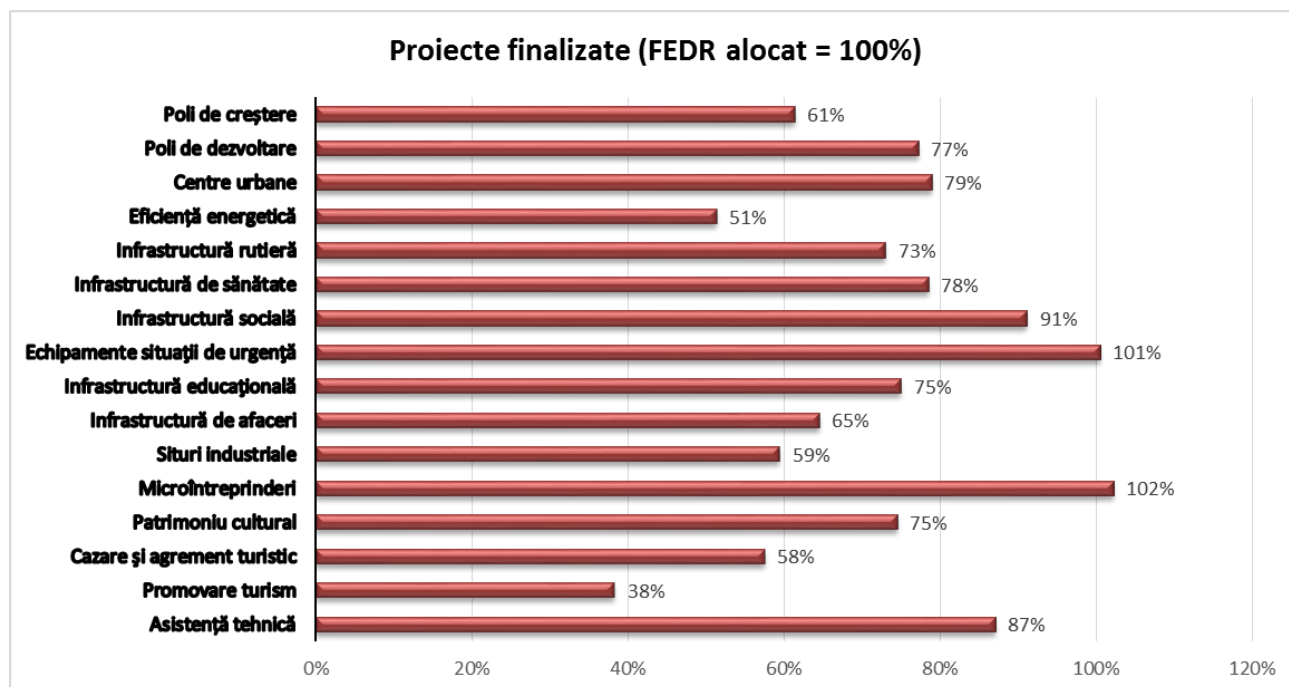
2010-2011 aceasta a scăzut în intervalul 20-40%, pentru ca în perioada 2012-2013 ponderea acestora să ajungă la 4%-6%, iar în perioada 2014-2016 la sub 3%. Această evoluție este explicată de numărul ridicat de proiecte de infrastructură demarate în perioada 2008-2010, proiecte care au ajuns la rambursare în perioada 2011-2013, precum și de introducerea mecanismului cererilor de plată, începând cu anul 2013.

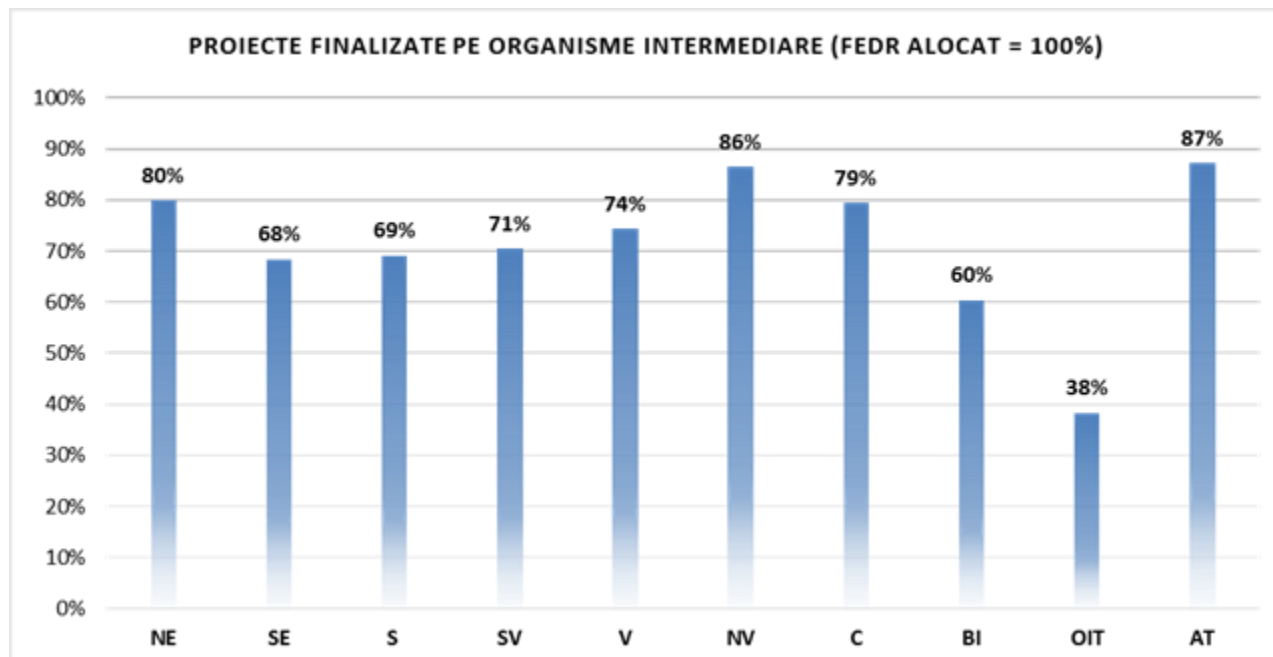
2.1.6.4. Proiecte finalizate

- 31 octombrie 2016: 4.415 proiecte finalizate, cu o valoare totală eligibilă de 3,63 miliarde euro, din care contribuția FEDR a fost de 2,90 miliarde euro (reprezentând 73,2% din alocarea FEDR a POR).

Comparativ cu 2014, se constată creșterea cu 68% a numărului de proiecte finalizate și o creștere cu 123% a contribuției FEDR aferente proiectelor finalizate, de la 1,3 miliarde euro în 2014 la 2,90 miliarde euro în 2016.

La nivel de domenii se remarcă avansul peste media programului înregistrat de domeniul echipamente pentru situații de urgență, microîntreprinderi și infrastructură socială.

La nivel regional, se remarcă regiunile Nord-Vest, Nord Est și Centru, în condițiile în care toate regiunile au înregistrat valori de peste 60%.

Analizând diferența dintre valorile eligibile din contractele de finanțare semnate și valorile eligibile plătite la finalizarea proiectelor, se constată realizarea unei economii medii de 25,8% din valoarea eligibilă din contractul de finanțare, pentru cele 4.415 proiecte finalizate, valori mai crescute comparativ cu cele înregistrate în 2014 de 20,7%, de 23,5% în 2013, 19,6% înregistrat în anul 2012 și cel de 22% înregistrat în anul 2011.

2.2.INFORMAȚII DESPRE CONCORDANȚA CU LEGISLAȚIA COMUNITARĂ

Audit și Achiziții publice

A. Îmbunătățirea sistemului de verificare a achizițiilor publice derulate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale

Domeniul achizițiilor publice are un impact semnificativ asupra implementării proiectelor finanțate din instrumentele structurale, astfel încât pe parcursul întregului exercițiu financiar, a existat o preocupare permanentă pentru îmbunătățirea cadrului instituțional, legislativ și procedural al achizițiilor publice.

De-a lungul perioadei de implementare a proiectelor, au fost întâmpinate dificultăți cauzate atât de lipsa pregătirii corespunzătoare a personalului în elaborarea documentațiilor de atribuire, cât și de complexitatea și multiplele modificări ale legislației în domeniu.

Din acest motiv a fost elaborată și implementată strategia “Măsuri urgente pentru întărirea sistemului de verificare a achizițiilor publice în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale”. Acesată strategie a avut o componentă de reverificare a tuturor achizițiilor efectuate de beneficiarii de fonduri până în anul 2011, dar și o serie de măsuri de natură procedurală și legislativă care să remedieze neregulile sistemice din domeniul achizițiilor publice, organizate pe cinci direcții de acțiune:

- Direcția 1 de acțiune: Stabilirea în mod detaliat a rolului și funcțiilor structurilor implicate în verificarea achizițiilor publice;
- Direcția 2 de acțiune: Responsabilizarea structurilor naționale de verificare ex-ante a achizițiilor publice;
- Direcția 3 de acțiune: Creșterea eficienței verificărilor privind achizițiile publice, prin concentrarea acestora pe conținut și corelarea diferitelor verificări realizate de către structurile relevante pe eșantioane dimensionate în mod adecvat, astfel încât să fie luate în calcul toate riscurile aferente procesului, cu evitarea unor suprapuneri inutile în verificare;
- Direcția 4 de acțiune: Asigurarea mecanismelor de aplicare a corecțiilor la nivelul AM și ACP;
- Direcția 5 de acțiune: Reanalizarea cheltuielilor declarate la ACP și/sau aflate în procesare la nivelul AM, precum și a celor deja declarate la CE.

După cum se poate observa, aceste direcții de acțiune au vizat exclusiv achizițiile publice cu finanțare europeană.

De asemenea, prin efortul conjugat al ANRMAP cu autoritățile de management s-a realizat standardizarea documentațiilor de atribuire și a contractelor de achiziție în anumite domenii cheie, precum sectorul mediu și transporturi.

Pentru o abordare coordonată a aspectelor referitoare la achizițiile publice derulate în cadrul proiectelor finanțate din IS și pentru a crea premisele necesare dezvoltării unei relații funcționale între instituțiile implicate, la începutul perioadei de implementare a IS a fost semnat un protocol de colaborare între AMPOR, Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP) și Unitatea de Coordonare și Verificare a Achizițiilor Publice.

O altă măsură a fost introducerea ANRMAP și a UCVAP din cadrul Ministerului Finanțelor Publice în sistemul de management și control al IS, în vederea preluării responsabilității deciziilor luate de aceste instituții în domeniul achizițiilor publice.

În reformarea domeniului achizițiilor publice a fost necesară identificarea unor măsuri eficiente de prevenire și combatere a conflictului de interese în derularea achizițiilor, stabilindu-se în acest sens o relaționare cu instituțiile (prin protocol) care au atribuții pe acest palier, respectiv Agenția Națională de Integritate (ANI), Oficiul Național pentru Registrul Comerțului (ANRC) și Departamentul de Luptă Anti-Fraudă (DLAF).

De asemenea, au fost inițiate și organizate întâlniri între Autoritățile de Management, ACIS și factorii repsonsabili de problematica achizițiilor publice (ANRMAP, UCVAP, CNSC) în scopul identificării unor soluții pentru îmbunătățirea procesului de derulare a achizițiilor publice.

În cursul anului 2014, problematica achizițiilor publice din IS a început să fie orientată spre identificarea cauzelor care au generat aplicarea de corecții financiare. S-a realizat o listă de probleme care au afectat procesul și s-a considerat că întărirea sistemului de control nu este singura măsură necesară la nivel de sistem, ci se impune o reformă a sistemului de achiziții publice, care poate fi pusă în practică pe fondul aprobării noilor directive europene în materie. A fost momentul în care s-a considerat că măsurile implementate pentru achizițiile publice din fonduri europene trebuie extinse către întreg sistemul de achiziții publice.

B. Reforma sistemului de achiziții publice

Pentru a sprijini ANRMAP în procesul de reformă a sistemului de achiziții publice, a fost înființat Comitetul interministerial pentru realizarea reformei cadrului legislativ și instituțional în domeniul achizițiilor publice, coordonat de MFE, format din principalele ministere și instituții ale administrației publice centrale cu rol decizional în domeniu, și a fost creat un grup de lucru cu atribuții în asigurarea suportului tehnic. Au fost stabilite următoarele direcții de acțiune care să conducă la reformarea sistemului:

- a. Calitatea cadrului legislativ, inclusiv o evaluare a opțiunilor pentru a transpune noile directive;
- b. Coerența globală și eficiența sistemului instituțional;
- c. Regularitatea și calitatea procesului de achiziție publică (controale în domeniu);
- d. Întărirea capacității administrative a autorităților contractante, cu accent pe probleme de profesionalizare și integritate;
- e. Întărirea capacității sistemului achizițiilor publice pentru stimularea concurenței efective (monitorizare și statistici).

Grupul de lucru și-a început activitatea pornind de la o listă de probleme punctuale organizate pe etapele procesului de atribuire. Au fost organizate întruniri lunare ale acestui grup de lucru cu reprezentării CE, astfel că pe parcursul anului 2015, a fost elaborat un plan strategic orizontal, concretizat în Strategia națională în domeniul achizițiilor publice și transpus în acțiuni concrete, ce au pornit de la analiza problemelor curente pe cele cinci paliere agreeate, fiind evaluate opțiunile posibile (cu avantajele și dezavantajele aferente) în vederea stabilirii soluțiilor optime, agreeate de toate instituțiile implicate. În același an a fost înființată și Agenția Națională pentru Achiziții Publice, în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, prin preluarea atribuțiilor, activității, a posturilor și a personalului de la ANRMAP, UCVAP și structurilor UCVAP din teritoriu.

În cadrul primei reuniuni a acestui grup de lucru cu reprezentării CE, care a avut loc la finalul lunii octombrie 2014, a fost transmis membrilor Comitetului interministerial un mesaj extrem de important, anume acela că măsurile de reformă în zona achizițiilor publice nu depind de o singură instituție, ci de buna colaborare interinstituțională inclusiv cu entități din afara zonei guvernamentale, cum ar fi Curtea de Conturi, Autoritatea de Audit, și chiar din zona instanțelor judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Concurenței.

În paralel cu elaborarea strategiei, grupul de lucru a început să implementeze o parte din măsurile agreeate. Astfel, pentru a asigura o interpretare unitară a prevederilor legale în domeniu, a fost semnat în luna noiembrie 2015 un protocol de colaborare interinstituțională între ANAP, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Fondurilor Europene, Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor, MDRAP, MADR și cu titlu de observator, Curtea de Conturi a României și Autoritatea de Audit. Scopul acestui protocol este acela de a crea cadrul necesar organizării de întâlniri trimestriale sau ori de câte ori este necesar, pentru a se discuta spețele care rezultă din practica fiecărei instituții, și de a crea posibilitatea generării de instrucțiuni și ghiduri care să conducă la o interpretare unitară în verificarea procedurilor, contractelor de achiziție publică, fie că sunt finanțate de la bugetul de stat, fie din fonduri europene.

A existat o colaborare strânsă cu colegii de la Agenția Națională de Integritate (ANI) cu privire la proiectul de lege privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în cadrul procesului de achiziție publică. Proiectul de lege este în dezbateră în parlament. Sistemul informatic necesar este deja creat și se află

în gestiunea Agenției Naționale de Integritate (ANI). Autoritățile contractante vor completa în SEAP un formular de integritate care va fi parte a documentației de atribuire publicate. Sistemul va permite identificarea potențialelor conflicte de interese între o autoritate contractantă și ofertanți în scopul prevenirii conflictului, prin emiterea unui avertisment de integritate și luarea măsurilor de înlăturare a conflictului de către autoritatea contractantă.

În ceea ce privește transpunerea directivelor europene în domeniu, cele patru proiecte de lege au fost aprobate de Parlamentul României și publicate în Monitorul Oficial în luna mai 2016.

Noul cadru legislativ cuprinde Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii și Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

Legislația de nivel secundar a fost aprobată pentru achizițiile clasice și pentru cele sectoriale (H.G nr. 395/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 și H.G nr. 394/2016 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016), urmând a fi supusă aprobării și cea privind contractele de concesiune.

C. Îmbunătățirea cadrului legal aplicabil achizițiilor efectuate de beneficiarii privați

La nivelul anului 2011 fiecare program operațional avea propriile reguli pentru achizițiile efectuate de beneficiarii privați.

La solicitarea beneficiarilor privați s-a decis elaborarea unui act normativ de nivel terțiar care să uniformizeze regulile aplicabile și astfel a fost emis Ordinul MAEUR nr.1050/2012.

După un an de la aplicarea acestui ordin s-a decis simplificarea cadrului legal care să se plezeze mai mult pe o modalitate de lucru flexibilă pentru beneficiarii privați și astfel a fost promovat Ordinul nr. 1120/2013. Concomitent cu promovarea acestui ordin, MFE a creat o pagină web care să asigure publicarea centralizată și gratuită a anunțurilor și documentației aferente pentru achizițiile efectuate de privați. Ordinul conține și corecțiile aplicabile în caz de identificare de nereguli.

În anul 2014 s-a mai făcut un pas spre debirocratizarea procesului de achiziție privată, fiind reglementată posibilitatea ca beneficiarii privați să folosească banii proprii în situații expres reglementate. De asemenea, beneficiarii privați sunt încurajați să realizeze economii din bugetul contractului de finanțare, având certitudinea că aceste economii rămân în bugetul proiectului și pot fi utilizate pentru îndeplinirea/îmbunătățirea indicatorilor de rezultat asumați, la nivel de proiect și de program (Ordinul MFE nr.1190/2014).

De asemenea, s-a elaborat și o instrucțiune ce cuprinde o sinteză a principalelor întrebări formulate de beneficiarii privați în aplicarea prevederilor Ordinului nr. 1120/2013 (aprobată prin Ordinul MFE nr.1191/2014). În cadrul acesteia se prezintă listele de verificare aplicate de AM/OI la verificarea cheltuielilor efectuate de beneficiari. În felul acesta beneficiarii au avut posibilitatea de a cunoaște care sunt principalele elemente verificate de autoritățile de management cu privire la o achiziție privată.

Și aplicația tehnică aflată pe pagina web [https://www.fonduri-ue.ro/Achiziții private](https://www.fonduri-ue.ro/Achiziții%20private) a fost îmbunătățită conform solicitărilor înaintate de beneficiari. Principalele îmbunătățiri aduse aplicației au fost următoarele:

- Posibilitatea de a adăuga proceduri de achiziții publice (anunțuri) în care achiziția este structurată pe mai multe loturi (se publică un singur anunț, chiar dacă procedura este structurată pe loturi);
- Publicarea anunțurilor în 2 etape distincte:
 - editarea procedurii (anunțului);
 - publicarea efectivă.
- Memorarea/publicarea tuturor specificațiilor aduse fiecărui lot: clarificările se publică în completarea specificațiilor inițiale, păstrându-se istoricul și fiecare document;
- Închiderea procedurii (anunțului) prin contractare sau decizie de neatribuire;

Tot în sprijinul beneficiarilor privați a fost realizat și un Manual de utilizare care prin intermediul paginii web [https://www.fonduri-ue.ro/Achiziții private](https://www.fonduri-ue.ro/Achiziții%20private).

De asemenea, în anul 2016 a devenit necesară și reglementarea achizițiilor efectuate înaintea semnării contractului de finanțare, de către solicitanții privați, în acest scop fiind promovat Ordinul MFE nr. 427/2016.

Ca urmare a modificării cadrului legislativ aferent achizițiilor publice, cadrul legal aplicabil beneficiarilor privați care derulează achiziții cu finanțare europeană a fost abrogat implicit.

La promovarea unui nou cadru legal s-a urmărit în principal menținerea tuturor prevederilor anterioare sub formă de lecții învățate pentru a asigura stabilitate în aplicare și verificare/control, având în vedere că beneficiarii privați cunoșteau deja regulile de bază și nu era necesară o modificare substanțială.

Pentru a verifica reacția beneficiarilor privați și în scopul elaborării unui document matur, proiectul de ordin a fost supus consultării publice, puținele observații primite de MFE au confirmat necesitatea menținerii prevederilor legale anterioare.

Prin Ordinul MFE nr.1284/2016 s-a asigurat continuitatea cadrului legal, toate actele normative anterioare (Ordinul nr. 1120/2013 cu modificările ulterioare, Ordinul nr. 1191/2014 și Ordinul nr. 427/2016) regăsindu-se în acest ordin.

Singurele modificări au rezultat din noile prevederi legale aplicabile achizițiilor publice și incidente în cazul privaților.

Dezvoltarea durabilă

Monitorizarea efectelor asupra mediului - indicatori de monitorizare și analiza efectelor semnificative ale programului operațional asupra mediului

Pentru a se conforma cerințelor directivei UE privind Evaluarea Strategică de Mediu (SEA) legat de analiza efectelor semnificative ale programului operațional asupra mediului, AMPOR a elaborat Termenii de Referință pentru un contract intitulat ***Monitorizarea efectelor programului operațional regional asupra mediului***, al cărui scop este colectarea, monitorizarea și raportarea indicatorilor prin care se măsoară efectele POR asupra mediului și analiza efectelor semnificative ale POR asupra mediului.

În urma derulării cu succes a procedurii de achiziție publică pe parcursul anului 2014, în luna ianuarie 2015 MDRAP - AMPOR a semnat contractul de prestări servicii nr. 12 din 14.01.2015 cu Asocieria formată din S.C. Ramboll South East Europe S.R.L. & S.C. AS Orimex New S.R.L. & S.C. European Funds Invest S.R.L., având ca obiect prestarea de servicii pentru monitorizarea efectelor Programului Operațional Regional 2007-2013 asupra mediului. Durata contractului a fost ianuarie - decembrie 2015.

În formularea concluziilor din Raportul Final al proiectului, contractantul a pornit de la ipoteza că majoritatea intervențiilor factorului uman asupra mediului natural/majoritatea activităților umane au cel mai probabil un impact negativ asupra mediului. Plecând de la această ipoteză, dar și a faptului că majoritatea proiectelor din cadrul POR sunt de dezvoltare/extindere a unor activități, construcții de obiective de investiții noi / extinderi ale unor obiective existente, achiziții de echipamente, se explică creșterea emisiilor, consumurilor de energie sau de apă.

Însă, există în cadrul programului și numeroase proiecte care au componente de implementare cu efect benefic asupra mediului în sensul indicatorilor evaluați în cadrul raportului, cum ar fi cazul proiectelor:

- de reabilitare termică a clădirilor - cu efect de reducere a consumului de energie termică și a emisiilor asociate acestuia;

- de reabilitare a drumurilor - cu efect de reducere a emisiilor de particule asociate traficului rutier;
- altor proiecte de reabilitare - cu efect potențial de reducere a consumului de energie și apă.

În contextul în care se desfășoară POR 2007-2013, ca program de dezvoltare finanțat din fonduri europene, care include printre obiective diminuarea diferențelor de dezvoltare dintre regiunile mai dezvoltate și mai puțin dezvoltate ale României, se poate concluziona că POR a avut un impact nesemnificativ asupra mediului. Acest impact a fost evidențiat de analiza indicatorilor stabiliți pentru perioada de implementare a proiectelor POR.

2.3. PROBLEME SEMNIFICATIVE ÎNTÂMPINATE ȘI MĂSURILE LUATE PENTRU COMBATEREA LOR

2.3.1. Probleme întâmpinate în implementarea programului operațional

 Lipsa fluxurilor financiare, la nivelul beneficiarilor, necesare implementării eficiente a proiectelor finanțate din fondurile comunitare nerambursabile, cauzează întârzieri în implementarea proiectelor

Măsuri:

Guvernul României a adoptat **Ordonanța de Urgență nr. 27 din 18 aprilie 2013** pentru modificarea și completarea *OUG 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, precum și pentru adoptarea unor măsuri financiare în vederea creșterii gradului de absorbție a fondurilor europene.*

Principala modificare constă în faptul că, în procesul de implementare a programelor operaționale, ***autoritățile de management pot utiliza concomitent mecanismul decontării cererilor de plată***, mecanism care se aplică beneficiarilor instituții publice locale și asociații de dezvoltare intercomunitară.

Sintetic, acest mecanism, funcționează astfel:

- 1. În termen de maximum 3 zile lucrătoare de la primirea facturilor, acceptate la plată, beneficiarul depune la OI cererea de plată și documentele justificative aferente acesteia;***
- 2. După efectuarea verificărilor cererii de plată, AM virează beneficiarului valoarea cheltuielilor rambursabile și contravaloarea TVA neeligibile, aferentă cheltuielilor eligibile, într-un cont distinct de disponibil deschis pe numele beneficiarilor, la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului;***
- 3. În ziua următoare efectuării virării, AM va transmite beneficiarului o notificare, iar o copie***

a acesteia se depune de cel din urmă la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului la care își are deschise conturile;

- 4. Beneficiarii prezintă la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului, ordine de plată pentru suma totală virată de către AM și, respectiv, pentru suma achitată din contribuția sa, în maxim 5 zile lucrătoare de la virarea banilor de către AM;*
- 5. După verificarea documentelor primite, unitățile Trezoreriei Statului virează suma totală primită de la AM în contul beneficiarului, în aceeași zi în care primește documentele;*
- 6. În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către AM, beneficiarii au obligația de a depune cerere de rambursare la Ol, în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată;*
- 7. Din valoarea cererii de rambursare depuse se deduc sumele virate pe baza cererii de plată.*

 Dificultăți în implementarea domeniului major de intervenție 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități” din cadrul axei prioritare 4 a POR, pentru care a fost depus un număr redus de cereri de finanțare

Măsuri:

Urmare a solicitării AMPOR de redistribuire a unor fonduri neutilizate aferente Axei prioritare 4 ”Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local” - Domeniului major de intervenție 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități”, Comisia Europeană a aprobat această solicitare prin Decizia C(2011) 5989 final din 12 august 2011 de modificare a Deciziei C(2007) 3470 de adoptare a Programului Operațional Regional pentru România.

Prin această decizie, din alocarea inițială FEDR aferentă DMI 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități”, de **200,09** milioane euro, a fost realocată suma de **172,85** milioane euro astfel:

1. Către DMI 3.1 „Reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate” - **26,65** milioane euro;
2. Către DMI 4.1 „Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală”- **13,31** milioane euro;
3. Către DMI 4.3 “Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor” - **28,47** milioane euro;
4. DMI 5.1 „Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe” - **39, 84** milioane euro;
5. DMI 5.2 „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice” - **64,58** milioane euro.

În aceste condiții, pe DMI 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități” a fost menținută suma de **27,24** milioane euro.

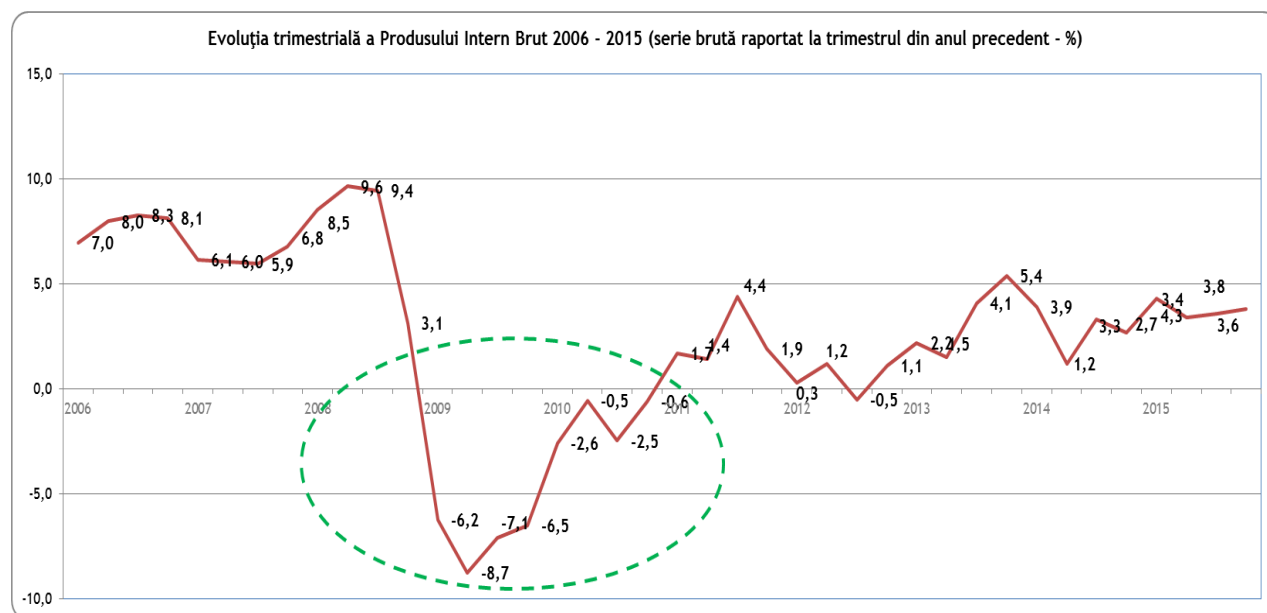
2.3.2. Probleme identificate în implementarea acțiunilor și activităților conform art.10 din Regulamentul (CE) nr. 1081/2006

Nu este cazul.

2.4. SCHIMBĂRI ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI OPERAȚIONAL

Contextul economico-social general din România a cunoscut schimbări majore în perioada 2008-2011, principalii indicatori macroeconomici și sociali care au stat la baza analizelor de fundamentare a Cadrului Național Strategic de Referință și a Programului Operațional Regional, suferind în perioada de implementarea a programului modificări importante, în general negative, din cauza efectelor crizei economice și financiare care a afectat economia mondială în perioada 2008 - 2011.

Elocventă pentru aceste modificări este **evoluția Produsului Intern Brut** al României, principalul indicator macroeconomic, ilustrată în graficul de mai jos.

O consecință a crizei economice și financiare a fost reducerea posibilităților de cofinanțare a proiectelor finanțate din fonduri comunitare, atât din partea beneficiarilor autorități publice locale, cât și a celor aparținând mediului privat.

Astfel, în cea ce privește **autoritățile publice locale**, cele mai importante efecte negative au fost reducerea gradului de realizare a veniturilor proprii prognozate și

măsurile luate la nivel guvernamental pentru reducerea cheltuielilor bugetare, cu efecte și asupra resurselor alocate autorităților publice locale.

În ceea ce privește **mediul privat**, principalele efecte negative au fost reprezentate de efectele directe ale modificărilor înregistrate de piețele pe care activau agenții economici, ca urmare a crizei (dificultăți privind asigurarea lichidităților, reducerea severă a cererii de bunuri și servicii, blocaje financiare cauzate de întârzierile la plată, creșterea costurilor cu utilitățile) și măsurile fiscale luate de guvern ca urmare a efectelor crizei asupra veniturilor la bugetul statului (OUG 34/2009 - introducea obligativității la plata unui impozit minim pentru toți agenții economici; OUG 58/2010 - majorarea TVA de la 19% la 24%, începând cu 1 iulie 2010).

2.5. MODIFICĂRI SUBSTANȚIALE PRIVIND ARTICOLUL 57 AL REGULAMENTULUI (CE) NR 1083/2006

Nu este cazul.

2.6. COMPLEMENTARITATEA CU ALTE INSTRUMENTE

• Complementaritatea POR - PNDR

Grupul de lucru interministerial între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, are rolul asigurării complementarității dintre intervențiile finanțate din POR, respectiv PNDR, în acest sens grupul având următoarele atribuții principale:

- a) Identificarea problemelor rezultate în urma implementării programelor din domeniul turismului, derulate atât din fonduri naționale cât și din fonduri comunitare în România;
- b) Analiza și propunerea de soluții necesare remedierii problemelor apărute în implementarea programelor din domeniul turismului, derulate din fonduri naționale și comunitare în România.

Demarcarea dintre activitățile finanțate din Programul Operațional Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală, realizată la nivelul documentelor de programare, a eliminat apariția oricărui risc de suprapunere potențială între intervențiile finanțate, precum și a riscului de dublă finanțare.

Din punct de vedere strategic, Programul Operațional Regional finanțează acele intervenții cu impact regional și local semnificativ, în timp ce Programul Național de Dezvoltare Rurală finanțează investiții specifice, cu impact local, menite să contribuie la revitalizarea activităților economice dintr-un areal rural bine delimitat.

Delimitarea dintre cele două programe este realizată fie **având la bază acte normative** (în domeniul valorificării turistice a patrimoniului cultural), fie **pe baza unor limite de finanțare** (pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii turistice - cele cu valori mai mari de 1.500.000 euro sunt finanțabile prin Programul Operațional Regional), fie **pe baza tipului de teritoriu** pe care se realizează intervenția (urban / rural, pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor, al dezvoltării infrastructurii de turism în stațiunile turistice dar și pentru rețeaua de Centre Naționale de Informare Turistică), sau **pe specificul activității** (pentru proiecte ce vizează sprijinirea microîntreprinderilor care realizează prelucrarea primară și secundară a produselor agricole sunt finanțabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală).

În ceea ce privește **infrastructura socială**, complementaritatea dintre Programul Operațional Regional și Programul Național de Dezvoltare Rurală este asigurată prin posibilitatea utilizării inclusiv de către locuitorii zonelor rurale a infrastructurii sociale reabilite prin Programul Operațional Regional (infrastructura de sănătate, de servicii sociale, infrastructura pentru intervenții în situații de urgență, infrastructura educațională).

Prin Programul Operațional Regional, au fost finanțate inclusiv școlile din mediul rural, astfel încât și copiii din aceste zone beneficiază de serviciile pe care infrastructura educațională reabilitată le oferă.

Programul Operațional Regional realizează investiții și în ceea ce privește **reabilitarea și modernizarea** centrelor sociale (rezidențiale, multifuncționale etc.), în acord cu strategia națională în domeniul serviciilor sociale, în timp ce Programul Național de Dezvoltare Rurală finanțează **investiții noi**, în scopul creării de facilități de asistență socială pentru copii și vârstnici.

- ***Complementaritatea POR - POS MEDIU***

În perioada de timp scursă de la începutul implementării propriu-zise a proiectelor finanțate din POR, s-au constatat suprapuneri frecvente între proiectele de reabilitare a infrastructurii rutiere finanțate din POR (prin axele prioritare 1 - *Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere*, respectiv 2 - *Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport*) și proiectele de creare/reabilitare a rețelilor de apă și canalizare finanțate din POS Mediu (prin axa prioritară 1 - *Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată*).

Ca urmare, AMPOR a organizat, ori de câte ori a fost nevoie, *ședințe de coordonare* la care au participat reprezentanți ai AMPOR, AMPOS Mediu, MFE și ai beneficiarilor implicați, identificându-se soluțiile optime de implementare a celor două tipuri de proiecte.

- ***Coordonarea între POAT și axele de AT din cadrul altor Programe Operaționale***

Prin organizarea Comitetului de Coordonare a Asistenței Tehnice (CCAT) și a diferitelor Grupuri de Lucru (GL SMIS, GL evaluare, GL formare în domeniul IS, GL comunicarea IS, GL monitorizarea PO, GL pentru viitorul politicii de coeziune, GL analiza cost-beneficiu) a fost asigurată coordonarea axelor de asistență tehnică din cadrul tuturor programelor operaționale și POAT. Astfel, cu ocazia reuniunilor CCAT, a fost monitorizat stadiul utilizării asistenței tehnice, înregistrat la nivelul fiecărei autorități de management, în vederea identificării blocajelor din implementare și propunerii de soluții care să conducă la accelerarea absorbției în cadrul axelor de AT.

În ceea ce privește planificarea asistenței tehnice pentru perioada de programare 2014-2020, urmare mecanismului de coordonare gândit la nivelul Acordului de Parteneriat (AP), au fost înființate grupuri de lucru funcționale (GLF) la nivelul cărora să fie abordate interinstituțional toate aspectele orizontale și problematicile specifice rezultate pe parcursul procesului de implementare a FESI.

În acest context, coordonarea asistenței tehnice pentru perioada 2014-2020 va continua să fie dezbătută în cadrul Grupului de lucru dedicat asistenței tehnice și resurselor umane/capacității administrative (GLAT), unde vor fi prezentate probleme și identificate soluții prin prisma lecțiilor învățate din perioada de programare 2007-2013. Prin intermediul acestuia se va asigura astfel o continuitate, accentul pe resurse umane în utilizarea AT fiind foarte important, în condițiile în care, în trecut, nu a existat întotdeauna o coordonare privind abordarea generală a resurselor umane în administrația publică.

Totodată, în vederea fundamentării mai riguroase a pregătirii perioadei de programare 2014-2020, MFE a implementat, cu finanțare din POAT, proiectul „Îmbunătățirea utilizării evaluării în procesul de formulare a politicilor și de luare a deciziilor în domeniul instrumentelor structurale în România”, în cadrul căruia a fost realizat un document ce cuprinde o prezentare generală a logicii de intervenție a asistenței tehnice, analiza și sinteza recomandărilor emise de evaluatorii independenți privind AT, precum și concluzii și recomandări cu privire la relevanța și eficacitatea intervențiilor de AT. Pe baza acestora, au fost desprinse principalele lecții învățate cu privire la utilizarea asistenței tehnice în perioada de programare 2007-2013.

În scopul îmbunătățirii procesului de implementare a IS și al pregătirii perioadei de programare 2014-2020, la recomandarea Comisiei Europene, Guvernul României a decis utilizarea expertizei instituțiilor financiare internaționale (Banca Europeană de Investiții, Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare) pentru domenii ce acoperă toate programele operaționale finanțate din IS, finanțarea acestor costuri fiind realizată din POAT, pentru nevoile orizontale, și din axele prioritare de AT, pentru nevoile sectoriale.

Astfel, în baza Memorandumurilor de Înțelegere și a Acordului semnate cu BEI, BM și, respectiv, BERD, până la sfârșitul anului 2015 a fost finalizată implementarea unui

număr de 36 acorduri de servicii, având o valoare totală de 47.373.485 euro (POAT și Axe de AT), după cum urmează:

- cu BM au fost semnate 26 de acorduri, în valoare totală de 32.048.689 euro;
- cu BEI au fost semnate 3 acorduri, în valoare totală de 7.907.500 euro;
- cu BERD au fost semnate 7 acorduri, în valoare totală de 7.417.296 euro.

În luna noiembrie a anului 2015, urmare a solicitării CCAT, a fost finalizată evaluarea mecanismului de asistență tehnică din partea IFI, pentru o mai bună înțelegere a modului în care sprijinul pus la dispoziție de aceste instituții și-a îndeplinit misiunea de a îmbunătăți implementarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene în România și de a contura lecții utile pentru potențiala utilizare a acestei asistențe în perioada de programare 2014-2020.

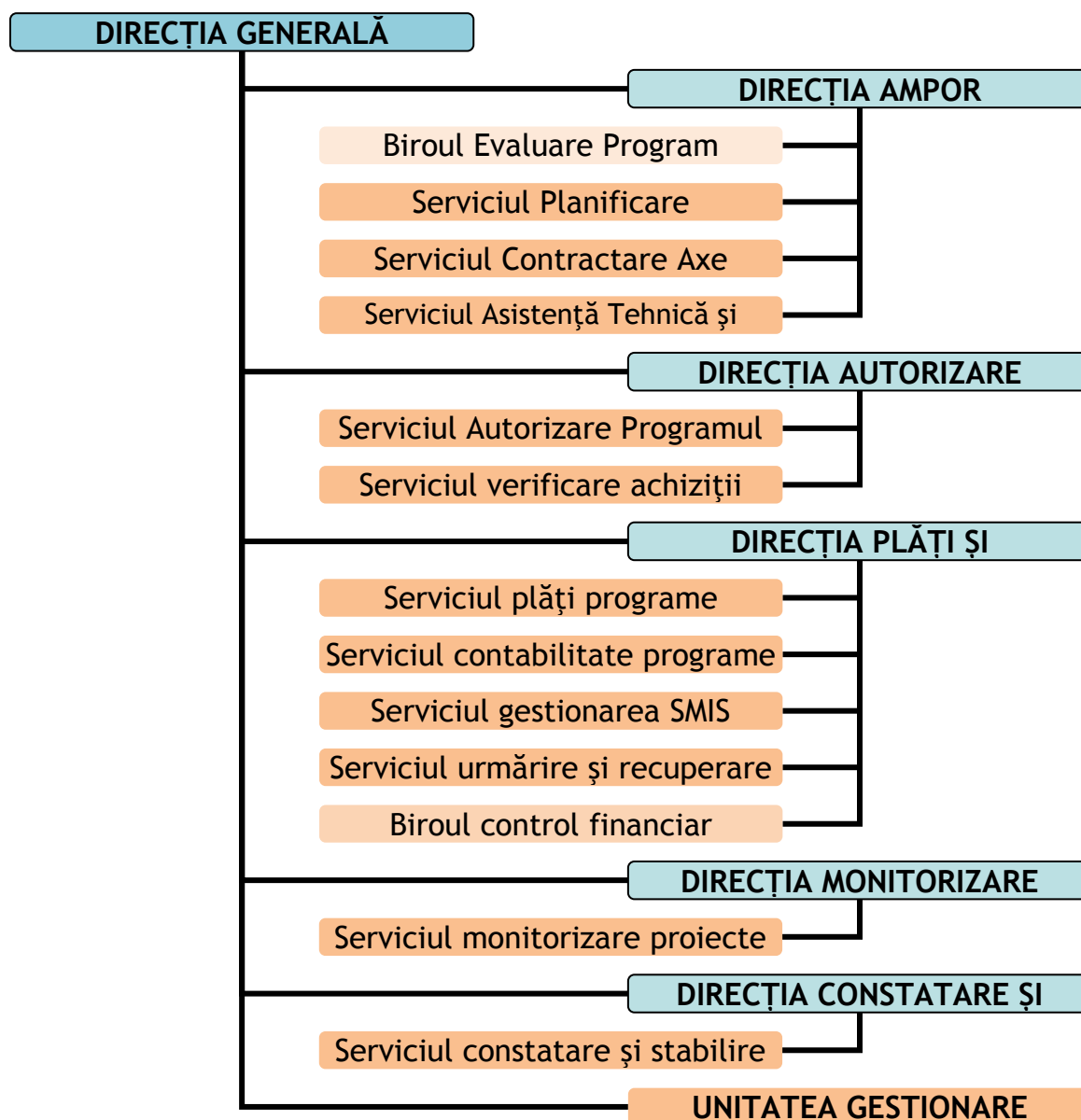
Ca principale lecții învățate, s-au conturat următoarele:

- proiectele implementate cu sprijin IFI au putut fi corelate cu obiectivele strategice, însă contribuția la îndeplinirea acestora nu a putut fi clar determinată întrucât instrumentele de planificare și monitorizare utilizate au fost bazate pe proiect, pierzând din vedere sinergiile dintre acestea;
- eficacitatea proiectelor a fost în general satisfăcătoare, deși este necesară acordarea unei atenții sporite factorilor externi care intervin în lanțul cauzal, astfel încât nevoile pe care le adresează proiectele să poată conduce într-adevăr la schimbare, luând în considerare mai mult nevoile de impulsione a construcției capacității în cadrul instituțiilor care le implementează și mai puțin livrarea unui produs în sine (raport, strategie etc.).

2.7. MONITORIZARE ȘI EVALUARE

2.7.1. Sistemul de monitorizare al POR

Conform HG nr 1/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pe parcursul anului 2013, sistemul de monitorizare a POR, de la nivelul MDRAP se prezenta conform schiței de mai jos.

2.7.2. Sistemul Unic de Management al Informației (SMIS)

Lansat în producție la începutul anului 2008, Sistemul Unic de Management al Informației pentru instrumente structurale (SMIS-CSNR) a fost dezvoltat ca răspuns la cerințele regulamentelor comunitare din domeniu, pe baza procedurilor instituțiilor utilizatoare, existente la nivelul anului 2007, fiind monitorizat constant de către structurile de audit naționale și comunitare. Pe parcursul derulării perioadei de programare 2007-2013, procedurile instituțiilor implicate în implementarea programelor operaționale au suferit modificări, ceea ce a condus implicit la necesitatea îmbunătățirii aplicației informatice, astfel încât să răspundă noilor solicitări, luând în considerare și feedback-ul furnizat de utilizatori în procesul de utilizare efectivă a sistemului. Astfel, activitățile principale derulate în cadrul

proiectului „Implementarea nevoilor imediate de dezvoltare și mentenanță pentru SMIS-CSNR” au constatat în îmbunătățirea aplicației SMIS-CSNR cu privire la funcționalitățile și rapoartele generate de sistem, astfel încât modificările aduse sistemului informatic au vizat dezvoltarea de câmpuri, funcții sau module, dar și modificarea rapoartelor existente sau crearea de noi rapoarte.

Aceste modificări au venit în completarea funcționalităților existente ale SMIS-CSNR, permițând: înregistrarea valorii absolute a cheltuielilor publice incluse în cererile de rambursare, pentru proiectele care nu respectă procentul contribuției publice stabilit prin contractul de finanțare (în special în cazul ajutorului de stat); autorizarea cererilor de rambursare direct în sistem, inclusiv autorizarea parțială; realizarea legăturii dintre plăți și cererile de rambursare, prin adăugarea informațiilor referitoare la cererea de rambursare la nivelul ordinului de plată; reflectarea sumelor diminuate din CR în urma efectuării verificării administrative a acestora, a celor reprezentând pre-finanțarea plătită beneficiarilor, inclusiv a celei aferente ajutorului de stat, dar și a recuperării acesteia, în toate cazurile în care această operațiune a fost/ este necesară și a sumelor reprezentând penalitățile aferente debitelor nerestituite în timp util de către beneficiari; extinderea posibilității de a suspenda cheltuieli, inclusiv la nivel de cerere de rambursare; etc. Însă, îmbunătățirea majoră adusă sistemului informatic a constatat în implementarea unui algoritm de calcul, care să permită generarea la zi, în mod automat, a Declarațiilor de Cheltuieli ale AM către ACP, precum și a anexelor acestora și, în mod similar, generarea la zi a Aplicațiilor de Plată ale ACP către CE, pentru fiecare program operațional în parte.

Utilizând baza de date a SMIS în timp real, instrumentul adițional de raportare Art4SMIS, pus la dispoziția utilizatorilor de către MFE, a jucat un rol important în ceea ce privește utilizarea datelor din sistem, prin intermediul numeroaselor și variatelor rapoarte predefinite, dar și prin posibilitatea adaptării acestora la nevoile de raportare specifice autorităților de management și organismelor intermediare.

Totodată, pe parcursul perioadei de programare, cu ajutorul ART4SMIS au fost verificate Declarațiile de Cheltuieli transmise de către autoritățile de management către Autoritatea de Certificare și Plată, dar și a Aplicațiilor de Plată ale ACP către Comisia Europeană, pornind de la cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare ale beneficiarilor.

Însă, orice dezvoltare a unui sistem informatic, oricât de complexă ar fi aceasta, nu ar putea produce rezultatele scontate, în lipsa unui personal instruit, capabil să opereze sistemul informatic în mod corespunzător. Astfel, contractul „Dezvoltarea unei comunități eficiente și profesioniste de utilizatori SMIS-CSNR” a avut ca principal obiectiv furnizarea cunoștințelor adecvate actorilor relevanți din cadrul instituțiilor românești, implicate în managementul instrumentelor structurale, de la nivel central și local, în vederea utilizării optime a sistemului informatic. Ca urmare, un număr de aproximativ 1600 de utilizatori din cadrul OI, AM, ACP, AA și MFE a fost instruit în utilizarea eficientă și eficace a sistemului informatic SMIS-CSNR.

Având în vedere încărcarea foarte mare cu sarcini existentă la nivelul OI și AM și totodată, necesitatea obținerii de rapoarte la zi, referitoare la situația implementării asistenței financiare nerambursabile în România, prin intermediul programelor operaționale, s-a impus, ca măsură stringentă, sprijinirea personalului care introduce efectiv date în sistemul informatic SMIS-CSNR. Acest sprijin s-a concretizat în semnarea a două contracte: „Sprijin pentru actualizarea informațiilor în SMIS-CSNR” și “Sprijin în continuare pentru actualizarea informațiilor în SMIS-CSNR”, în cadrul cărora a fost asigurată asistență de specialitate instituțiilor implicate în gestionarea instrumentelor structurale, prin intermediul personalului-suport, angajat în scopul introducerii datelor în sistem. Activitatea de introducere a datelor s-a concentrat în principal, asupra modulelor „Project Management” și “Monitoring”, la acest nivel înregistrându-se cel mai mare volum de date cu privire la proiectele depuse, în curs de evaluare, aprobate sau contractate, cât și date aferente implementării proiectelor - cereri de rambursare și rapoarte de progres, acestea fiind relevante managementului financiar al fiecărui program operațional.

Totodată, în vederea asigurării pistei de audit prin intermediul sistemului informatic, dar și a recuperării diferențelor apărute între Aplicațiile de Plată generate automat din SMIS și cele trimise la CE, prin intermediul sistemului informatic SFC2007, a fost demarat un amplu proces de sprijinire atât a autorităților de management, cât și a Autorității de Audit și a Autorității de Certificare și Plată, în care a fost implicat direct personalul MFE.

Astfel, asistența oferită a vizat două paliere: pe de o parte, instruire dedicată de tipul „on-the-job training” a personalului din cadrul AM și OI cu privire la explicarea algoritmului de calcul al Declarațiilor de Cheltuieli din SMIS și a implicațiilor introducerii defectuoase în SMIS a cheltuielilor, controalelor, debitelor recuperate, suspendărilor, plăților și a altor elemente, asupra modalității de reflectare a acestora în cadrul diferitelor anexe ale Declarațiilor de Cheltuieli. Pe de altă parte, a fost mobilizat personal din cadrul DG CSAT și al Unităților de Coordonare, menit să sprijine, într-un ritm susținut, activitatea de generare a Declarațiilor de Cheltuieli din SMIS.

Ca rezultat al tuturor acțiunilor întreprinse, decalajul existent a fost integral recuperat de către autoritățile de management, ajungând să genereze, la zi, Declarații de Cheltuieli, automat din sistemul informatic SMIS-CSNR. În prezent, toate AM, cât și ACP sunt implicate în verificarea declarației de cheltuieli, respectiv a aplicației de plată finale, ce marchează închiderea perioadei de programare 2007-2013.

Pe tot parcursul perioadei de implementare, personalul Serviciului Coordonare SMIS din cadrul MFE/ DG CSAT a fost implicat activ pe mai multe planuri, în ceea ce privește suportul de tip “help-desk” oferit utilizatorilor. Pe de o parte, acesta a vizat înțelegerea mesajelor de eroare generate de sistem în procesul introducerii datelor de către utilizatori, pentru depistarea cauzelor acestora, precum și îndrumarea utilizatorilor cu privire la soluțiile ce se impun, în vederea operării corecte a

sistemului informatic. Pe de altă parte, asistența oferită s-a concretizat în consilierea utilizatorilor de la nivelul AM și OI, cu privire la reflectarea corectă, în sistemul informatic, a diferitelor elemente componente ale Declarației de Cheltuieli generate din SMIS, dar și în utilizarea instrumentului adițional de raportare Art4SMIS, în vederea generării Declarațiilor de Cheltuieli ale AM și a identificării și rezolvării diferențelor dintre Aplicațiile de Plată din SMIS și cele transmise de Autoritatea de Certificare și Plată către Comisia Europeană. Totodată, suportul a avut în vedere asigurarea funcționării sistemului informatic, prin realizarea „in-house” a mentenanței corective, depășindu-se erorile blocante apărute pe parcursul operării SMIS-CSNR, precum și operarea corecțiilor ori de câte ori a fost necesar.

2.7.3. Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional

Comitetul de Monitorizare al Programului Operațional Regional (CMPOR) s-a înființat în conformitate cu Art. 63 al Regulamentului Consiliului nr. 1083/2006.

Comitetul de Monitorizare al Programului Operațional Regional a fost stabilit prin HG nr. 765/ 2007 pentru aprobarea constituirii Comitetului de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2007 - 2013 și a Regulamentului de organizare și funcționare al acestuia.

Este o structură națională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional și strategic în procesul de implementare a Programului Operațional Regional. CM POR are rolul de a asigura eficacitatea și calitatea implementării programului, în conformitate cu art. 65 și 66 al Regulamentului Consiliului nr.1083/2006, precum și Regulamentul de organizare și funcționare a CMPOR.

CMPOR este alcătuit din 24 membri cu drept de vot și 27 membri observatori, fără drept de vot, conform H.G. nr. 765/2007 privind aprobarea constituirii Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional 2007-2013 și a Regulamentului cadru de organizare și funcționare a acestuia.

Președintele Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional este MINISTRUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE. Secretariatul CMPOR este asigurat de Autoritatea de Management pentru POR.

În funcție de problematica supusă dezbaterii CMPOR, la ședințe pot participa, la invitația președintelui CMPOR, alți reprezentanți ai Guvernului, ai consiliilor pentru dezvoltare regională, ai unor instituții și organizații implicate în procesul de dezvoltare socio-economică, precum și parteneri socio-economici relevanți pentru procesul de elaborare și implementare a politicii de dezvoltare regională, dacă ședința vizează probleme specifice domeniului de activitate al acestora.

Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional 2007-2013 s-a întrunit în perioada 2007-2015 de 20 de ori în ședințe ordinare și de 9 ori s-a utilizat

procedura scrisă, ambele situații în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 765/2007. În toată această perioadă, CMPOR a îndeplinit atribuțiile prevăzute în regulamentul de Organizare și Funcționare, respectiv:

- a) examinează și aprobă criteriile de selecție, elaborate de AMPOR, ale proiectelor finanțate prin POR;
- b) analizează periodic progresele înregistrate în realizarea obiectivelor specifice ale programului;
- c) examinează rezultatele implementării, prin prisma realizării obiectivelor fiecărei axe prioritare și face recomandări;
- d) examinează și aprobă Rapoartele Anuale de Implementare și Raportul Final de Implementare, elaborate de AMPOR;
- e) examinează și aprobă strategia de asistență tehnică a POR;
- f) examinează și aprobă Planul Multianual de Evaluare și Planurile Anuale de Evaluare;
- g) examinează și aprobă propunerile de modificare a alocărilor financiare ale POR, între domeniile majore de intervenție din cadrul unei axe prioritare, între axele prioritare de dezvoltare, precum și între regiuni;
- h) este informat cu privire la planul de comunicare și la stadiul de implementare al acestuia, la acțiunile de informare și publicitate întreprinse și mijloacele de comunicare utilizate;
- i) aprobă și modifică propriul regulament de organizare și funcționare, respectând prevederile regulamentului-cadru.

La reuniunile Comitetului de Monitorizare au participat membrii CMPOR - reprezentanți ai ministerelor în cadrul cărora funcționează Autorități de Management pentru Programele Operaționale, reprezentanți ai regiunilor de dezvoltare la nivel de președinți ai Consiliilor Județene desemnați prin hotărâri ale Consiliilor pentru Dezvoltare Regională, reprezentanți ai regiunii din mediul de afaceri, mediul academic, societatea civilă, ai altor ministere și instituții centrale, ai celor 8 Agenții pentru Dezvoltare Regională, ai structurilor asociative ale autorităților publice locale, reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, precum și reprezentanți ai Comisiei Europene.

2.7.4. Evaluarea Programului Operațional

I. Evaluarea impactului Politicii de Coeziune în România

Analiza impactului politicii de coeziune a UE în țările vizate de această politică a necesitat dezvoltarea unor instrumente macroeconomice care să exploreze procesul de coeziune prin includerea schimbărilor structurale determinate de liberalizarea comerțului, fluxurile crescute de investiții străine directe, evoluția tehnologică rapidă și programele cu finanțare din fonduri europene pentru dezvoltarea infrastructurii și a capitalului uman.

Modelul HERMIN, creat în 1982 de către dr. John Bradley de la Institutul de Cercetări Economice și Sociale - Economic and Social Research Institute (ESRI), din Irlanda servește la analiza impactului politicii de coeziune a UE, în țările eligibile pentru aplicarea politicii de coeziune, incluzând și România. Acest model macroeconomic keynesian cu ecuații multiple a fost aplicat de către Comisia Europeană începând cu anii '90.

În România acest model este funcțional sub denumirea HEROM, fiind utilizat în procesele de analiză a impactului instrumentelor structurale asupra unor indicatori macroeconomici ai României, cu sprijinul Comisiei Naționale de Prognoză.

Astfel, la începutul anului 2016, prin modelul HEROM, a fost estimat impactul acestor fonduri europene, pentru perioada 2009 - 2015. În acest sens, au fost rulate două scenarii, considerate scenarii „standard” în studiile de impact : scenariul „cu fonduri” - în care sunt incluse instrumentele structurale accesate și scenariul „fără fonduri” - în care fondurile europene nu sunt luate în considerare. Din compararea celor două scenarii a rezultat o estimare a consecințelor macroeconomice ale instrumentelor structurale în România.

Analizele realizate cu ajutorul modelului HEROM scot în evidență impactul semnificativ al fondurilor structurale și de coeziune.

În mod concret datele rezultate din evaluare arată următoarele:

- Dacă în perioada 2013-2014 nu s-ar fi absorbit peste 6 miliarde euro, România nu ar fi înregistrat creștere economică;
- Efectul net al utilizării fondurilor europene, în decursul perioadei 2008-2015 este pozitiv, astfel că produsul intern brut real, cumulat la finele acestui interval, este cu 10,6% mai mare decât ar fi fost în absența acestor fonduri;
- Volumul total al consumului privat depășește cu 19% nivelul său estimat, corespunzător ipotezei în care nu ar fi fost implementate fonduri europene;
- Creșterea cumulată suplimentară a investițiilor, determinată de finanțarea europeană, a atins un nivel maxim de 25,6% în 2014;
- Beneficiile fondurilor europene sunt oglindite și de evoluția ratei șomajului, care este, la sfârșitul anului 2015, cu 3,1 puncte procentuale mai scăzută decât ar fi fost fără aceste fonduri;
- Efectul asupra ocupării este estimat printr-o majorare de 3,8%, la finele lui 2015;
- S-a înregistrat o creștere semnificativă (25,4%, cumulat 2008-2015) a nivelului remunerației medii pe salariat, comparativ cu situația, simulată, a neimplementării fondurilor europene;
- Volumul exporturilor de bunuri și servicii a ajuns, cumulat, până la cu 3% mai mare față de scenariul lipsei fondurilor, în timp ce importurile de bunuri și servicii cu 14,4% mai mari ca urmare a necesarului pentru a acoperi cererea suplimentară;

- În ceea ce privește productivitatea muncii, calculată ca raport între valoarea adăugată brută și ocupare, aceasta este cu 3,1% mai mare decât ar fi fost în lipsa fondurilor UE;
- Distribuția pe sectoare a efectului net al fondurilor europene asupra productivității muncii reflectă o influență semnificativă în sectorul serviciilor de piață, unde valoarea acestui indicator este cu 2,3% mai ridicată decât în scenariul ce exclude fondurile europene implementate.

II. Activități de evaluare la nivelul AMPOR 2007-2013

Activitatea de evaluare a Programului Operațional Regional este prevăzută în regulamentele europene, prevederi în baza cărora a funcționat și funcționează Biroul Evaluare Program (BEP) din cadrul Autorității de Management POR (AM POR) din Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Procesul de evaluare a fost gestionat prin Planuri Anuale și Multianuale de Evaluare, fiind astfel prevăzute activitățile de evaluare.

Începând din 2007, BEP a derulat o serie de evaluări adaptate nevoilor managementului POR, atât studii interne ad-hoc, cât și studii de evaluare independente, externalizate, cuprinse în Planul Anual de Evaluare, document aprobat de Comitetul de Monitorizare POR (CM POR).

PRIMUL STUDIU DE EVALUARE INTERMEDIARĂ A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL (POR) (perioadă de desfășurare: aprilie - octombrie 2009)

Evaluarea pentru perioada 1 ianuarie 2007 - 30 iunie 2009 s-a desfășurat cu sprijinul unei echipe de evaluatori externi, asigurând astfel o abordare obiectivă și transparentă. Evaluarea urmărește analiza progresului implementării POR în toate cele opt regiuni de dezvoltare și toate axele prioritare ale Programului, fiind un instrument foarte util pentru toți actorii implicați în gestionarea și implementarea Programului.

Recomandările experților evaluatori au fost integrate într-un Plan de Acțiune cu măsuri și termene clare, fiind identificate și structurile responsabile de implementarea acestora, monitorizarea realizării acestuia fiind în sarcina departamentului de evaluare POR.

EVALUAREA INTERNĂ AD-HOC A DOMENIULUI MAJOR DE INTERVENȚIE 4.2 "REABILITAREA SITURILOR INDUSTRIALE POLUATE ȘI NEUTILIZATE ȘI PREGĂTIREA ACESTORA PENTRU NOI ACTIVITĂȚI (perioadă de desfășurare: februarie-mai 2009)

Obiectivul evaluării a fost pe deoparte furnizarea către management a unei imagini clare a dificultăților întâmpinate de potențialii beneficiari în realizarea de proiecte

eligibile din cadrul DMI 4.2 și formularea unor recomandări privind absorbția fondurilor; pe de altă parte a urmărit familiarizarea personalului BEP cu activitățile de evaluare, utilizarea metodologiei și a unor instrumente de lucru proprii evaluării.

Concluziile evaluării ad-hoc a DMI 4.2 au fost integrate în analiza globală a POR și în recomandările evaluării intermediare a Programului.

EVALUAREA INTERNĂ AD-HOC A APLICĂRII PRINCIPIULUI PARTENERIATULUI ÎN PROCESUL DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL 2007-2013 (perioadă de desfășurare: martie-aprilie 2010)

Studiul a urmărit pe de o parte analiza principalelor dificultăți și cauze care influențează constituirea și funcționarea parteneriatelor formale din cadrul programului, precum și identificarea măsurilor pentru îmbunătățirea relațiilor interinstituționale și parteneriale în cadrul programului.

Printre aceste măsuri se numără și importanța comunicării, a diseminării informațiilor, a transferului de expertiză și a conștientizării. Studiul a mai evidențiat nevoia de întărire a capacității administrative și instituționale a celor implicați în implementarea programului și de îmbunătățire a cadrului legislativ.

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII PRIORITĂȚILOR ȘI PROIECTELOR POR 2007-2013, ADRESATE MEDIULUI DE AFACERI (perioadă de desfășurare: septembrie 2010 - martie 2011)

Luând în considerare rezultatele evaluării intermediare din 2009, dar și gradul scăzut de accesare a fondurilor destinate mediului de afaceri, studiul a urmărit identificarea unor soluții pentru accelerarea absorbției fondurilor și îndeplinirea obiectivelor programului în acest domeniu. Evaluarea inclusă în planul de evaluare pentru anul 2010 a fost realizată de experți independenți, având următoarele obiective specifice:

- Analiza eficacității implementării priorităților POR destinate dezvoltării mediului de afaceri regional, în scopul atingerii obiectivelor specifice;
- Accelerarea implementării proiectelor finanțate prin POR în domeniile care au ca scop crearea de noi locuri de muncă;
- Identificarea și analizarea unor proiecte de succes pentru a fi prezentate ca exemple de bună practică;
- Formularea unor recomandări pentru facilitarea absorbției fondurilor și realizarea obiectivelor specifice domeniului evaluat, precum și pentru o mai bună programare în perioada post 2013.

Evaluarea a fost realizată pe de o parte la nivelul managementului programului, pe de alta parte la nivelul beneficiarilor direcți.

EVALUAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A REGIUNILOR ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII REGIONALE (perioadă de desfășurare: martie - decembrie 2011)

Este o evaluare strategică, realizată de evaluatori independenți, destinată pregătirii din timp a următoarei perioade de programare. În același timp s-a urmărit realizarea unei analize independente a capacității administrative și instituționale a regiunilor de a identifica obiective strategice regionale și de a elabora, administra, implementa și monitoriza strategii, planuri și programe regionale de dezvoltare specifice, în scopul pregătirii și stabilirii rolului acestora în perioada de programare post 2013.

Totodată, evaluarea și-a propus să identifice mai multe opțiuni privind cadrul instituțional de elaborare a viitorului Program Operațional Regional, cuprinzând și propuneri de îmbunătățire a capacității administrative la nivel regional.

STUDIUL DE EVALUARE PRIVIND “ACTUALIZAREA EVALUĂRII INTERMEDIARE A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL 2007 - 2013” (perioada de desfășurare: iunie 2013 - aprilie 2014)

Realizarea acestui studiu în a doua jumătate a perioadei de implementare a fost cuprins în Planul de evaluare a POR pentru anul 2011, având ca scop elaborarea unei evaluări strategice și operaționale a performanțelor înregistrate în managementul și implementarea POR 2007-2013. De asemenea a urmărit evaluarea eficienței programului și a impactului realizat.

Obiectivele specifice ale evaluării intermediare a POR au fost:

- Examinarea măsurii în care strategia POR (axe prioritare, obiective etc.) este în continuare relevantă și coerentă, în contextul modificărilor socio-economice;
- Evaluarea performanțelor în atingerea obiectivelor programului, respectiv eficacitatea realizată ca urmare a primelor rezultate obținute, precum și dacă trendul și contextul actual al implementării conduc la realizarea obiectivelor POR;
- Analiza implementării programului, a eficienței sistemului de management al POR, pe baza progresului în implementare.

Raportul a cuprins propuneri pentru ajustări de natură tehnică și financiară asupra Axelor Prioritare/Domeniilor Majore de Intervenție (AP/DMI) analizate în cadrul evaluării, precum și recomandări privind abordarea strategică în viitoarea perioadă de programare post 2013.

STUDII DE EVALUARE A IMPACTULUI, PRECUM ȘI SPRIJIN PENTRU DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE EVALUARE PENTRU AM ȘI OI POR (Perioada de desfășurare: martie 2014 - iulie 2015)

În conformitate cu Planul Multianual de Evaluare pentru perioada 2013-2015, au fost realizate opt studii de evaluare a impactului, oferindu-se și sprijin pentru dezvoltarea capacității de evaluare pentru AM și OI POR.

Au fost analizate 11 domenii majore de intervenție, fiind primele studii de evaluare a impactului fondurilor europene asupra dezvoltării regionale din România, realizate prin metoda contrafactuală.

Studiile de evaluare realizate au analizat date disponibile privind proiectele finanțate în cadrul programului până în decembrie 2014.

Astfel, rezultatele evaluărilor arată că intervențiile finanțate prin POR 2007-2013 au contribuit la creșterea numărului și a calității serviciilor oferite, la creșterea locurilor de muncă și a numărului de beneficiari. Beneficiile utilizatorilor finali - cetățeni și comunități locale - se regăsesc în toate domeniile vizate: sănătate, managementul situațiilor de urgență, sprijinirea afacerilor, decontaminarea terenurilor poluate, dezvoltarea turismului.

Pentru anumite domenii de intervenție, cum ar fi cel care vizează infrastructura educațională (DMI 3.4), impactul este dublat de un efect de propagare în întreaga comunitate, în condițiile în care de modernizarea unor spații (ex. laboratoare moderne de limbi străine, științe și informatică, centre de artă sau facilități pentru practicarea sporturilor) se bucură și elevi din localitate care nu sunt înscriși în școala beneficiară (prin participarea la consorții școlare, parteneriate între școli etc.).

Un alt beneficiu relevant, deși nu a fost urmărit în mod explicit, este dezvoltarea resurselor umane în proiectele care vizau infrastructura serviciilor de sănătate (DMI 3.1), dotarea echipamentelor pentru intervenții în situații de urgență (DMI 3.3) sau dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor cu importanță regională și locală (DMI 4.1).

Pe de altă parte, prin anumite intervenții s-au obținut, până la data efectuării studiilor de impact, doar efecte parțiale, cum ar fi reabilitarea siturilor industriale poluate (DMI 4.2), unde efectele economice ale decontaminării terenurilor poluate încă nu sunt vizibile.

În ceea ce privește intervenția care a vizat îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de sănătate (DMI 3.1), s-a constatat că persoanele din zone îndepărtate sau defavorizate au avut un acces mai rapid, în special în ambulatorii și spitale și au beneficiat de o varietate mai largă de servicii și de echipamente performante. În acest context, principala lecție învățată constă în necesitatea colaborării strânse, pe tot parcursul implementării proiectului, între instituțiile responsabile de domeniile vizate de intervenție, pentru a putea ajusta intervențiile în funcție de condițiile implementării și pentru a identifica cei mai relevanți indicatori utilizați în măsurarea impactului.

Concluziile studiilor de evaluare care vizează cele 11 Domenii Majore de Intervenții

• DMI 1.1.- PLANURI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

Prin DMI 1.1s-au derulat proiecte complexe, în special în domeniul infrastructurii urbane. POR a implicat cetățeni, asociații de interese, ONG-uri, actori economici și

universități, contribuind la îmbunătățirea calității vieții în centrele urbane beneficiare.

Măsurile finanțate prin această intervenție au înregistrat impact pozitiv asupra dezvoltării urbane, contribuind semnificativ la crearea de noi locuri de muncă în cadrul șantierelor pentru construcția de drumuri și alte infrastructuri urbane. Evaluarea mai arată creșterea ratei de înscriere a populației în învățământul liceal și a ratei natalității.

- **DMI 3.1 INFRASTRUCTURĂ DE SĂNĂTATE „Reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate”**

DMI 3.1 a produs rezultate concrete pentru persoanele care locuiesc în apropierea spitalelor cât și în zonele îndepărtate sau defavorizate, prin reducerea timpului de așteptare la ambulatoriile reabilite prin POR 2007-2013. Totodată a stimulat dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul sănătății, iar efectele intervenției sunt sustenabile și după finalizarea proiectelor.

- **DMI 3.2.- INFRASTRUCTURĂ NECESARĂ PENTRU SERVICII SOCIALE**

Infrastructurile de servicii sociale care au beneficiat de fondurile REGIO au avut mai mulți utilizatori și o performanță mai bună decât cele non-beneficiare. Dintre acestea, centrele rezidențiale au înregistrat cel mai mare număr de utilizatori, față de celelalte categorii de centre.

POR a contribuit atât la creșterea numărului de angajați echivalenți cu normă întreagă în domeniul social, cât și la creșterea nivelului de satisfacție al utilizatorilor.

S-a îmbunătățit calitatea serviciilor oferite, s-au modernizat și îmbunătățit echipamentele din cadrul centrelor sociale, astfel încât percepția de îmbunătățire a serviciilor, după intervențiile finanțate prin POR, este larg răspândită.

- **DMI 3.3.- INTERVENȚII ÎN SITUAȚII DE URGENȚĂ**

Studiul de evaluare a indicat un efect net pozitiv al proiectelor din cadrul acestui DMI, acestea fiind bine integrate în Strategia Națională pentru Situații de Urgență și concepute pentru a contribui la obiectivele Strategiei.

Prin programul Regio s-au îmbunătățit echipamentele bazelor operaționale pentru siguranța publică și a crescut nivelul de siguranță publică, calitatea primului ajutor și a serviciilor din zonele izolate și defavorizate.

S-a redus timpul de intervenție în cazul situațiilor de urgență - în mediul rural este de 22 de minute și 51 de secunde (față de valoarea inițială de 30-45 de minute), iar în

mediul urban este de 10 minute și 51 de secunde (valoarea inițială fiind de 20 de minute).

- **DMI 3.4.- INFRASTRUCTURA EDUCAȚIONALĂ**

Rezultatele evaluării arată că intervențiile efectuate prin DMI 3.4. au avut un efect net pozitiv în privința îmbunătățirii condițiilor de studiu din școlile beneficiare, astfel crescând numărul mediu al elevilor din mediul rural și generând o ușoară îmbunătățire a performanței școlare a acestora.

Totodată, facilitarea accesului la educație, în special a copiilor/tinerilor din mediul rural, a celor din medii sociale vulnerabile sau a celor cu dizabilități reprezintă un efect ce poate fi atribuit direct DMI 3.4, atât prin crearea unui mediu de învățare mai prietenos, mai bine adaptat pentru elevii cu nevoi educaționale speciale, cât și prin dotarea cu echipamente și materiale de învățare moderne.

- **DMI 4.1.- STRUCTURI DE SPRIJINIRE A AFACERILOR**

În urma rezultatelor studiului de evaluare a reieșit că DMI 4.1 a contribuit la creșterea locurilor de muncă în firmele locale care au fost găzduite în centrele de afaceri, fiind create peste 2.100 locuri de muncă în structurile de sprijinire a afacerilor.

POR 2007-2013 a îmbunătățit serviciile oferite IMM-urilor găzduite, prin echiparea de noi birouri și dezvoltarea de rețele pentru activitățile antreprenoriale, fiind facilitate integrarea diferitelor servicii de afaceri în același centru și dezvoltarea capacității beneficiarilor de a oferi noi servicii.

- **DMI 4.2.- REABILITAREA SITURILOR INDUSTRIALE**

În urma evaluării, se previzionează că 113 ha vor fi decontaminate. Chiar dacă niciun proiect dintre cele 7 contractate nu era încă finalizat, efectele asupra mediului pot fi identificate, ca urmare a implementării fazei A - decontaminarea solului și aducerea acestuia în parametri normali. Proiectele finanțate în cadrul acestui DMI nu au putut finaliza implementarea fazei B, constând în atragerea de investitori și dezvoltarea de activități economice pe siturile decontaminate.

- **DMI 4.3.- SPRIJINIREA DEZVOLTĂRII MICROINTREPRINDERILOR**

Rezultatele primei evaluări de impact realizată în România are ca element de noutate utilizarea pentru prima dată a metodei contrafactice, metodă recomandată de Comisia Europeană. Aceasta a presupus compararea, după o anumită metodologie, a microîntreprinderilor care au accesat fonduri europene cu cele care nu au beneficiat de DMI 4.3 (non-beneficiari).

Analiza arată că, în ciuda crizei economice, microîntreprinderile care au beneficiat de sprijin prin DMI 4.3 și-au mărit personalul, în medie cu 3 angajați, față de cele non-beneficiare.

Beneficiarii proiectelor finalizate în 2009 au avut performanțe mai bune chiar și la patru ani după finalizarea intervenției, menținând cu 2,4 locuri de muncă per microîntreprindere mai mult decât non-beneficiarii comparați.

Totodată, finanțarea Regio a asigurat beneficiarilor creșteri la nivelul capacității de a exploata oportunitățile de piață, orientării strategice și schimbării domeniului de activitate, trecerii de la comercializare la producție, precum și creșterea calității producției și furnizării de noi servicii.

- **DMI 5.1.- PATRIMONIUL CULTURAL**

Studiul de evaluare pentru DMI 5.1 a evidențiat că această intervenție a contribuit la valorificarea patrimoniului cultural, din punct de vedere al creșterii numărului de vizitatori și de angajați, precum și la obținerea de rezultate sustenabile.

S-au remarcat proiectele de patrimoniu cultural național, care înregistrează cele mai bune performanțe, contribuind cel mai mult la creșterea numărului de vizitatori și costuri mai mici pe fiecare vizitator în plus. O tendință similară, cu valori și variații mai reduse, se poate observa și în cazul creșterii numărului locurilor de muncă.

Un alt beneficiu al intervenției este restaurarea patrimoniului cultural, incluzând biserici, mănăstiri, o parte din centrele istorice ale orașelor. În acest context, tipologia intervenției, în cele mai multe cazuri, vizează acțiunea de restaurare comparativ cu protecția, conservarea și consolidarea patrimoniului.

Atragerea de vizitatori și creșterea numărului de evenimente culturale, după finalizarea proiectelor, au contribuit la reintroducerea în circuitul turistic a obiectivelor de patrimoniu.

- **DMI 5.2.- INFRASTRUCTURA DE TURISM**

Evaluarea de impact a arătat că intervenția a contribuit la creșterea numărului camerelor, a locurilor de cazare nou create, a numărului de „sosiri și înnopțiuni în unitatea de cazare”, precum și a cifrei de afaceri a beneficiarilor.

În același timp, din analiză a reieșit că DMI 5.2 a avut impact pozitiv asupra dezvoltării socio-economice la nivel local și zonal prin locurile de muncă create, taxele și impozitele virate la bugetul local, dar și prin stimularea altor investiții și a afacerilor conexe.

- **DMI 5.3.- PROMOVAREA POTENȚIALULUI TURISTIC**

Principalul efect al intervențiilor este creșterea fluxului turistic, studiile de caz indicând în acest sens creșteri cuprinse între 4-20%. Alte beneficii ale intervenției includ crearea de locuri de muncă, oportunitatea beneficiarilor de a demara proiecte similare, utilizând experiența proiectelor încheiate și de a face schimb de bune

practici între părțile interesate din sectorul turistic, precum și conceperea de strategii pentru atragerea turiștilor.

Tot datorită POR s-a îmbunătățit strategia brandului național din punct de vedere calitativ în comparație cu încercările anterioare, dar s-a contribuit și la dezvoltarea centrului turistic, la îmbunătățirea calității serviciilor furnizate.

Având în vedere faptul că aceste studii de evaluare a impactului s-au finalizat înainte de încheierea POR 2007-2013, luând în considerare recomandările acestor analize, reluarea acestora este preconizată în Planul Multianual de Evaluare din perioada 2014 - 2020.

III. PLANUL MULTIANUAL DE EVALUARE A POR 2014-2020

În urma unei consultări largi, care a implicat departamentele din cadrul DGPE, OI-urile a reprezentanții MFE și ai Comisiei Europene, Planul Multianual de Evaluare al Programului Operațional Regional 2014-2020 a fost elaborat de Biroul Evaluare Program și aprobat de Comitetul de Monitorizare POR în data de 2 martie 2016. În procesul de elaborare s-au respectat prevederile legislației europene, a Ghidului pentru elaborarea planurilor de evaluare al Comisiei Europene și recomandările privind elaborarea Planurilor multianuale de evaluare transmise de Unitatea Centrală de Evaluare din cadrul Ministerului Fondurilor.

În acest context, documentul susține îmbunătățirea calității designului și implementării programului și asigură cadrul pentru efectuarea evaluărilor privind eficacitatea, eficiența și impactul POR 2014-2020.

POR 2014-2020 cuprinde lista indicativă a evaluărilor propuse (cca. 40 de studii), subiectul și justificarea acestora, metodele ce vor fi folosite în evaluările individuale și datele necesare, prevederi referitoare la colectarea datelor, planificarea studiilor de evaluare, modalitățile de a asigura utilizarea și comunicarea rezultatelor evaluărilor, resursele umane implicate, bugetul previzionat și planul de training.

În același timp Planul Multianual de Evaluare pune accent și pe dezvoltarea capacității de evaluare a personalului AM POR/OI-uri, fiind prevăzute mai multe tipuri de traininguri pe parcursul programului.

Având în vedere întârzierea implementării programului se preconizează modificarea documentului.

2.8 REZERVA NAȚIONALĂ DE PERFORMANȚĂ.

Nu se aplică.

3. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI OPERAȚIONAL PE AXE PRIORITARE

3.1. AXA PRIORITARĂ 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere

3.1.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate

Informații asupra progresului fizic al priorității

Indicatori		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 1.1 Planuri integrate de dezvoltare urbană									
Indicatori de output									
Planuri integrate de dezvoltare urbană acceptate (nr.)	Realizat	7*	95*	95*	95*	95*	95*	95*	
	Ținta ⁴								30
	Baza								
Proiecte care asigură îmbunătățirea infrastructurii urbane și serviciilor urbane, inclusiv transportul urban (nr.)	Realizat	0	0	0	4	68	143	352	
	Ținta								60
	Baza								
Proiecte care promovează dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri (nr.)	Realizat	0	0	0	0	2	5	14	
	Ținta								15
	Baza								
Proiecte care asigură reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv locuințe sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale (nr.)	Realizat	0	0	3	13	45	82	132	
	Ținta								25
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Locuitori care beneficiază de implementarea proiectelor din planurile integrate de dezvoltare urbană (nr.)	Realizat	0	0	187.634	714.732	5.137.522	7.399.991	10.654.675 ⁵	
	Ținta								400.000
	Baza								
Companii stabilite în polii de creștere regionali și locali (nr.)	Realizat	0	0	0	0	13	13	133	
	Ținta								400
	Baza								
Locuri de muncă create/menținute (nr.)	Realizat	0	0	0	19	226	967	2.615	
	Ținta								1.500
	Baza								

⁴ Ținta este pentru întreaga perioadă de programare.

⁵ Valoarea indicatorului "Locuitori care beneficiază de implementarea proiectelor" realizat prin proiectele finalizate se calculează ca populația stabilă (2012) a orașelor pentru ale căror PIDU s-a finalizat cel puțin un proiect

Domeniul Major de Intervenție 1.2 Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe									
Indicatori de output									
Apartamente reabilitate pentru creșterea eficienței energetice (nr.)	Realizat	0	0	0	0	0	0	37.126	
	Ținta								46.920
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Economii de energie totale pentru apartamentele reabilitate (GWh/an)	Realizat	0	0	0	0	0	0	26,7 ⁶	
	Ținta								256
	Baza								

* reprezintă planurile integrate pentru care au fost semnate contracte de finanțare aferente celor trei sub-domenii ale domeniului: poli de creștere, poli de dezvoltare urbană și centre urbane.

Analiza calitativă

Domeniul Major de Intervenție 1.1: Planuri integrate de dezvoltare urbană

- **Depus:** 687 cereri de finanțare, în valoare totală de 2,87 miliarde euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 1,78 miliarde euro (grad de depunere de 165%).
- **Contractat:** 526 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 2,01 miliarde euro, din care contribuție comunitară era de 1,24 miliarde euro (grad de contractare de 115%).

Prin cele 526 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Dezvoltare urbană - PIDU acceptate (nr)	O	95	84	30	317%	280%
Dezvoltare urbană - infrastructură urbană (nr)	O	342	352	60	570%	587%
Dezvoltare urbană - infrastructură de afaceri (nr)	O	26	14	15	173%	93%
Dezvoltare urbană - infrastructură socială (nr)	O	158	132	25	632%	528%
Locuitori care beneficiază de impelmentarea proiectelor ⁷ (nr)	R	8.603.612	10.654.675	400.000	2.151%	2.664%

⁶ Valoarea indicatorului este colectată doar pentru 5 din cele 8 regiuni de dezvoltare.

Companii stabilite în polii de creștere regionali și locali (nr.)	R	329	133	400	82%	33%
Dezvoltare urbană - locuri de muncă create (nr)	R	3.961	2.615	1.500	264%	174%
* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.						

- **Finalizat:** 498 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 975,2 miliarde euro, din care valoarea FEDR a fost de 766,1 milioane euro (71% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 1.2 Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe

- **Depus:** 183 cereri de finanțare, în valoare totală de 301 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 141 milioane euro (grad de depunere de 196%).
- **Contractat:** 111 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 198 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 91 milioane euro (grad de contractare de 127%).

Prin cele 111 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Apartamente reabilite pentru creșterea eficienței energetice (nr.)	O	41.405	37.126	46.920	88%	79%
Economiile de energie totale pentru apartamentele reabilite (GWh/an)	R	NA	26,7	256	NA	10%
* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.						

- **Finalizat:** 104 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 75 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 36,9 milioane euro (51% din alocarea FEDR).

3.1.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Domeniul Major de Intervenție 1.1: Planuri integrate de dezvoltare urbană

Proiecte nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019:

- 17 proiecte în valoare totală a cheltuielilor certificate și plătite de 78,6 milioane euro, din care contribuția FEDR de 52,2 milioane euro.

Domeniul Major de Intervenție 1.2 Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe

Nu au fost întâmpinate probleme semnificative în implementarea proiectelor aferente acestui domeniu major de intervenție.

3.2. AXA PRIORITARĂ 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport

3.2.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate

Informații asupra progresului fizic al priorității

Indicatori		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Domeniul Major de Intervenție 2.1 Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene, străzi urbane - inclusiv construirea/reabilitarea șoselelor de centură									
Indicatori de output									
Lungimea drumurilor județene reabilite/ modernizate (în afara TEN - T) (km)	Realizat	0	9	293	753	1.171	1.358	2.397	
	Țintă								1.080
	Baza								
Lungimea străzilor orășenești reabilite/ modernizate (în afara TEN - T) (km)	Realizat	0	0	15	48	111	163	272	
	Țintă								420
	Baza								
Lungimea șoselelor de centură reabilite/ construite (în afara TEN - T) (km)	Realizat	0	10,5	10,5	10,5	22	37	54	
	Țintă								219
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Creșterea traficului de mărfuri transportate sau tranzitate (%)	Realizat	NA	NA	NA	NA	NA	NA	39	
	Țintă								10
	Baza								
Creșterea traficului de pasageri (%)	Realizat	NA	NA	NA	NA	NA	NA	45	10
	Țintă								
	Baza								

Analiza calitativă

- **Depus:** 329 cereri de finanțare, în valoare totală de 2,84 miliarde euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 2,01 miliarde euro (grad de depunere de 244%).
- **Contractat:** 160 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 1,45 miliarde euro, din care contribuție comunitară era de 984,7 milioane euro (grad de contractare de 119%).

Prin cele 160 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Drum județean reabilitat (km)	O	2.492	2.397	1.080	231%	222%
Strazi orașenești reabilitate (km)	O	332	272	420	79%	65%
Șosele de centură construite (km)	O	66	54	219	30%	25%
Creșterea traficului de mărfuri transportate sau tranzitate (%)	R	NA	39	10	NA	392%
Creșterea traficului de pasageri (%)	R	NA	45	10	NA	453%

* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.

- **Finalizat:** 150 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 697,5 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 602,8 milioane euro (73% din alocarea FEDR).

3.2.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Proiecte nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019:

- 6 proiecte în valoare totală a cheltuielilor certificate și plătite de 45,1 milioane euro, din care contribuția FEDR de 38,0 milioane euro.

3.3. AXA PRIORITARĂ 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale

3.3.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate

Informații asupra progresului fizic al priorității

Indicatori		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
DMI 3.1: Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate									
Indicatori de output									
Unități medicale reabilite/ modernizate/echipate (nr.)	Realizat	0	0	9	16	27	42	98	
	Ținta								62
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Persoane care beneficiază de infrastructura de sănătate reabilitată/modernizată/ echipată (nr./zi)	Realizat	0	0	166.333	313.758	546.977	1.591.043	2.081.078	
	Ținta								30.000
	Baza								
DMI 3.2: Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale									
Indicatori de output									
Centre sociale reabilite/ modernizate/extinse/ echipate (nr.)	Realizat	0	2	22	45	103	138	225	
	Ținta								270
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Persoane care beneficiază de infrastructura pentru servicii sociale reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată (nr.)	Realizat	0	206	2.730	5.796	28.456	34.445	47.805	
	Ținta								10.000
	Baza								
DMI 3.3: Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență									
Indicatori de output									
Unități mobile echipate pentru intervenții de urgență (Nr.)	Realizat	0	40	40	88	705	1.027	988	
	Ținta								510
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Timpul mediu de răspuns al unităților mobile în mediul rural (comune) - infrastructura pentru situații de urgență (minute)	Realizat	NA	NA	NA	22,5	22	24	22	
	Ținta								Până la 12' în mediul rural
	Baza								
Timpul mediu de răspuns al unităților mobile în mediul urban (orașe) - infrastructura pentru situații de urgență (minute)	Realizat	NA	NA	NA	11,5	11	10	13	
	Ținta								Până la 8' în mediul urban
	Baza								
DMI 3.4: Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă									
Indicatori de output									
Unități de învățământ reabilite/ modernizate/ echipate - infrastructura pentru educație preuniversitară (nr.)	Realizat	0	0	38	51	131	161	448	
	Ținta								250
	Baza								
Campusuri reabilite / modernizate/extinse / echipate-	Realizat	0	0	0	1	4	5	39	
	Ținta								30

infrastructura pentru educație preuniversitară (nr.)	Baza								
Centre pentru formare profesională continuă reabilite/ modernizate/ extinse/echipate (nr.)	Realizat	0	0	0	0	0	1	1	
	Ținta								35
	Baza								
Campusuri reabilite / modernizate/ extinse/ echipate- infrastructura pentru educație universitară (nr.)	Realizat	0	0	0	1	2	2	6	
	Ținta								15
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Elevi care beneficiază de infrastructura de învățământ preuniversitar reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată (nr.)	Realizat	0	0	17.000	20.898	45.235	62.987	187.809	
	Ținta								40.000
	Baza								
Copii aparținând grupurilor de populație dezavantajate care beneficiază de unități de învățământ reabilite/ modernizate/ extinse / echipate - infrastructura pentru educație preuniversitară (nr.)	Realizat	0	0	0	0	4.450	10.589	29.074	
	Ținta								5.000
	Baza								
Persoane care beneficiază de infrastructura de formare profesională continuă reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată (nr.)	Realizat	0	0	0	54	54	1.151	1.421	
	Ținta								3.000
	Baza								
Studenti care beneficiază de campusurile universitare reabilite / modernizate/ extinse (nr.)	Realizat	0	0	0	450	957	957	13.976	
	Ținta								2.000
	Baza								

Analiza calitativă

Domeniul Major de Intervenție 3.1: Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

- **Depus:** 133 cereri de finanțare, în valoare totală de 425,6 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 292,9 milioane euro (grad de depunere de 153%).
- **Contractat:** 101 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 323 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 215,7 milioane euro (grad de contractare de 113%).

Prin cele 101 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Unități medicale reabilitate (nr)	O	103	98	62	166%	158%
Persoane care beneficiază de infrastructura de sănătate reabilitată/modernizată/ echipată - nr.	R	3.191.183	2.081.078	30.000	10.637%	6.937%
* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.						

- **Finalizat:** 98 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 176,5 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 150 milioane euro (78% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 3.2: Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale

- **Depus:** 423 cereri de finanțare, în valoare totală de 276,6 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 189,3 milioane euro (grad de depunere de 231%).
- **Contractat:** 219 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 146,9 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 96,2 milioane euro (grad de contractare de 117%).

Prin cele 219 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Centre sociale reabilitate (nr)	O	233	225	270	86%	83%
Persoane care beneficiază de infrastructura pentru servicii sociale reabilitată/ modernizată/ extinsă/ echipată - nr.	R	56.024	47.805	10.000	560%	478%
* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.						

- **Finalizat:** 219 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 88 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 74,8 milioane euro (91% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 3.3: Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență

- **Depus:** 26 cereri de finanțare, în valoare totală de 147,3 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 105,6 milioane euro (grad de depunere de 122%).
- **Contractat:** 22 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 130,1 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 92,3 milioane euro (grad de contractare de 106%).

Prin cele 22 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Unități mobile de urgență dotate (nr)	O	1.109	988	510	217%	194%
Timpul mediu de răspuns al unităților mobile în mediul rural (comune) - infrastructura pentru situații de urgență (minute)	R	24	22	12	50%	60%
Timpul mediu de răspuns al unităților mobile în mediul urban (orașe) - infrastructura pentru situații de urgență (minute)	R	12	13	8	67%	60%

* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.

- **Finalizat:** 22 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 102,6 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 87,1 milioane euro (101% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 3.4: Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă

- **Depus:** 1.094 cereri de finanțare, în valoare totală de 1,5 miliarde euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 1,07 miliarde euro (grad de depunere de 285%).
- **Contractat:** 505 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 682,7 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 443,8 milioane euro (grad de contractare de 118%).

Prin cele 505 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Unități de învățământ reabilitate (nr)	O	526	494	330	159%	150%
Elevi / studenți care beneficiază de infrastructura de învățământ reabilitată/modernizată/ echipată - nr.	R	257.817	232.280	45.000	573%	516%

* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.

- **Finalizat:** 487 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 331,2 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 281,5 milioane euro (75% din alocarea FEDR).

3.3.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Domeniul Major de Intervenție 3.1: Reabilitarea /modernizarea / echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate

Proiecte nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019:

- 2 proiecte în valoare totală a cheltuielilor certificate și plătite de 15,6 milioane euro, din care contribuția FEDR de 13,2 milioane euro.

Domeniul Major de Intervenție 3.2: Reabilitarea /modernizarea / dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale

Nu au fost întâmpinate probleme semnificative în implementarea proiectelor aferente acestui domeniu major de intervenție.

Domeniul Major de Intervenție 3.3: Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență

Nu au fost întâmpinate probleme semnificative în implementarea proiectelor aferente acestui domeniu major de intervenție.

Domeniul Major de Intervenție 3.4: Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă

Proiecte nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019:

- 6 proiecte în valoare totală a cheltuielilor certificate și plătite de 10,8 milioane euro, din care contribuția FEDR de 9,2 milioane euro.

3.4. AXA PRIORITARĂ 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local

3.4.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate

Informații asupra progresului fizic al priorității

Indicatori		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
DMI 4.1: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală									
Indicatori de output									
Structuri de sprijinire a afacerilor asistate (nr.)	Realizat	0	0	2	8	22	42	74	
	Țintă								17
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Rata de ocupare a structurilor de sprijinire a afacerilor (după doi ani de la finalizarea proiectului) (%)	Realizat	NA	NA	NA	NA	NA	90.4	58	
	Țintă								50
	Baza								
Locuri de muncă nou create în structurile de sprijinire a afacerilor (nr.)	Realizat	0	0	93	386	2.036	3.363	9.746	
	Țintă								3.000
	Baza								
DMI 4.2: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități									
Indicatori de output									
Site-uri industriale poluate și	Realizat	0	0	0	0	0	0	77	

neutilizate reabilitate și pregătite pentru noi activități economice (ha.)	Ținta								75
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Locuri de muncă nou create în structurile de sprijinire a afacerilor (nr.)	Realizat	0	0	0	0	0	0	0	
	Ținta								1.000
	Baza								
DMI 4.3: Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor									
Indicatori de output									
Microîntreprinderi sprijinite (nr.)	Realizat	57	197	341	865	1.358	1.625	2.092	
	Ținta								1.500
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Locuri de muncă nou create în microîntreprinderile sprijinite (nr.)	Realizat	218	888	1.470	3.855	6.404	7.404	9.714	
	Ținta								3.000
	Baza								

Analiza calitativă

Domeniul Major de Intervenție 4.1: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală

- **Depus:** 282 cereri de finanțare, în valoare totală de 1,88 miliarde euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 819 milioane euro (grad de depunere de 390%).
- **Contractat:** 79 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 409,2 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 168 milioane euro (grad de contractare de 80%).

Prin cele 79 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Structuri de sprijinire a afacerilor asistate (nr)	O	79	74	17	465%	435%
Rata de ocupare a structurilor de sprijinire a afacerilor (%)	R	87	58	50	174%	116%
Locuri de muncă create - infrastructură de afaceri (nr)	R	9.741	9.746	3.000	325%	325%
* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.						

- **Finalizat:** 74 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 240,5 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 135,4 milioane euro (65% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 4.2: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

- **Depus:** 9 cereri de finanțare, în valoare totală de 71,8 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 36,8 milioane euro (grad de depunere de 141%).
- **Contractat:** 6 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 44,9 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 23 milioane euro (grad de contractare de 88%).

Prin cele 6 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Situri industriale reabilite (ha)	O	92	77	75	123%	102%
Locuri de munca create - situri industriale (nr)	R	1.019	0	1.000	102%	0%

* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.

- **Finalizat:** 6 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 23,3 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 15,5 milioane euro (59% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 4.3 - Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor

- **Depus:** 5.402 cereri de finanțare, în valoare totală de 1,11 miliarde euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 727,1 milioane euro (grad de depunere de 273%).
- **Contractat:** 2.120 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 426 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 284 milioane euro (grad de contractare de 107%).

Prin cele 2.120 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Microintreprinderi asistate financiar (nr)	O	2.120	2.092	1.500	141%	139%
Locuri de munca create - microintreprinderi (nr)	R	9.839	9.714	3.000	328%	324%

* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.

- **Finalizat:** 2.092 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 304,5 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 272,4 milioane euro (102% din alocarea FEDR).

Prin finalizarea celor 2.092 proiecte s-au obținut următoarele rezultate:

3.4.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Domeniul Major de Intervenție 4.1: Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală

Proiecte nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019:

- 1 proiect în valoare totală a cheltuielilor certificate și plătite de 8,8 milioane euro, din care contribuția FEDR de 5,5 milioane euro.

Domeniul Major de Intervenție 4.2: Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități

Nu au fost întâmpinate probleme semnificative în implementarea proiectelor aferente acestui domeniu major de intervenție.

Domeniul Major de Intervenție 4.3 - Sprijinirea dezvoltării microintreprinderilor

Nu au fost întâmpinate probleme semnificative în implementarea proiectelor aferente acestui domeniu major de intervenție.

3.5. AXA PRIORITARĂ 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului

3.5.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate

Informații asupra progresului fizic al priorității

Indicatori			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
	DMI 5.1: Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe									
	Indicatori de output									
Proiecte în turism (nr.)	Realizat	0	0	1	10	22	27	89		100
	Ținta									
	Baza									
	Indicatori de rezultat									
Locuri de muncă nou create / menținute (nr.)	Realizat	0	0	2	149	191	336	544		200
	Ținta									
	Baza									
	DMI 5.2: Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice									
	Indicatori de output									
Proiecte în turism (nr.)	Realizat	0	1	8	28	52	68	118		300
	Ținta									
	Baza									
	Indicatori de rezultat									
IMM sprijinite (nr.)	Realizat	0	1	7	25	44	55	241		350
	Ținta									
	Baza									
Turiști sosiți în structurile de cazare reabilitate / modernizate / echipate (nr.)	Realizat	NA	NA	NA	NA	NA	NA	1.424.247 ⁸		400.000
	Ținta									
	Baza									
Înnoptări în infrastructura de cazare reabilitată / modernizată / echipată (nr.)	Realizat	NA	NA	NA	NA	NA	NA	1.780.855 ⁹		800.000
	Ținta									
	Baza									

⁸ Facem precizarea că indicatorul turiști sosiți în structurile de cazare modernizate/reabilitate se referă atât la proiectele care au avut drept obiectiv „Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare”, pentru care au fost cuantificați turiștii sosiți exclusiv în structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare finanțată prin POR 2007-2013 (respectiv 1.105.987), cât și la proiectele care au avut drept obiectiv „Valorificarea resurselor naturale în scop turistic”, „Diversificarea serviciilor turistice”, „Crearea/extinderea structurilor de agrement turistic”, pentru care au fost cuantificați turiștii sosiți în toate structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare din localitatea de implementare a proiectului, având în vedere că acesta a constituit un criteriu de evaluare tehnică și financiară al proiectului.

⁹ Facem precizarea că indicatorul înnoptări în infrastructura de cazare reabilitată / modernizată / echipată se referă atât la proiectele care au avut drept obiectiv „Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare”, pentru care au fost cuantificate înnoptările înregistrate exclusiv în structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare finanțată prin POR 2007-2013 (respectiv 683.162), cât și la proiectele care au avut drept obiectiv „Valorificarea resurselor naturale în scop turistic”, „Diversificarea serviciilor turistice”, „Crearea/extinderea structurilor de agrement turistic”, pentru care au fost cuantificate înnoptările înregistrate în toate structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare din localitatea de implementare a proiectului, având în vedere că acesta a constituit un criteriu de evaluare tehnică și financiară al proiectului.

Locuri de muncă nou create / menținute (nr.)	Realizat	0	12	82	419	882	1.456	1.963	
	Ținta								800
	Baza								
DMI 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică									
Indicatori de output									
Campanii de promovare a brandului turistic (nr.)	Realizat	0	0	0	0	0	0	41	
	Ținta								10
	Baza								
Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică sprijinite (nr.)	Realizat	0	0	0	0	1	3	109	
	Ținta								100
	Baza								
Indicatori de rezultat									
Vizitatori în Centrele Naționale de Informare și Promovare Turistică (nr.)	Realizat	0	0	0	0	NA	NA	325.058	
	Ținta								2,5 mil.
	Baza								
Vizitatori web site (nr.)	Realizat	0	0	0	0	NA	NA	8.781.581	
	Ținta								1,5 mil.
	Baza								

Analiza calitativă

Domeniul Major de Intervenție 5.1 - Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe

- **Depus:** 179 cereri de finanțare, în valoare totală de 705,8 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 491,5 milioane euro (grad de depunere de 190%).
- **Contractat:** 94 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 416 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 269 milioane euro (grad de contractare de 104%).

Prin cele 94 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Proiecte în turism - patrimoniu cultural (nr)	O	94	89	100	94%	89%
Locuri de muncă create - patrimoniu cultural (nr)	R	680	544	200	340%	272%

* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.

- **Finalizat:** 89 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 223,9 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 192,9 milioane euro (75% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 5.2 - Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

- **Depus:** 368 cereri de finanțare, în valoare totală de 1,54 miliarde euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 734 milioane euro (grad de depunere de 279%).
- **Contractat:** 135 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 555,2 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 267,9 milioane euro (grad de contractare de 102%).

Prin cele 135 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Proiecte în turism - agrement turistic (nr)	O	135	118	300	45%	39%
IMM asistate financiar - agrement turistic (nr)	R	79	241	350	23%	69%
Turiști sosoți în structurile de cazare reabilite / modernizate / echipate (nr.)	R	358.699	1.424.247 ¹⁰	400.000	89%	356%

¹⁰ Facem precizarea că indicatorul turiști sosoți în structurile de cazare modernizate/reabilite se referă atât la proiectele care au avut drept obiectiv „Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare”, pentru care au fost cuantificați turiștii sosoți exclusiv în structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare finanțată prin POR 2007-2013 (respectiv 1.105.987), cât și la proiectele care au avut drept obiectiv „Valorificarea resurselor naturale în scop turistic”, „Diversificarea serviciilor turistice”, „Crearea/extinderea structurilor de agrement turistic”, pentru care au fost cuantificați turiștii sosoți în toate structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare din localitatea de implementare a proiectului, având în vedere ca acesta a constituit un criteriu de evaluare tehnică și financiară al proiectului.

Înnoptări în infrastructura de cazare reabilitată / modernizată / echipată (nr.)	R	808.865	1.780.855 ¹¹	800.000	101%	223%
Locuri de munca create - agrement turistic (nr)	R	2.278	1.963	800	285%	245%
* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.						

- **Finalizat:** 118 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 226,1 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 151,3 milioane euro (58% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 5.3 - Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică

- **Depus:** 865 cereri de finanțare, în valoare totală de 308,8 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 223,3 milioane euro (grad de depunere de 175%).
- **Contractat:** 418 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 126,8 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 91 milioane euro (grad de contractare de 71,5%).

Prin cele 418 contracte de finanțare semnate se estimează atingerea următoarelor procente de realizare a indicatorilor propuși în documentul programatic (POR):

Indicator de program	Tip*	Estimat prin contracte semnate	Realizat prin proiecte finalizate	Ținta POR 2007-2013	Grad de contractare	Grad de realizare prin proiecte finalizate
1	2	3	4	5	6=3/5	7=4/5
Campanii promovare brand turistic (nr)	O	54	41	10	540%	410%
Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică (nr)	O	109	109	100	109%	109%

¹¹ Facem precizarea că indicatorul înnoptări în infrastructura de cazare reabilitată / modernizată / echipată se referă atât la proiectele care au avut drept obiectiv „Îmbunătățirea calității serviciilor de cazare”, pentru care au fost cuantificate înnoptările înregistrate exclusiv în structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare finanțată prin POR 2007-2013 (respectiv 683.162), cât și la proiectele care au avut drept obiectiv „Valorificarea resurselor naturale în scop turistic”, „Diversificarea serviciilor turistice”, „Crearea/extinderea structurilor de agrement turistic”, pentru care au fost cuantificate înnoptările înregistrate în toate structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare din localitatea de implementare a proiectului, având în vedere ca acesta a constituit un criteriu de evaluare tehnică și financiară al proiectului.

Vizitatori în Centrele Naționale de Informare și Promovare Turistică (nr.)	R	2.757.364	325.058	2.500.000	110%	13%
Vizitatori web site (nr.)	R	5.985.477	8.781.581	1.500.000	399%	585%
* O = indicator de output; R = indicator de rezultat.						

- **Finalizat:** 382 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 56,7 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 48,8 milioane euro (38% din alocarea FEDR).

3.5.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Domeniul Major de Intervenție 5.1 - Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe

Proiecte nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019:

- 3 proiecte în valoare totală a cheltuielilor certificate și plătite de 11,4 milioane euro, din care contribuția FEDR de 10,1 milioane euro.

Domeniul Major de Intervenție 5.2 - Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice

Proiecte nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019:

- 14 proiecte în valoare totală a cheltuielilor certificate și plătite de 51,5 milioane euro, din care contribuția FEDR de 30,6 milioane euro.

Domeniul Major de Intervenție 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică

Nu au fost identificate probleme semnificative în implementarea acestui domeniu major de intervenție.

3.6. AXA PRIORITARĂ 6 - Asistență tehnică

3.6.1. Realizarea obiectivelor și analiza progreselor înregistrate

Informații asupra progresului fizic al priorității

Indicatori		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
DMI 6.1: Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional										
Indicatori de output										
Studii, analize, rapoarte, strategii (nr)	Realizat	0	2	4	12	23	24	42	NA	
	Ținta									40
	Baza									
Indicatori de rezultat										
Participanți la cursurile de pregătire (personal OI/AM, beneficiari și potențiali beneficiari) (nr)	Realizat	760	2.422	2.956	4.397	5.297	6.368	7.530	NA	
	Ținta									2.000
	Baza									
Zile participant la instruire (nr.)	Realizat	2.280	4.245	5.887	10.342	14.139	16.133	17.913	NA	
	Ținta									10.000
	Baza									
DMI 6.2: Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR										
Indicatori de output										
Evenimente de comunicare și promovare (nr.)	Realizat	500	944	1.272	1.556	1.716	1.841	1.941	NA	
	Ținta									900
	Baza									
Indicatori de rezultat										
Nivelul de conștientizare a publicului privind POR (%)	Realizat	30%	30%	39%	NA	44%	46%	46%	46%	
	Ținta									20%
	Baza									

Analiza calitativă

Domeniul Major de Intervenție 6.1: Sprijinirea implementării, managementului și evaluării Programului Operațional Regional

- **Depus:** 41 cereri de finanțare, în valoare totală de 135,5 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 96,1 milioane euro (grad de depunere de 105,4%).
- **Contractat:** 41 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 131,3 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 93,6 milioane euro (grad de contractare de 102,6%).
- **Finalizat:** 41 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 107 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 80,3 milioane euro (88% din alocarea FEDR).

Domeniul Major de Intervenție 6.2: Sprijinirea activităților de publicitate și informare privind POR

- **Depus:** 35 cereri de finanțare, în valoare totală de 19,1 milioane euro, din care contribuția comunitară solicitată era de 13,3 milioane euro (grad de depunere de 179,3%).
- **Contractat:** 35 contracte de finanțare semnate în valoare totală de 13,5 milioane euro, din care contribuție comunitară era de 7,7 milioane euro (grad de contractare de 103,5%).
- **Finalizat:** 35 proiecte finalizate cu o valoare totală eligibilă de 7,6 milioane euro, din care valoarea FEDR a fost de 5,7 milioane euro (76,3% din alocarea FEDR).

3.6.2. Probleme semnificative întâmpinate și măsurile luate pentru combaterea lor

Nu au fost identificate probleme semnificative în implementarea acestui domeniu major de intervenție.

4. PROGRAME FSE: COERENȚĂ ȘI CONCENTRARE.

Nu se aplică.

5. PROGRAME FEDR/FOND DE COEZIUNE: PROIECTE MAJORE

Nu se aplică.

6. ASISTENȚĂ TEHNICĂ

6.1. Strategia de Asistență Tehnică (SAT)

Autoritatea de Management pentru POR împreună cu Organismele Intermediare au dezvoltat în anul 2007 o strategie de implementare a acestei axe prioritare, prin detalierea operațiunilor și activităților eligibile și respectiv a indicatorilor specifici acestor domenii majore de intervenție.

Strategia de Asistență Tehnică a fost elaborată ținându-se seama de prevederile Programului Operațional Regional 2007 -2013, a cărui implementare a fost menită să o sprijine, precum și de specificul instituțiilor implicate în implementarea acestei strategii (AM POR, OI-uri). Documentul a fost aprobat de Comitetul de Monitorizare pentru POR în data de 16 august 2007.

Obiectivele specifice ale acestui document programatic au constatat în:

- Planificarea corectă a resurselor financiare alocate axei prioritare de AT pentru a acoperi nevoile de asistență identificate, pe toată perioada legală a implementării POR;
- Creșterea nivelului general de informare și conștientizare asupra POR;
- Creșterea calității serviciilor oferite de AM și OI-uri în procesul de implementare POR;

Reglementarea tipurilor de cheltuieli eligibile privind asistența tehnică a fost realizată prin ordinul comun al ministrului dezvoltării lucrărilor publice și locuințelor și al ministrului economiei și finanțelor Nr. 1147/2007/620/2008 pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile în cadrul axei prioritare „Asistență Tehnică” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, modificat și completat prin Ordinul comun al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuinței și al ministrului economiei și finanțelor nr. 441/2009/2305/2009.

Pe parcursul perioadei de implementare a POR, SAT a fost modificată după cum urmează:

1. prin Hotărârea CM POR nr. 59/20.05.2010 privind modificarea Strategiei de asistență tehnică, care a vizat actualizarea bazei legale menționate în Strategia de asistență tehnică, a ajustărilor instituționale, respectiv includerea OI Turism în cadrul ministerului, modificarea atribuțiilor CRESC, și constituirea unei unități dedicate evaluării AM POR. Totodată, documentul a fost armonizat cu DCI a POR.
2. prin Hotărârea CM POR nr.67/27.05.2011. Modificările au vizat următoarele aspecte:

- suplimentarea alocării financiare pentru ADR București-Ilfov;
- introducerea operațiunii intitulată “Sprijin pentru pregătirea următoarei perioade de programare a POR, prin elaborarea de studii, respectiv identificarea de proiecte pentru portofoliile regionale”;

eligibilitatea cheltuielilor, având în vedere modificarea și completarea Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1147/2007/620/2008 pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile în cadrul axei prioritare “Asistență tehnică” din cadrul Programului Operațional Regional.

3. prin Hotărârea CM POR nr.80/23.10.2012, deoarece estimările transmise de organisme intermediare pentru necesarul de finanțare în cadrul contractelor pentru perioada 2013-2015 depășeau sumele disponibile în Planul Financiar al Strategiei de Asistență Tehnică, AM POR a supus aprobării Comitetului de Monitorizare al POR modificarea acestuia, prin realocarea sumei de 14.230.094 Euro către DMI 6.1 - subdomeniul 1 - *Sprijin pentru implementare POR - OI/ADR* după cum urmează:

- de la DMI 6.1, subdomeniul 2 - *Sprijin pentru implementarea POR - OI TURISM* - 2.859.448 Euro;
- de la DMI 6.2, subdomeniul 1 - *Informare și publicitate OI/ADR* - 1.745.975 Euro;
- de la DMI 6.2, subdomeniul 2 - *Informare și publicitate AMPOR* - 9.624.671 Euro;

4. prin Hotărârea CM POR nr.98/07.11.2013 a fost aprobată realocarea sumei de 1.071.749 Euro de la DMI 6.2. - *Sprijinirea activităților de informare și publicitate privind POR*, către DMI 6.1 - subdomeniul 1 - *Sprijin pentru implementare POR - OI/ADR*. Această realocare a fost necesară deoarece estimările transmise de organisme intermediare pentru necesarul de finanțare în cadrul contractelor pentru perioada 2013-2015 depășeau sumele disponibile în Planul Financiar al Strategiei de Asistență Tehnică.

6.2. Situația contractelor de finanțare în cadrul Axei de Asistență Tehnică a POR 2007-2013

În perioada 2007-2013, valoarea totală a contractelor de finanțare încheiate în cadrul axei prioritare 6 - Asistență tehnică a POR, la finalul implementării acestora, a fost de 124.046.081,24 Euro.

Astfel, au fost încheiate un număr de 76 de contracte de finanțare, 41 pe DMI 6.1 și 35 pe DMI 6.2. Beneficiarii acestor contracte au realizat 659 de cereri de rambursare, în valoare totală efectiv plătită de 113.589.877,05 Euro

Dezvoltarea capacității instituționale a AM POR, OI POR și a beneficiarilor

Pe parcursul perioadei de implementare a Programului Operațional Regional, s-au derulat activități ce au avut ca obiectiv dezvoltarea capacității instituționale a AM

POR și a organismelor intermediare, instruirea personalului acestor instituții, precum și a beneficiarilor de finanțare în cadrul POR, după cum urmează:

În anul 2007, în vederea pregătirii implementării POR, a fost implementat un proiect de asistență tehnică finanțat din programul Phare CES 2004, intitulat *„Instruire la nivel național și regional pentru sporirea capacității de absorbție a Fondurilor Structurale, alocate POR”*, implementat în perioada 15 ianuarie 2007 - 31 ianuarie 2008, în valoare 1.499.800 EURO.

Obiectivul principal al acestui proiect a fost să creeze premisele unei rate mari de absorbție a Fondurilor Structurale în România, disponibile prin Programul Operațional Regional și prin Programele Operaționale de Cooperare Teritorială Europeană, programe gestionate de MDLPL.

Rezultatele proiectului au fost:

- a) Realizarea Programului de Instruire 2007-2013 pentru POR/ CTE și a Planului de Acțiune pentru instruire 2007-2009. Realizarea Aplicației pentru Identificarea Nevoilor de Instruire ale beneficiarilor și a Sistemului de Monitorizare a Instruirii.
- b) Organizarea unui număr de 16 sesiuni de informare, în toate regiunile de dezvoltare, pentru factorii de decizie - 409 participanți.
- c) Elaborarea Ghidului practic pentru POR , a broșurii destinate beneficiarilor „Informații utile în accesarea Fondurilor Structurale alocate prin Programul Operațional Regional și prin Programele de Cooperare Teritorială”, realizarea materialului „Formare de Formatori - Tehnici de Formare” (destinat trainerilor interni din cadrul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare), a materialului „Instruire la nivelul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare”.
- d) Organizarea de instruirii pentru toate grupurile țintă ale proiectului:
 - Formarea unui grup de 32 de formatori interni în cadrul Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare în cadrul a 7 sesiuni specifice de instruire.
 - Instruirea a 221 de persoane din cadrul Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare pe aspecte privind managementul programelor operaționale, management financiar, control și audit.
 - Instruirea unui număr de 1706 persoane din cadrul instituțiilor potențial beneficiare în următoarele domenii: instruire privind Fondurile Structurale - nivel de bază (316 persoane), pregătirea de proiecte (472 persoane), evaluarea impactului de mediu (100 persoane), achiziții publice (422 persoane), managementul proiectului (396 persoane).

De asemenea, începând cu 2007 a fost implementat proiectului intitulat *„Facilitatea de pregătire a proiectelor de infrastructură și training pentru ADR-uri și autoritățile*

locale în pregătirea și implementarea de proiecte de infrastructură, octombrie 2007 - noiembrie 2008, finanțat din Phare CES 2005, în valoare de 4.800.000 EURO.

Activitățile principale derulate pe parcursul perioadei de implementare au constatat în:

1. Identificarea și dezvoltarea a 8 proiecte pilot de regenerare urbană, care urmează a fi propuse spre finanțare în cadrul Programului Operațional Regional; identificarea bunelor practici în dezvoltarea acestui tip de proiecte, sub forma unui ghid care să fie diseminat ulterior;
2. Furnizarea de evaluatori independenți care să efectueze analiza/evaluarea tehnică și financiară, precum și a gradului de maturitate a propunerilor de proiecte depuse spre finanțare în cadrul axelor prioritare ale POR, și care să facă recomandări de îmbunătățire a acestora;
3. Furnizarea de experți tehnici care să sprijine potențialii beneficiari POR în pregătirea unor propuneri de proiecte/cereri de finanțare în cadrul POR și, de asemenea, să contribuie la întărirea capacității birourilor de consultanță tehnică (help-desks) organizate în acest scop la nivelul fiecărui Organism Intermediar;
4. Sprijin pentru Autoritatea de Management a POR din cadrul MDRL în evaluarea respectării tematicilor orizontale (politici comunitare și teme orizontale) de către propunerile de proiecte / cererile de finanțare depuse în cadrul POR;
5. Sprijin pentru Autoritatea de Management a POR din cadrul MDRL, precum și pentru Organismele Intermediare în vederea actualizării/îmbunătățirii procedurilor interne de lucru referitoare la evaluarea/selecția propunerilor de proiecte și implementarea proiectelor.

Principalele rezultate obținute în cadrul contractului:

- Elaborarea metodologiei pentru evaluarea planurilor integrate de dezvoltare urbană depuse de către polii de dezvoltare urbană
- Elaborarea versiunilor preliminare ale Planurilor integrate de dezvoltare pentru 7 poli de creștere;
- Realizarea unui seminar de informare pentru polii de creștere
- 696 Cereri de finanțare evaluate
- 3 proiecte tehnice analizate
- Furnizarea unui expert tehnic pentru minim 1 zi/săptămână pentru biroul de informare stabilit la nivelul fiecărei ADR/OI
- Realizarea Ghidurilor pentru potențialii solicitanți/beneficiari privind:
 - ✓ Ajutor de stat
 - ✓ Egalitatea de șanse
 - ✓ Dezvoltarea sustenabilă
 - ✓ Proiecte generatoare de venit
- Realizarea Ghidului de sugestii pentru biroul de informare al OI

- On-the-job mentoring/training pentru personalul AMPOR și OIPOR privind egalitatea de șanse - seminarii de informare pentru personalul OIPOR (1/regiune și 1 seminar comun la finele proiectului);

În anul 2008, a fost implementat contractul intitulat **„Asistență tehnică pentru sprijinirea Autorităților de Management și Organismelor Intermediare pentru Programul Operațional Regional și Programele Operaționale din cadrul Obiectivului 3 al Fondurilor Structurale”**, finanțat prin programul Phare CES 2005, cu o valoare a contractului de 3,200,000.00 EURO

Proiectul a sprijinit personalul Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional, personalul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională și al Ministerului Turismului, în calitate de Organisme Intermediare, în efectuarea cu succes a transferului de la implementarea programelor de preaderare la managementul și implementarea Programului Operațional Regional.

Activitățile principale ale proiectului au constat în:

1. sprijinirea instituțiilor beneficiare (AM POR și OI) în elaborarea și implementarea strategiilor/planurilor de schimbare organizațională pentru orientarea acestor instituții în trecerea de la gestionarea programului Phare la sistemele și procedurile necesare pentru managementul și implementarea proiectelor/programelor finanțate prin Fondurile Structurale.
2. furnizarea de training și consultanță pentru Autoritatea de Management și Organismelor Intermediare pe tematici specifice;
3. îmbunătățirea/actualizarea manualelor/ ghidurilor / instrucțiunilor interne.

În cadrul acestui proiect au fost organizate un număr de 22 de sesiuni de instruire adresate atât personalului AM POR și OI POR, cât și personalului din direcțiile ce gestionează fonduri de preaderare ce urmează a fi transferat în direcțiile ce gestionează fonduri structurale, având următoarele teme: managementul programului operațional, evaluarea, selecția și contractarea proiectului, management financiar, analiza cost beneficiu, implementarea planurilor de comunicare, instruire specifică pentru birourile de informare, etc. La cele 22 de sesiuni de instruire au participat un număr total de 654 participanți.

În 2008 și 2009, a fost implementat contractul intitulat **„Instruire la nivel național și regional pentru sporirea capacității de absorbție a Fondurilor Structurale gestionate de MDRL”**, finanțat din programul Phare CES 2006, având o valoare de 969.600 Euro.

Obiectivul principal al acestui contract a fost acela de a stabili premisele unei rate mari de absorbție la nivel național și regional, prin asigurarea unei corecte utilizări a Fondului European pentru Dezvoltare Regională. Beneficiarii activităților prevăzute în proiect au fost AM POR, Organismele Intermediare și potențiali beneficiari/beneficiari ai POR.

Rezultatele contractului au constat în:

1. Actualizarea și implementarea parțială a Planului de Acțiune pentru instruire 2008-2010
2. Elaborarea și tipărirea materialelor de instruire: materialul „cele mai frecvente greșeli realizate de beneficiari” și materialul „Întrebări și răspunsuri” (destinat beneficiarilor), materialul „Instruire specializată pentru beneficiari” - 1500 exemplare , materialul „Formare de Formatori - Tehnici de Formare” (destinat trainerilor interni din cadrul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare - 60 exemplare), materialul „Instruire la nivelul Autorităților de Management și Organismelor Intermediare” - 300 exemplare
3. Organizarea de instruiți pentru toate grupurile țintă ale proiectului: instruirea a 265 de persoane din cadrul Autorităților de Management și a Organismelor Intermediare pe aspecte privind managementul programelor operaționale, management financiar, control și audit;
4. Instruirea unui număr de 1400 persoane din cadrul instituțiilor potențial beneficiare în următoarele domenii: pregătirea de proiecte, achiziții publice, managementul proiectului.

Până la sfârșitul anului 2008, a fost stabilit calendarul instruirilor, au fost elaborate materialele de instruire pentru o parte dintre modulele de instruire și au fost implementate 3 sesiuni de instruire adresate AM și OI, la care au participat un număr de 47 de participanți.

Între 2008 și 2009, a fost implementat contractul intitulat „Asistență tehnică pentru sprijinirea Autorității de Management și Organismelor Intermediare pentru Programul Operațional Regional 2007 - 2013 pentru îmbunătățirea calității proiectelor propuse spre finanțare în cadrul Axelor prioritare 1 - 5”, finanțat prin programul Phare CES 2006, în valoare de 4,298,000.00 EURO.

Activitățile derulate în cadrul acestui contract au constat în:

1. sprijinirea instituțiilor centrale și regionale implicate în managementul și implementarea Programului Operațional Regional, în gestionarea corespunzătoare a fondurilor alocate prin POR 2007 - 2013, prin finanțarea unor proiecte mature care răspund obiectivelor POR;

2. analizarea fezabilității maturității și gradului în care cererile de finanțare depuse în cadrul Axelor prioritare 1 - 5 ale POR răspund obiectivelor acestui program și în formularea de recomandări promotorilor acestor proiecte în vederea îmbunătățirii acestora - 1700 cereri de finanțare și documentațiile tehnice aferente, inclusiv proiectele tehnice atunci când este cazul;
3. îmbunătățirea procedurilor interne de lucru și/sau a ghidurilor solicitantului, pe baza constatărilor și recomandărilor efectuate ca urmare a procesului de analiză a cererilor de finanțare.

În anul 2010, AM POR a demarat implementarea unui acord cadru cu titlul **„Servicii de instruire specializată pentru dezvoltarea abilităților tehnice și generale pentru personalul din cadrul Autorității de Management, Organismelor Intermediare și instituțiilor beneficiare ale Programului Operațional Regional”** finanțat din axa 6 - Asistență Tehnică, domeniul 6.1, dedicat creșterii capacității de implementare a POR. Implementarea contractului subsecvent numărul 1 a Acordului Cadru mai sus menționat a început în data de 09.08.2010 având prevăzute următoarele activități pentru o perioadă de 12 luni:

- **instruirea unui număr de 375 angajați din cadrul AM și OI POR pe temele de interes identificate în cadrul analizei nevoilor de instruire, respectiv: analiză cost - beneficiu, verificarea proiectului tehnic, elemente de legislație privind calitatea în construcții, verificarea implementării contractelor de lucrări, proiecte generatoare de venit, certificarea cheltuielilor la nivel de proiect, achiziții publice lucrări, achiziții bunuri și servicii, evaluarea programului operațional, sisteme contabile, informare și publicitate, dezvoltarea abilităților manageriale și administrative. Instruirile au avut o durată de 3 zile.**
- **organizarea de asistență on the job pentru un interval de 8 ore pentru tema managementul riscurilor**
- **organizarea de schimburi de experiență în state membre UE pentru un număr de 100 angajați din cadrul AM și OI POR pentru următoarele teme de interes: implementarea proiectelor de dezvoltare urbană, implementarea proiectelor de infrastructură finanțate din FEDR la nivel regional, dezvoltarea structurilor de afaceri, creșterea performanței programului operațional, management financiar pentru proiecte finanțate din FEDR, monitorizarea la nivel național și regional, implementarea proiectelor de turism și promovare turistică. Schimburile de experiență au avut o durată prevăzută de 4 zile.**
- **instruirea unui număr de 450 angajați din cadrul instituțiilor beneficiare pentru următoarele domenii de interes: achiziții publice (cu accent pe achiziții publice lucrări) și implementarea proiectelor (cu accent privind contractele de lucrări).**
- **asistență pentru baza de date de monitorizare a instruirii (Training Monitoring System).**

Rezultatele contractului subsecvent numărul 1 a Acordului Cadru menționat, până la finalul anului 2010, au fost:

- 12 sesiuni de instruire, a câte 3 zile, pentru un număr total de 207 participanți din cadrul AM POR și OI POR;
- o sesiune de asistență tehnică on the job cu o durată de 8 ore;
- organizarea a 3 vizite de studii în state membre ale UE (Italia, Spania și Ungaria) pentru un număr de 40 de angajați din cadrul AM POR și OI POR
- 14 sesiuni de instruire, a câte 3 zile, pentru un număr de 287 de angajați din cadrul instituțiilor beneficiare;
- Prezentarea unei analize tehnice a bazei de date privind instruirea (TMS).

În afara contractului de instruire menționat, personalul AM și OI a avut participări punctuale la sesiuni de instruire organizate de instituții europene sau românești în domeniul managementului fondurilor structurale.

Implementarea acordului cadru anterior menționat a fost continuată în anul 2011, activitățile desfășurate fiind după cum urmează:

- Sesiuni de instruire pentru un număr de **552 participanți din cadrul AM POR și OI POR** (26 sesiuni de instruire a 3 zile fiecare pentru un număr mediu de 21 participanți);
- 10 vizite de studii tehnice pentru **132 persoane din cadrul AM POR și OI POR**;
- Sesiuni de instruire pentru **757 persoane din instituții beneficiare** - 35 sesiuni de instruire de achiziții publice și implementare proiecte.

În afara acestor sesiuni de instruire au fost desfășurate activități de tip "on the job" pentru un număr de 70 participanți din cadrul AM și OI POR.

În anul 2012 atât Autoritatea de Management cât și Organismele Intermediare au utilizat resursele disponibile din axa 6 Asistență Tehnică, pentru întărirea capacității instituționale. În acest sens personalul din AM POR și OI POR a participat la sesiuni de instruire organizate de furnizori externi în funcție de necesitățile de instruire identificate în procesul anual de analiză a nevoilor de instruire.

Pentru personalul din cadrul instituțiilor beneficiare, Organismele Intermediare au organizat sesiuni de instruire în funcție de nevoile de instruire identificate. Astfel, în anul 2012 s-au desfășurat următoarele activități de instruire pentru grupurile tinta menționate:

- Sesiuni de instruire pentru un număr de **171 participanți din cadrul AM POR** din care 40 de participări au fost organizate prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) și una prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PODCA);
- **398 de participanți din cadrul Organismelor Intermediare au participat la sesiuni de instruire diverse în funcție de necesitățile identificate;**

Au fost organizate de către Organismele Intermediare sesiuni de instruire pentru **853 persoane din instituții beneficiare** privind achizițiile publice și implementarea proiectelor.

În anul 2013, personalul din AM POR și OI POR a participat la sesiuni de instruire organizate de furnizori externi, în funcție de necesitățile de instruire identificate în procesul anual de analiză a nevoilor de instruire.

Pentru personalul din cadrul instituțiilor beneficiare, Organismele Intermediare au organizat sesiuni de instruire în funcție de nevoile de instruire identificate.

Au fost desfășurate următoarele activități de instruire pentru grupurile țintă:

- Un număr de 13 sesiuni de instruire pentru un număr de 171 participanți din cadrul AM POR;
- 900 de participanți din cadrul Organismelor Intermediare au participat la 54 sesiuni de instruire cu teme diverse în funcție de necesitățile identificate;
- Au fost organizate de către Organismele Intermediare 134 sesiuni de instruire pentru 1.226 persoane din instituții beneficiare privind achizițiile publice și implementarea proiectelor.

În anul 2014, atât Autoritatea de Management, cât și Organismele Intermediare au utilizat resursele disponibile din axa 6, Asistență Tehnică, pentru întărirea capacității instituționale. În acest sens, personalul din AM POR și OI POR a participat la sesiuni de instruire organizate de furnizori externi, în funcție de necesitățile de instruire identificate în procesul anual de analiză a nevoilor de instruire.

Pentru personalul din cadrul instituțiilor beneficiare, Organismele Intermediare, au organizat sesiuni de instruire în funcție de nevoile de instruire identificate. 792 de beneficiari au fost instruiți prin intermediul organismelor intermediare.

Astfel, în anul 2014 AM POR a desfășurat următoarele activități de instruire:

- Un număr de 5 sesiuni de instruire pentru un număr de 105 participanți din cadrul AM POR și OI POR, în domeniul prevenirii situațiilor de fraudă, incompatibilitate, conflicte de interese și nereguli;
- Un număr de 10 sesiuni de instruire pentru un număr de 202 participanți din cadrul instituțiilor beneficiare, în domeniul prevenirii situațiilor de fraudă, incompatibilitate, conflicte de interese și nereguli.

De asemenea, 272 de salariați ai organismelor intermediare au participat la diverse sesiuni de instruire cu finanțare din cadrul axei prioritare 6 - Asistență Tehnică.

În perioada 2013-2015, AM POR a implementat 2 proiecte de instruire destinate îmbunătățirii capacității de absorbție la nivelul AM POR, OI POR și beneficiari, respectiv:

- Servicii de instruire în vederea prevenirii situațiilor de fraudă, incompatibilitate, conflicte de interese și nereguli în cadrul Autorității de Management, Organismelor Intermediare și instituțiilor beneficiare ale Programul Operațional Regional

Grup țintă: 100 persoane din cadrul AM POR / OI POR și 365 persoane din cadrul instituțiilor beneficiare.

Teme abordate:

- Identificarea și soluționarea situațiilor cu suspiciune de fraudă
 - Identificarea, tratarea neregulilor, raportarea diferitelor tipuri de nereguli
 - Prevenirea și identificarea conflictului de interese
 - Clasificarea neregulilor, diferențe între nereguli și situațiile cu suspiciune de fraudă
 - Identificarea și soluționarea situațiilor de incompatibilitate
 - Asigurarea transparenței în procesul de achiziție publică conform OUG 34/2006.
-
- Servicii de instruire specializată pentru dezvoltarea abilităților tehnice și generale pentru personalul din cadrul Autorității de Management, Organismelor Intermediare și instituțiilor beneficiare ale Programul Operațional Regional

Grup țintă:

-200 persoane din cadrul AM POR/ OI POR (instruite pe teme precum Planificarea și Programarea, ACB, Monitorizarea proiectelor de infrastructură, Achiziții publice lucrări, Evaluare la nivel de program, managementul riscurilor, Audit, etc)

- 40 participanți la vizite de studii

- 50 zile on the job training

-200 persoane din cadrul instituțiilor beneficiare instruite pe tema "Implementarea proiectelor"

- organizarea de întâlniri tehnice de lucru pentru un număr de 100 persoane

6.3 Coordonarea Asistenței Tehnice pe parcursul perioadei de implementare a POR 2007-2013

În timp ce asistența tehnică din POR a sprijinit programarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea POR, POAT a acționat în sensul definirii de standarde comune și orientări tuturor autorităților de management, facilitând totodată schimbul de experiență și practici între AM-uri.

Pe parcursul perioadei de programare 2007-2013, POAT a finanțat, printre altele, studii și evaluări privind aspectele orizontale ale implementării instrumentelor structurale, în timp ce asistența tehnică din POR a finanțat măsurile specifice implementării POR, așa cum au fost acestea identificate în cadrul documentului de programare, precum și prin intermediul Strategiei de Asistență Tehnică.

De asemenea, POAT a asigurat finanțarea cheltuielilor salariale ale personalului AM POR, precum și funcționarea Sistemului informatic unic de management (SMIS) prin dezvoltarea și menținerea sistemului, achiziția și instalarea de echipamente IT necesare autorităților de management și organismelor intermediare, precum și instruirea personalului implicat în operarea sistemului.

Complementaritatea măsurilor finanțate prin POR cu cele acoperite de POAT a existat și la nivelul activităților de informare și publicitate, în conformitate cu Strategia de Comunicare a POR, respectiv a autorității de coordonare a instrumentelor structurale. Separația a fost realizată la nivelul gradului de specificitate a mesajelor transmise, în sensul că măsurile de informare finanțate din POR au avut în vedere aspectele specifice acestui program, în timp ce POAT a acționat la un nivel de informare generală asupra instrumentelor structurale, obiectivelor politicii de coeziune etc.) De asemenea, utilizându-se aceeași abordare general/specific, s-a avut în vedere asigurarea complementarității și în ceea ce privește finanțarea măsurilor destinate întăririi capacității instituțiilor implicate în implementarea POR, respectiv a beneficiarilor programului.

Coordonarea globală a asistenței tehnice finanțate din Axa prioritară 6 din POR, cu asistența tehnică finanțată la nivel orizontal din POAT, s-a realizat în cadrul **Comitetului de Coordonare a Asistenței Tehnice**, organizat de AM POAT. Reprezentanții AM POR au participat la toate reuniunile acestui comitet, împreună cu responsabili de AT din partea tuturor Programelor Operaționale din cadrul Obiectivelor de Convergență și Cooperare Teritorială, observatori din partea Autorității de Audit și ACP.

Pe parcursul întregii perioade de programare, principalele subiecte discutate în cadrul acestor reuniuni au fost:

- prezentarea stadiului implementării Axelor de AT și a POAT, pe baza formularelor privind utilizarea AT, care conțin informații privind proiectele de AT și contractele de achiziții publice;
 - analizarea fișelor contractelor de achiziții publice AT aflate în pregătire pentru evitarea posibilelor suprapuneri;
 - discutarea problemelor intervenite în implementarea AT;
 - prezentarea rezultatelor Grupurilor de Lucru privind problemele identificate pe domeniile respective și a soluțiilor care pot fi rezolvate prin finanțare AT;
- prezentarea unei analize comparative privind procedura de elaborare, selecție, aprobare și contractare a proiectelor de AT.

stadiul implementării expertizei primite din partea instituțiilor financiare internaționale (Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții).
alte aspecte.

Acest mecanism de coordonare a asistenței tehnice va continua să funcționeze și pe parcursul perioadei de programare 2014-2020.

7. INFORMARE ȘI PUBLICITATE

7.1 Planul de comunicare al POR: activități și rezultate prevăzute

Tipuri de activități

- A. Informarea
- ☛ Include activități al căror scop principal este să furnizeze informații asupra a ceea ce este POR, cum poți obține finanțare prin POR, care sunt rezultatele etc. Cele mai importante grupuri țintă pentru aceste activități sunt potențialii beneficiari și beneficiarii.
- I. Organizarea de conferințe/ sesiuni de informare.
- II. Site-ul POR, www.inforegio.ro
- III. Birouri de informare
- IV. Publicațiile
- V. Relații mass-media
- VI. Rețeaua de informare REGIO
- B. Promovarea
- ☛ Activitățile din această categorie sunt menite să prezinte doar cele mai importante informații despre POR și rezultatele sale care să arate impactul economic și social al asistenței financiare oferite de UE. Principalul grup țintă pentru aceste activități este publicul general.
- VII. Campanie publicitară radio, TV
- VIII. Campania în presa scrisă
- IX. Campanii stradale
- X. Materiale promoționale
- C. Evaluarea
- ☛ Va fi un proces continuu, pe toată durata implementării acestui plan. Atât publicul intern, cât și actorii implicați vor fi beneficiarii acestor rezultate

Rezultate prevăzute

- **conferințe naționale:** 100 de participanți la un eveniment, 10 articole apărute în presă în urma derulării unui eveniment, 100 de materiale de informare și promovare distribuite la un eveniment
- **sesiuni de informare:** 12.000 de participanți, 1.200 de sesiuni
- **site-ul Regio:** 1.000.000 vizitatori, 7.000 abonați
- **birouri de informare:** 14.000 de vizitatori, 175.000 exemplare de publicații distribuite
- **publicații realizate:** 500.000 exemplare
- **campanii mass media:** 1.120 de participanți, 2 spoturi radio și 2 spoturi TV produse, 840 materiale publicate în presă
- **rețeaua de informare:** 400 de membri, 56 evenimente organizate
- **campanie outdoor:** 1.200.000 afișe, 246 panouri, 27 bannere
- **materiale promoționale realizate:** 228.000 buc.

7.2 Descrierea sintetică a activităților de comunicare realizate în perioada 2007-2015 de către Autoritatea de management și de către Organismele Intermediare

Nr. crt.	Activitate	Realizat AM	Realizat OI
1.	Organizare de evenimente	• 17 conferințe și forumuri naționale, cu 1.701 participanți • 90 de sesiuni de informare și promovare, cu 3.145 de participanți	• 3013 evenimente cu peste 68.351 participanți
2.	Relațiile cu mass media	• Peste 300 comunicate/ invitații/ informații de presă transmise către mass media • Peste 700 comunicate/ materiale de presă publicate în urma evenimentelor	• Peste 1694 comunicate/ invitații/ informații de presă transmise către mass media • Peste 5865 comunicate/ materiale de presă publicate în urma evenimentelor
3.	Pagină website dedicată programului	1.173.240 vizitatori	449.309 vizitatori unici
4.	Publicații	525.650 exemplare	697.063 exemplare
5.	Materiale	137.050 buc.	350.500

	promoționale		
6.	Campanii media	<u>TV</u> • 23 spoturi TV (de 30 secunde), care au beneficiat de 16.646 difuzări pe canale TV cu acoperire națională și care au atins, în urma difuzărilor 8.914 TRP (puncte de audiență) • 20 fillere TV (de 3 minute) care au beneficiat de peste 250 de difuzări și au atins un număr de 2.376 TRP (puncte de audiență) • 3 filme de promovare, dintre care unul interactiv, ce se vizionează online • 30 emisiuni TV cu promovarea proiectelor Regio <u>Radio</u> • 27 spoturi radio, care au beneficiat de 17.168 de difuzări, pe stații radio de mare audiență și cu acoperire națională <u>Ziare</u> • 4 machete pentru presa scrisă, care au beneficiat de 394 de insertii în ziare naționale de mare tiraj • 6 articole de promovare în ziare naționale de mare tiraj • 192 publireportaje în ziare naționale <u>Online</u> • 2 bannere electronice - 16.908.584 afișări/vizualizări • 192 publireportaje publicate în pagini web cu profil de știri • 1 pagină pe Facebook creată, cu 38.900 like-uri • 1 pagină YouTube, cu 69 abonați, 28.878 vizualizări <u>Outdoor (panotaj stradal)</u> • 11 machete publicitare care au	• 4 spoturi TV, cu 667 difuzări, • 31 Știri TV • 151 emisiuni • 52 spoturi radio, cu 11.976 difuzări • 220 știri radio • 5573 articole, informări, machete • 7 bannere electronice cu peste 38.368.835 impresii, peste 30 articole în online • 1503 afișe • 446 panouri și bannere • 29 panouri electronice • 26 totemuri

		decorat 977 de panouri stradale de mari dimensiuni • 12 spoturi video care au rulat pe 143 ecrane outdoor tip LED/LCD și au avut 5.029.919 apariții	
7.	Activitatea Birourilor de informare	6.915 solicitări de informații soluționate	55.512 solicitări de informații soluționate
8.	Rețeaua comunicatorilor Regio	1.098 membri la nivel național	
9.	Studii privind evaluarea activităților de informare și publicitate	28 rapoarte de cercetare	-

7.3 Analiza activităților de comunicare

În perioada de programare 2007-2013, România a avut o Strategie Națională de Comunicare prin care s-au promovat în mod coordonat măsurile de informare și publicitate privind Instrumentele Structurale și a făcut cunoscut rolul Uniunii Europene în efortul de a reduce disparitățile de dezvoltare. Strategia a stat la baza elaborării a câte unui Plan de Comunicare pentru fiecare Program Operațional.

Pe lângă activitățile de promovare a fondurilor europene gestionate realizate de fiecare Autoritate de Management, au avut loc mai multe activități de comunicare orizontale de anvergură, realizate de ACIS-MFE precedate și urmate de sondaje de opinie.

Astfel, în 2010 și 2012-2013 au avut loc campanii media de comunicare la nivel național, încadrate de trei sondaje de opinie care au măsurat și comparat gradul general de informare, precum și impactul campaniilor asupra publicului general. Colectarea datelor pentru aceste sondaje a avut loc în perioadele iunie 2010, martie 2011 și septembrie 2013.

În urma acestor sondaje a rezultat că gradul de notorietate al Instrumentelor Structurale la nivelul publicului general se afla pe un trend ascendent la sfârșitul anului 2013, față de anul 2010. Dacă în primele două valuri ale cercetărilor sociologice doar 33% și, respectiv, 40% din totalul eșantionului declarau că au auzit de Fondurile Structurale și de Coeziune, în al treilea val 48% dintre respondenți afirmau

că au auzit vorbindu-se de Instrumentele Structurale. Însă, doar 28% dintre respondenți considerau că sunt destul de informați cu privire la fondurile europene disponibile pentru România după aderarea la UE. În creștere se afla și procentul celor care conștientizau beneficiile Instrumentelor Structurale pentru dezvoltarea României (de la 44% în primul val la 70% în al treilea val), a regiunii de reședință (de la 45% la 63%) și pentru bunăstarea proprie (de la 26% la 30%). Cu toate acestea, majoritatea respondenților (61% în al treilea val) consideră că de pe urma proiectelor finanțate din aceste fonduri beneficiază, în cele din urmă, doar un grup restrâns, respectiv cei care au obținut finanțarea. Iată de ce, pentru perioada 2014-2020, măsurile de comunicare trebuie să vizeze și conștientizarea publicul general cu privire la beneficiile aduse de finanțările europene la nivelul întregii societăți românești.

În ceea ce privește sursele preferate de informare, la sfârșitul anului 2013 se remarcă o creștere spectaculoasă a procentului celor care preferă internetul ca primă sursă de informare (de la 13% în al doilea val la 37% în al treilea), scăzând importanța informării de la televiziuni (de la 52% la 18%). Mai puțin importante sunt surse precum: administrația locală, instituțiile specializate, ziarele, emisiunile radio. Acestea sunt interesante pentru respondenți cel mult ca sursă secundară de informare (de confirmare sau de obținere de informații suplimentare).

ANEXE***ANEXA 1 - Lista acronimelor și abrevierilor***

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ADR	Agenția pentru Dezvoltare Regională
AM	Autoritatea de Management
AM POR	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional
AMR	Asociația Municipiilor din România
ANRMAR	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
AOR	Asociația Orașelor din România
APL	Autoritate publică locală
AT	Asistență Tehnică
BEI	Banca Europeană pentru Investiții
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BEP	Biroul Evaluare Program
BM	Banca Mondială
CDR	Consiliul pentru Dezvoltare Regională
CE	Comisia Europeană
CES	Coeziune Economică și Socială
CJ	Consiliul Județean
CMPOR	Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional
CNC	Comitetul Național de Coordonare a Instrumentelor Structurale
CNIPT	Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică
CNSC	Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
DCI	Document Cadru de Implementare
DGAPP	Direcția Generală Autorizare Plăți Programe
DGP	Direcția Gestionare Program
DG REGIO	Direcția Generală pentru Dezvoltare Regională
DJ	Drum Județean
DMI	Domeniu Major de Intervenție
DSCP	Direcția Strategie și Coordonare Program
ESM	Evaluarea Strategică de Mediu
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
HG	Hotărâre de Guvern
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
JO	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
MDRAP	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
MDRT	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MO	Monitorul Oficial
MS	Ministerul Sănătății
MTI	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

OG	Ordonanță de Urgență
OI	Organism Intermediar
OMFP	Ordinul Ministerului Finanțelor Publice
ONG	Organizații Non-Guvernamentale
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PAAR	Planuri de Acoperire și Analiză a Riscurilor
PIB	Produsul Intern Brut
PNDR	Programul Național pentru Dezvoltare Rurală
PO	Programul Operațional
POR	Programul Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sectorial
RAI	Raportul Anual de Implementare
SAT	Strategia de Asistență Tehnică
SATROI	Serviciul Asistență Tehnică și Relația cu Organismele Intermediare
SEAP	Sistemul Electronic de Achiziții Publice
SMIS	Sistemul Unic de Management al Informației
TEN-T	Rețeaua Transeuropeană - Transport
TVA	Taxa pe Valoarea Adăugată
UCVAP	Unitatea de Coordonare și Verificare a Achizițiilor Publice
UE	Uniunea Europeană
UNCJR	Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România
UNDP	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
UPP	Unitatea de Politici Publice din MDRT

ANEXA 2 - Lista contractelor de finanțare semnate până la data de 31 octombrie 2016

Lista contractelor de finanțare semnate până la data de 31 octombrie 2016, precum și lista acestora actualizată lunar, poate fi consultată accesând următorul link:

<http://www.inforegio.ro/ro/implementare/proiecte-finantate.html>

ANEXA 3 - Defalcarea fondurilor pe categorii

Cod	Temă prioritară	Estimat în POR	RAI 2008		RAI 2009		RAI 2010		RAI 2011		RAI 2012		RAI 2013		RAI 2014		RFI 10.2016	
		mil euro	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%
1	2	3	4	5 = 4/3	6	7 = 6/3	8	9 = 8/3	10	11 = 10/3	12	13 = 12/3	14	15 = 14/3	16	17=16/3	18	19=18/3
6	Asistenta pentru IMM in vederea promovarii produselor si proceselor de productie prietenoase mediului	63,3	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
8	Alte investitii in firme	504,1	0,0	0,0%	39,4	7,8%	99,3	19,7%	283,7	56,3%	383,8	76,1%	446,4	88,6%	487,9	96,8%	454,3	90,1%
9	Alte masuri care stimuleaza cercetarea, inovatia si antreprenoriatul in IMM -uri	10,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
10	Infrastructura telefonica (inclusiv retelele broadband)	14,7	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,2	1,1%	0,2	1,1%	0,2	1,2%	0,2	1,1%
11	Tehnologiile de informare si comunicare	16,2	0,0	0,0%	0,5	3,1%	2,2	13,5%	4,9	30,2%	5,4	33,4%	5,4	33,4%	5,8	35,7%	5,6	34,3%
15	Alte masuri pentru imbunatatirea accesului si eficienta folosirii de ICT prin IMM-uri	36,2	0,0	0,0%	0,4	1,1%	1,4	3,9%	3,6	9,9%	3,2	8,9%	3,1	8,6%	3,6	9,8%	3,3	9,2%
23	Drumuri locale/regionale	1.121,0	234,0	20,9%	701,6	62,6%	1.071,4	95,6%	1.327,2	118,4%	1.492,1	133,1%	1.728,0	154,1%	1.742,4	155,4%	1.691,2	150,9%
25	Transport urban	111,8	0,0	0,0%	0,0	0,0%	26,8	24,0%	31,2	27,9%	64,1	57,4%	133,6	119,5%	138,8	124,2%	120,1	107,4%
43	Eficienta energetica	71,8	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	5,9	8,3%	55,3	77,0%	91,0	126,8%
47	Calitatea aerului	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%	29,9	NA	101,3	NA	129,7	NA	153,6	NA	145,8	NA	139,4	NA
50	Reabilitarea suprafetelor industriale si a terenurilor contaminate	21,7	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	11,7	53,8%	31,0	142,5%	34,1	156,8%	25,9	119,1%	23,0	106,0%
53	Prevenirea riscului (inclusiv proiectarea si implementarea planurilor si masurilor de prevenire si administrarea riscurilor naturale si tehnologice)	82,1	7,9	9,6%	23,2	28,3%	62,7	76,4%	67,2	81,9%	73,2	89,2%	84,5	103,0%	93,6	114,0%	92,3	112,4%
55	Promovarea bunurilor naturale	63,9	0,0	0,0%	0,0	0,0%	10,0	15,6%	61,0	95,5%	108,4	169,6%	106,2	166,1%	111,3	174,2%	90,4	141,4%
56	Protectia si dezvoltarea patrimoniului natural	143,4	0,0	0,0%	7,2	5,0%	8,0	5,6%	44,6	31,1%	48,0	33,4%	48,7	34,0%	48,8	34,0%	47,8	33,3%
57	Alte asistente pentru imbunatatirea serviciilor turistice	208,8	0,0	0,0%	50,1	24,0%	114,7	54,9%	172,6	82,6%	224,0	107,3%	237,3	113,6%	259,7	124,3%	238,1	114,0%
58	Protectia si ocrotirea patrimoniului cultural	386,0	0,0	0,0%	77,0	20,0%	188,4	48,8%	229,7	59,5%	295,6	76,6%	343,2	88,9%	374,1	96,9%	345,3	89,5%
65	Modernizarea si intarirea institutiilor din domeniul pietii muncii	24,2	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
75	Infrastructura educationala	355,4	0,0	0,0%	49,2	13,8%	175,8	49,5%	226,7	63,8%	250,2	70,4%	289,7	81,5%	438,3	123,3%	444,9	125,2%
76	Infrastructura de sanatate	191,0	0,0	0,0%	20,8	10,9%	108,4	56,7%	166,3	87,1%	167,2	87,5%	205,8	107,8%	237,6	124,4%	215,7	112,9%
78	Infrastructura locuintelor sociale	111,8	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	1,1	1,0%	1,1	1,0%	1,7	1,5%	1,7	1,5%
79	Alte infrastructuri sociale	329,8	0,0	0,0%	12,0	3,6%	69,0	20,9%	122,9	37,3%	194,5	59,0%	232,3	70,4%	280,2	85,0%	267,2	81,0%
85	Pregatirea, implementarea, monitorizarea si inspectia	74,0	8,2	11,1%	25,2	34,1%	25,7	34,7%	49,1	66,4%	49,1	66,3%	85,9	116,2%	91,9	124,3%	93,6	126,5%
86	Evaluarea si studii; informarea si comunicarea	24,7	1,7	6,9%	6,0	24,3%	6,6	26,8%	7,1	28,8%	10,6	42,8%	7,8	31,5%	7,9	32,0%	7,7	31,2%
TOTAL		3.966,0	251,7	6,3%	1.012,5	25,5%	2.000,2	50,4%	2.910,8	73,4%	3.531,3	89,0%	4.152,8	104,7%	4.550,7	114,7%	4.372,8	110,3%

Cod	Activitatea economică	RAI 2008		RAI 2009		RAI 2010		RAI 2011		RAI 2012		RAI 2013		RAI 2014		RFI 10.2016	
		mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
0	Nu se aplica	17,8	7,10%	51,9	5,10%	71,1	3,60%	56,2	1,90%	59,6	1,69%	93,7	2,26%	122,18	2,68%	115,18	2,63%
4	Fabricarea de textile si produse textile	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1,2	0,00%	1,3	0,04%	1,3	0,03%	2,90	0,06%	2,71	0,06%
6	Industrii manufacturiere nespecificate	0	0,00%	2,8	0,30%	2,5	0,10%	20,7	0,70%	34,9	0,99%	35,5	0,85%	37,00	0,81%	36,22	0,83%
10	Posta si telecomunicatii	0	0,00%	0,5	0,10%	1	0,00%	2,3	0,10%	4,2	0,12%	3,7	0,09%	3,70	0,08%	3,67	0,08%
11	Transport	234	92,90%	426,9	42,20%	1.098,1	54,90%	1358,5	46,70%	1.553,0	43,98%	1.856,4	44,70%	1.849,24	40,64%	1.768,02	40,43%
12	Constructii	0	0,00%	432,4	42,70%	203,3	10,20%	27,9	1,00%	128,1	3,63%	140,0	3,37%	268,87	5,91%	269,45	6,16%
13	Vanzari cu amanuntul	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
14	Hoteluri si restaurante	0	0,00%	8,3	0,80%	16,1	0,80%	63	2,20%	68,3	1,93%	74,4	1,79%	73,91	1,62%	72,88	1,67%
15	Intermedieri financiare	0	0,00%	0	0,00%	0,2	0,00%	0	0,00%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
16	Imobiliar, inchirieri si activitati de afaceri	0	0,00%	2,2	0,20%	69,7	3,50%	143,8	4,90%	197,7	5,60%	246,0	5,92%	229,08	5,03%	204,41	4,67%
17	Administratie publica	0	0,00%	1,7	0,20%	0,6	0,00%	0	0,00%	0,0	0,00%	0,0	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
18	Educatie	0	0,00%	13,4	1,30%	175,8	8,80%	226,7	7,80%	250,2	7,09%	289,7	6,97%	438,28	9,63%	444,90	10,17%
19	Activitati de sanatate umana	0	0,00%	9,8	1,00%	180	9,00%	266,2	9,10%	282,3	7,99%	334,7	8,06%	383,49	8,43%	359,43	8,22%
20	Munca sociala, comunitate, serviciile sociale si personale	0	0,00%	9,9	1,00%	69	3,50%	122,9	4,20%	171,0	4,84%	205,3	4,94%	214,15	4,71%	214,35	4,90%
21	Activitati legate de mediu	0	0,00%	0	0,00%	29,9	1,50%	159,5	5,50%	206,8	5,86%	237,3	5,71%	223,47	4,91%	212,01	4,85%
22	Alte servicii nespecificate	0	0,00%	52,8	5,20%	82,9	4,10%	462	15,90%	574,0	16,25%	634,9	15,29%	704,43	15,48%	669,56	15,31%
TOTAL		251,7	100,00%	1.012,50	100,00%	2.000,20	100,00%	2.910,80	100,00%	3.531,33	100,00%	4.152,82	100,00%	4.550,70	100,00%	4.372,78	100,00%

Cod	Tip teritoriu	Estimat în POR	RAI 2008		RAI 2009		RAI 2010		RAI 2011		RAI 2012		RAI 2013		RAI 2014		RFI 10.2016	
		mil euro	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%
1	2	3	4	5 = 4/3	6	7 = 6/3	8	9 = 8/3	10	11 = 10/3	12	13= 12/3	14	15=14/3	16	17=16/3	18	19=18/3
1	Urban	3.228,2	50,6	1,57%	528,1	16,36%	1.182,5	36,63%	2.046,1	63,38%	2.640,2	81,79%	3.114,7	96,49%	3.491,5	108,16%	3.367,6	104,32%
5	Zone rurale	737,8	201,1	27,26%	484,4	65,65%	817,7	110,82%	864,7	117,19%	891,1	120,78%	1.038,1	140,69%	1.059,2	143,55%	1.005,2	136,23%
TOTAL		3.966,0	251,7	6,35%	1.012,5	25,53%	2.000,2	50,43%	2.910,8	73,39%	3.531,3	89,04%	4.152,8	104,71%	4.550,7	114,74%	4.372,8	110,26%

Cod	Formă de finanțare	Estimat în POR	RAI 2008			RAI 2009		RAI 2010		RAI 2011		RAI 2012		RAI 2013		RAI 2014		RFI 10.2016	
		mil euro	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	mil euro	%	
1	2	3	4	5 = 4/3	6	7 = 6/3	8	9 = 8/3	10	11 = 10/3	12	13= 12/3	14	15=14/3	16	17=16/3	18	19=18/3	
1	Asistență nerambursabilă	3.966,0	251,7	6,3%	1.012,5	25,5%	2.000,2	50,4%	2.910,8	73,4%	3.531,3	89,0%	4.152,8	104,7%	4.550,7	114,7%	4.372,8	110,3%	
TOTAL		3.966,0	251,7	6,3%	1.012,5	25,5%	2.000,2	50,4%	2.910,8	73,4%	3.531,3	89,0%	4.152,8	104,7%	4.550,7	114,7%	4.372,8	110,3%	

Cod	Locația (Regiunea de dezvoltare)	RAI 2008		RAI 2009		RAI 2010		RAI 2011		RAI 2012		RAI 2013		RAI 2014		RFI 10.2016	
		mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total	mil euro	% din total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
RO11	Nord Vest	42,9	17,0%	116,7	11,5%	237,7	11,9%	347,2	11,9%	398,3	11,3%	484,6	11,7%	553,8	12,2%	576,0	13,2%
RO12	Centru	37,3	14,8%	118,3	11,7%	223,5	11,2%	311,7	10,7%	383,2	10,9%	451,3	10,9%	486,2	10,7%	471,5	10,8%
RO21	Nord Est	26,3	10,5%	185,6	18,3%	451,2	22,6%	547,2	18,8%	600,2	17,0%	649,3	15,6%	710,6	15,6%	689,8	15,8%
RO22	Sud Est	27,9	11,1%	163,9	16,2%	231,0	11,6%	341,5	11,7%	423,1	12,0%	512,6	12,3%	561,6	12,3%	538,5	12,3%
RO31	Sud	10,6	4,2%	139,3	13,8%	272,5	13,6%	424,0	14,6%	474,9	13,4%	617,3	14,9%	680,0	14,9%	620,1	14,2%
RO32	București - Ilfov	2,2	0,9%	26,4	2,6%	79,9	4,0%	229,3	7,9%	373,0	10,6%	418,8	10,1%	478,7	10,5%	456,7	10,4%
RO41	Sud Vest	68,9	27,4%	157,0	15,5%	285,2	14,3%	408,8	14,0%	494,2	14,0%	573,8	13,8%	599,7	13,2%	576,0	13,2%
RO42	Vest	35,7	14,2%	105,4	10,4%	219,1	11,0%	301,0	10,3%	384,4	10,9%	445,2	10,7%	480,1	10,6%	444,2	10,2%
TOTAL		251,7	100,0%	1.012,5	100,0%	2.000,2	100,0%	2.910,8	100,0%	3.531,3	100,0%	4.152,8	100,0%	4.550,7	100,0%	4.372,8	100,0%

Anexa 4 - Tabel sinteză a proiectelor nefuncționale

Tabelul de sinteză a proiectelor nefuncționale pentru care se continuă implementarea până la 31.03.2019

TITLU PO: Programul Operațional Regional

NUMARUL CCI: 2007RO161PO001

PRIORITATEA (Axa Prioritară)	REFERINȚA PROIECTULUI (Cod SMIS)	TITLUL PROIECTULUI	NUMELE BENEFICIARULUI	CHELTUIELI CERTIFICATE PLĂTITE (ÎN EUR)	CONTRIBUȚIA UNIUNII (ÎN EUR)
Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbane de creștere	40523	Îmbunătățirea accesului între E60 și platforma industrială Navodari prin modernizarea căii rutiere	UAT Oras Navodari	5.569.525,28	4.475.113,56
	10888	Reabilitare funcțională a pieței revoluției - Slobozia	UAT Municipiul Slobozia	1.781.570,63	1.431.476,48
	48114	Accesibilitate și fluidizare trafic către zona industrială Ploiești Vest și Platforma industrială Brazi	Parteneriatul dintre UAT Municipiul Ploiești și UAT Județul Prahova	6.091.816,64	4.894.774,67
	47919	Amenajarea de parcuri și grădini în municipiul Craiova - Parcul Nicolae Romanescu	UAT Municipiul Craiova	3.144.607,19	2.524.311,59
	47994	Reorganizarea și amenajarea spațiului public central din Municipiul Ramnicu Valcea	UAT Municipiul Ramnicu Valcea	4.966.485,28	3.990.570,92
	45761	Reabilitare și modernizare bază de agrement Ostroveni în Municipiul Ramnicu Valcea	UAT Municipiul Ramnicu Valcea	768.850,65	315.228,77

19072	Pasaj denivelat pe bulevardul Tudor Vladimirescu	UAT Municipiul Ramnicu Valcea	3.917.490,13	3.147.703,32
31814	Reabilitarea infrastructurii publice urbane a malurilor canalului Bega	UAT Municipiul Timișoara	5.878.097,54	4.723.051,37
40800	Centru TEAM (Tehnologie, evoluție, antreprenoriet, microintreprindere) - Zona Metropolitană Cluj - de sprijinire a afacerilor	UAT Municipiul Cluj Napoca	6.836.142,92	2.802.818,60
37584	Centru regional de excelență pentru industrii creative	UAT Municipiul Cluj Napoca	4.893.207,74	2.006.215,17
42801	Dezvoltare Parc Industrial Tetarom I - edificare cladiri, extindere si modernizare infrastructura	UAT Judetul Cluj	9.485.175,72	3.888.922,04
48843	Acces din strada Oasului cartierul Lomb din Cluj Napoca	UAT Municipiul Cluj Napoca	607.007,57	226.353,12
40896	Centru de agrement și SPA Predeal, Orașul Predeal, jud. Brașov	UAT Orașul Predeal	3.455.540,38	1.416.771,55
40003	Centru de afaceri, transfer tehnologic si incubator de afaceri	UAT Municipiul Brasov	2.500.698,36	1.025.286,33
45717	Accesibilitate in zona turistica Clabucet-Cioplea Predeal	UAT Orasul Predeal	2.384.016,75	1.915.557,46
21685	Modernizarea arhitecturala si peisagistica a Parcului Drumul Taberei, Sector 6, Bucuresti	UAT Sector 6 Bucuresti	10.959.928,70	8.806.302,71
1433	STRAZI: DEAL II, TUGUIATA II, BARIERA PUIESTI, COMPLEX SCOLAR, TRESTIANA, EXTINDERE CARTIER COMPLEX SCOLAR	AUT Municipiul Bârlad	5.358.227,65	4.634.866,92

Axa Prioritara 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	1474	Modernizarea Bulevardul Dorobanților	UAT Municipiul Braila	16.527.764,70	13.278.406,16
	3317	Reabilitare și modernizare DJ603: Naipu (DN6) - Schitu - Mirau - Stoenesti - Ianculesti - Uzun - Mihai Bravu - Comana (DJ411)	UAT Județul Giurgiu	4.712.064,52	4.075.935,81
	1098	Modernizarea și reabilitarea drumului de centură al municipiului Târgoviște	UAT Municipiul Târgoviște	2.386.409,35	2.064.244,08
	3316	Reabilitare și modernizare DJ411: Limita județ Calarasi - Hotarele - Isvoarele - Teiusu - Mironesti - Comana - Budeni - Branistari - Calugareni - Cranguri - Singureni - Iepuresti - Bulbucata - Podu Doamnei - Clejani (DN61)	UAT Județul Giurgiu	11.417.360,49	9.876.016,83
	34787	Modernizarea infrastructurii rutiere Piața Sudului	UAT Municipiul București	3.120.972,79	2.699.641,46
	18362	Realizarea lucrărilor de infrastructura pentru reabilitarea și modernizarea bulevardului Pipera	UAT Orașul Voluntari	6.958.480,47	6.019.085,61
Axa Prioritara 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	11623	REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI ECHIPAREA SPITALULUI JUDEȚEAN DE URGENȚĂ VASLUI	UAT JUDEȚUL VASLUI	12.392.398,35	10.533.538,60
	53526	CAMPUS SCOLAR - LICEUL TEHNOLOGIC "STEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT" VORONA	PARTENERIAT ÎNTRE UAT COMUNA VORONA ȘI LICEUL TEHNOLOGIC "STEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT"	2.231.967,80	1.897.172,63

	6036	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea si echiparea Ambulatoriului de specialitate al Spitalului Clinic Judetean de Urgenta Craiova	UAT Judetul Dolj	3.170.347,76	2.694.795,60
	52642	Campus Școlar - Grup Școlar "J.G. TAJOVSKY"	UAT Orașul Nădlac	1.146.067,91	974.157,73
	13447	Campus Universitar Complex "Eftimie Murgu"	Universitatea Eftimie Murgu	3.905.372,93	3.319.566,99
	53718	Edificare si Construire Campus Scolar Colegiul National Liviu Rebreanu	UAT Municipiul Bistrita	1.925.105,33	1.636.339,53
	11862	Educatie la standarde europene in invatamantul preuniversitar din municipiul Cluj-Napoca	UAT Municipiul Cluj-Napoca	1.020.772,40	867.656,54
	53873	Construire campus scolar Hida	UAT Comuna Hida	566.328,31	481.379,06
Axa Prioritara 4: Sprijinirea dezvoltarii mediului de afaceri regional si local	38606	INFIINTARE STRUCTURA DE SPRIJINIRE A AFACERILOR IN VEDEREA VALORIFICARII POTENTIALULUI MATERIAL SI UMAN AL MUNICIPIULUI IASI PRIN MODERNIZARE CLADIRE EXISTENTA SI AMENAJARI INTERIOARE	S.C. JAD GROUP S.R.L.	8.800.424,10	5.509.769,52
Axa Prioritara 5: Dezvoltarea durabila si promovarea turismului	11123	CONSOLIDAREA SI RESTAURAREA TEATRULUI "MIHAI EMINESCU" BOTOSANI	UAT MUNICIPIUL BOTOSANI	740.138,17	668.862,87
	14876	REABILITARE SI MODERNIZARE INSULA DE AGREMENT BACAU	UAT MUNICIPIUL BACAU	2.463.869,34	1.135.843,76

3389	PARC REGIONAL DE AGREMENT TURISTIC SI SPORTIV CORNISA BOTOSANI	UAT MUNICIPIUL BOTOSANI	8.851.972,02	4.425.986,01
31212	Restaurarea, consolidarea, protectia, conservarea si punerea in valoare a sitului arheologic Cetatea Capidava	UAT Judetul Constanta	7.042.996,51	6.364.755,95
32295	Construire centru de agrement	UAT Orasul Navodari	1.242.833,57	573.070,56
40522	Construire piscina olimpica, SPA, amenajare loisir si bazine exterioare	SC MARCUS URANUS SRL	4.404.792,20	2.843.161,21
48179	Amenajarea ariei naturale de interes local Crang Petresti, si imbunatatirea infrastructurii de acces	UAT Judetul Vrancea	1.303.966,68	1.178.394,69
3772	Reabilitarea Complexului Muzeul Regiunii Portile de fier si valorificarea lui ca produs turistic	UAT Judetul Mehedinti	7.522.109,13	6.393.792,76
44854	Infiintare structura de agrement in comuna Podari, judetul Dolj	SC Ada & Roby Consulting SRL	151.305,97	97.663,47
45697	Centrul international Constantin Brancusi - Centru turistic interactiv	UAT Judetul Dolj	95.484,06	44.027,70
14794	Craiova Water Park - Complex de agrement acvatic in Parcul Tineretului din municipiul Craiova	UAT Municipiul Craiova	9.942.346,93	4.971.173,46
14921	Mirajul Oltului - Extinderea infrastructurii turistice de agrement a statiunii Calimanesti - Caciulata	Parteneriatul între UAT Judetul Valcea si UAT Orasul Calimanesti	2.525.542,45	1.262.771,23

	14754	Dezvoltarea activitatilor de agrement prin crearea Bazei de agrement cu partii de schi Marisel si extinderea si modernizarea Bazei de agrement Feleacu	SC Teleschi SRL	4.562.665,23	3.193.865,66
	17821	Punerea in valoare a resurselor naturale si cresterea calitatii serviciilor tursitice in Regiunea Sibiu, prin constructia unui teren de golf in orasul Cisnădie, jud. Sibiu	SC Sibiu Golf Club SRL	3.409.263,95	2.200.577,60
	2812	Parc auto pentru sporturi cu motor	UAT Judetul Mures	3.621.708,17	1.810.854,08
	15733	Consolidare, restaurare si conservare Arcul de Triumf	UAT Municipiul Bucuresti	3.592.496,99	3.053.622,44
	31386	Amenajare circuit turistic pe lacurile Floreasca si Tei (si zona adiacenta lor)	UAT Municipiul Bucuresti	1.368.969,90	504.876,10